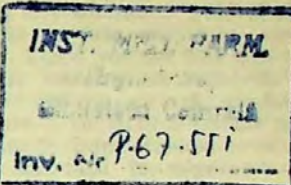

Biblioteca

BULETIN DE BIBLIOTECONOMIE

4 • 1981

Sumar

CITITORUL DECENIULUI 9

A. Lupu: Cerințele contemporanității față de biblioteca publică p. 2-3

N. Vințanu: Biblioteca — laborator de educație permanentă p. 3-4

Livia Nemoda: Descrierile de invenții — publicații tipice pentru cerințele actuale de lectură utilitară p. 5-6

George Patrășcu: Lectura revistelor tehnice p. 6-7

Opțiuni de lectură. Sondaj realizat de Jean Filip. p. 8-10

Masa rotundă: Biblioteca personală, azi p. 10-12

AGENDA p. 13-17

Mircea Regueală: Microformatele — o nouă dimensiune biblioteconomică (III). Relația microformate-calculator p. 17-18

TEHNICĂ DE BIBLIOTECĂ

Elena Sabăduc: Consultații în CZU. Unele probleme privind clasificarea lucrărilor de lingvistică p. 19-20

Clasa 6 (continuare) p. 21-24

Elena Maria Schatz și Mariana Iova: Norme privind eatale, garea cărții vechi (VIII) p. 25-26

ISTORIA CĂRȚII ȘI A BIBLIOTECILOR

Monica Maria Anton și Xenia Poptelecan: Contribuții la circulația tipăriturilor vechi blăjene în perioada 1838-1840 p. 27-28

Constantin Mălinaș: Biblioteca liceului din Beiuș la 1848 p. 28-29

Lucrări de specialitate p. 29-30

MERIDIAN BIBLIOLOGIC

Antoaneta Corvătescu: Cititorul deceniului 9 — „Homo informativus“ p. 30-31

N. Vințanu: Menirea actuală a bibliotecii p. 31

Supliment al revistei „Cintarea României“

ISSN 0034 — 7086

„Socialismul și comunismul, care înseamnă o înaltă civilizație din toate punctele de vedere, nu pot fi concepute fără un înalt nivel de cultură...”

NICOLAE CEAUȘESCU

CITITORUL DECENIULUI 9

Fie că ne referim la obiectivele de perspectivă ale serviciilor de lectură publică, fie că avem în vedere sarcinile viitorului apropiat, în cincinalul trecerii „de la cantitate la o nouă calitate”, teza cu caracter programatic formulată de secretarul general al partidului nostru și reprodusă în motto-ul de mai sus, reprezintă piatra unghiulară sub care își circumscrie întreg demersul cultural-educativ și rețeaua bibliotecilor publice.

Disponind de un potențial informațional inestimabil la care accesul direct, liber și gratuit al oricărui cetățean nu este îngrădit decât de grija pentru păstrarea acestui potențial în folosință colectivă, bibliotecile pot și trebuie să contribuie din plin la realizarea personalității complexe a omului societății românești din următoarele două decenii ale secolului nostru, marcate de amplele programe naționale ale dezvoltării economico-sociale elaborate de partid, de amprenta puternică a revoluției științifico-tehnice, de marea mobilitate a vieții internaționale. În aceste condiții, problemele factorului uman, ale dezvoltării și generalizării conștiinței socialiste, ale educației și culturii, ale spiritului revoluționar și patriotic, ale competenței profesionale, receptivității la nou și la creativitate, trec pe un plan major de preocupări.

„Trebuie să punem în centrul întregii activități a partidului și statului nostru omul, ridicarea continuă a nivelului său de pregătire profesională, științifică și culturală, a conștiinței sale revoluționare și patriotice”, sublinia recent, încă o dată, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvântarea la

cea de a 60-a aniversare a Partidului Comunist Român.

Obiectivele și cămințele majore puse de societate, de partid, în fața acțiunii cultural-educative se regăsesc ca dominante și în dezideratele de lectură și studiu, de informare și documentare ale cititorilor noștri, care îmbracă o diversitate nesfârșită de forme și conținuturi concrete. Necesitatea creșterii competenței profesionale prin îmbogățirea cunoștințelor tehnice, organizatorice, economico-financiare etc., impusă de nivelul calitativ tot mai înalt al unei industrii eficiente și competitive poate să se exprime, la nivelul individului, în tot atâtea nuanțe cîți beneficiari avem din rîndul oamenilor muncii. Cunoașterea și satisfacerea acestor cerințe de către bibliotecari — și, desigur, de editori, autori, librari — impun exigențe specifice acestui deceniu în fața tuturor slujitorilor cărții. În ceea ce privește bibliotecile, începutul trebuie făcut printr-o raportare mai strînsă a achizițiilor de carte, a popularizării și valorificării colecțiilor la planurile de dezvoltare economico-socială a județelor, la realitățile concrete din fiecare localitate, din fiecare unitate socialistă.

Problema se pune în termeni asemănători și pentru cititorii de la sate, pentru lucrătorii din agricultură, cei ce

trebuie să realizeze în fapt noua revoluție agrară. Subliniindu-se că procesul înfăptuirii acestei revoluții în agricultură presupune un nivel mai înalt de pregătire științifică și profesională, ca și o ridicată conștiință socialistă, revoluționară, a întregii țărâni, în chemările Congresului țărâniilor din acest an sintem direct implicați: „Prin carte, film, presă... desfășurați o muncă vie cu oamenii, contribuiți la educarea lor materialistă, la însușirea noilor cunoștințe științifice, la introducerea spiritului muncitoresc, revoluționar, în satele noastre, la formarea omului nou, cu o înaltă conștiință patriotică, comunistă”.

În condițiile deceniului 9 se întăresc și se diversifică interrelațiile bibliotecii publice cu celelalte instituții și forme ale educației permanente. Dezvoltarea generală a învățămîntului, specializarea tot mai accentuată a școlii medii și a celei superioare, legarea lor de producție și cercetare pun în fața bibliotecii cerințe noi pentru sprijinirea procesului de instruire tot mai adîncit dar și mai compartimentat, în paralel cu creșterea atribuțiilor sale pentru formarea multilaterală, pentru cultura generală și educația personalității omului societății socialiste și comuniste. Obiectivele și sarcinile învățămîntului politico-ideolo-

**Cerințele contemporaneității
față de biblioteca publică**

* 5 5 0 0 1 6 2 6 8 *

Distribuție: ILMEST

gic, ale întregii munci politice desfășurate de partid și de organizațiile de masă în anii care vor urma, sub semnul cărora se desfășoară în special propaganda și difuzarea literaturii social-politice, impun lucrătorilor din biblioteci — în permanentul lor dialog cu cititorii — competență sporită în cunoașterea documentelor de partid, a altor publicații care abordează fenomenele politico-economice ale lumii contemporane, noul mecanism economico-financiar, problemele autoconducerii și autofinanțării. Generalizarea concepției materialist-științifice despre lume și viață, formarea și consolidarea gândirii ateiste a copiilor și tineretului se înscriu și ele pe linia dezideratelor majore în valorificarea colecțiilor, în îndrumarea lecturii.

Creșterea calității vieții, pe care societatea românească o va marca în acest deceniu, este legală și de o nouă calitate a serviciilor cultural-educative și artistice. Răspunsul bibliotecii publice la preocupările de loisir mai elevate, chiar ale destinderii și petrecerii superioare a timpului neocupat în producție, în creștere evidentă în anii următori, nu pune doar probleme de program, de orar al relațiilor cu publicul, ci de realizarea unui mai înalt conținut al activității. Cunoașterea creației literar-artistice clasice și contemporane, a noutăților în toate domeniile științei, a muzicii și artelor plastice, interesul pentru jocurile de inteligență și de societate, întreg acest tezaur care face obiectul colecțiilor din biblioteci, nu numai ca produse ale tiparului ci tot mai mult și sub forma documentelor moderne, audio-vizuale, vor solicita în mod tot mai intens serviciile de lectură publică, capacitatea și competența profesională a lucrătorilor din acest sector.

În raporturile sale cu cititorii anilor optzeci, rețeaua bibliotecilor publice se confruntă și cu alte probleme, mai noi sau mai vechi dar acutizate, care țin de structurile sale organizatorice, de diversificarea și extinderea serviciilor mai aproape de locul de muncă sau de locuit, în special în marile centre urbane, de servirea unei populații apte să citească în evidentă creștere demografică, de modernizarea teoriei și practicii biblioteconomice prin apropierea lor de informatica documentară. Serviciile de bibliobuze, într-o rapidă dezvoltare cu 5—6 ani în urmă, când costurile de întreținere erau incomparabil mai mici, și-au restrâns treptat aria și va trebui să ne gândim la alte formule pentru satisfacerea nevoilor de lectură publică în noile cartiere ale orașelor, în satele mai îndepărtate de centrele comunale.

Completarea științifică a colecțiilor, menținerea lor la zi în raport cu producția editorială, ca premiză hotărâtoare în tot ceea ce se întreprinde în

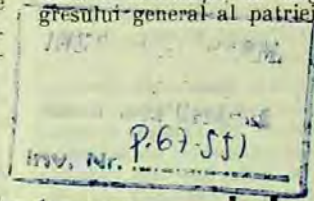
popularizarea și difuzarea cărții, în politica culturală a bibliotecii, devine din ce în ce mai dificilă în condițiile creșterii cererii de carte în librărie, a numărului tot mai mare al amatorilor de biblioteci personale, în timp ce rațiuni economice, de judicioasă folosire a materiilor prime, a hirtiei și energiei, diminuează tirajele. Este o realitate că multe biblioteci publice de la oraș și de la sate nu au, nici măcar într-un singur exemplar, lucrări bune, de mare interes public, de la beletristică românească și străină la cărți de ideologie, de la publicații de referință la simple instrumente utilitare. Or, a devenit evident că funcția socială a bibliotecii, de folosire în comun a cărții — în special a celei care nu se găsește la îndemina oricui — capătă noi dimensiuni. Aceeași rațiune obligă la o grijă sporită pentru integritatea acestor lucrări, pentru folo-

sirea lor publică într-un timp cât mai îndelungat.

Modernizarea organizării colecțiilor și a cataloagelor, a tehnicii biblioteconomice în general îndeosebi în bibliotecile județene și municipale este impusă de ponderea tot mai mare a activității informaționale a acestor unități în domeniile științei și tehnicii.

Într-o epocă de mare mobilitate și dinamism se vor ivi desigur și alte probleme mai mari sau mai de amănunt cu care biblioteca publică se va confrunta în fața cititorului acestui deceniu. Toate vor sta însă sub semnul ideii conform căreia nivelul de cunoaștere și de cultură, gradul de dezvoltare a conștiinței trebuie să se manifeste în transformarea revoluționară a societății, în asigurarea progresului general al patriei.

A. LUPU

Biblioteca — laborator de educație permanentă

O analiză a condițiilor noi ale bibliotecii ca instituție fundamentală de cultură aparate pe temeiul revoluției științifice-tehnice (RST) semnifică efortul de a descifra momentul de cumpănă al prezentului, continuitatea și discontinuitatea ce stau față în față. Confruntarea se instituie chiar pe terenul înțeleșului nou a ceea ce poate și trebuie să fie biblioteca în sistemul societății noastre. Absența judecății critice, cutezătoare și originale, echivalează cu anihilarea sau descurajarea oricărei practici noi în acest cimp imens de unde își trage seva noua ființare umană. Orice feteș, orice iluzie sau prejudecată devin aici obstacolul, învăluirea, regresul. Chiar tendințele spontane de perfecționare a activității bibliotecilor, indiferent de profilul acestora, readuc mereu pe prim plan interogația asupra posibilităților unui nou înțeles a activității acestora, în care educația omului nou este principiu fundamental. Mesajul uman profund al RST, în condițiile țării noastre, se identifică în eroziunea generalizată a vechilor structuri formative. Eroziunea nu este o simplă negare ci poate și trebuie să fie înțeleasă ca defrișare a cimpului cunoașterii, aprecierii și acțiunii pentru noi posibilități, pentru noi moduri de a fi ale omului, pentru noi sensuri ale vieții și muncii sale. Biblioteca este chemată tocmai să contribuie la înfăptui-

rea acestor transformări de mare amploare.

Marea problemă cu care se confruntă educația tuturor oamenilor din societatea noastră constă în efortul de a dezvolta trebuințele, energiile creatoare ale fiecărui individ. În acest context biblioteca, prin activitățile sale, se instituie ca situație educativă cu mare forță transformatoare. Posibilitatea se transformă în fapte cotidiene prin cultivarea metodică și perseverentă a sensibilităților, aptitudinilor și aspirațiilor nobile ale fiecărui om. Un vis pentru care o întreagă mișcare culturală — iluminismul — militase în secolele trecute.

Regindirea funcțiilor, obiectivelor, conținuturilor și metodelor muncii bibliotecii presupune un amplu cimp de căutare. Experiențele pozitive realizate în acest sens confirmă necesitatea unui astfel de efort. Desigur, atunci cind spunem că biblioteca are o funcție de culturalizare spunem foarte mult. Cultura semnificând creștere, dezvoltare, ea este sinonimă cu educația. Dar tocmai aici se produc prefacerile cele mai importante. Culturalizarea azi nu mai înseamnă simplu transfer de informație, ci în mod esențial formare, dezvoltare a gândirii și atitudinii valoroase. Biblioteca — centru cultural — semnifică, așadar, regindirea tuturor elementelor acțiunii educative din perspectiva noii

ale valori. Cum educația cuprinde ca o componentă esențială învățarea, activitatea bibliotecii în această zonă își regăsește și conținutul său nou. De aici și ideea promovată de UNESCO, de a transforma toate bibliotecile din simple mijloace de culturalizare în complexe centre de învățare.

Într-adevăr, noua funcție a bibliotecii este aceea de **laborator**. Laborator, pentru că aici se află tezaurul cunoașterii, valorilor și acțiunilor umane, în cea mai subtilă semnificație a lor. Aici se află totodată cuprins întreaga evantai al punctelor de vedere, sinuoșitatea drumului spre cunoaștere, milioanele de încercări și erori în constituirea tehnologiilor industriale, economice, sociale sau umane. Și tot aici, aidoma unui vechi templu al umanității, fiecare individ își poate singur măsura drumul parcurs în propria dezvoltare.

Noua funcție a bibliotecii nu înseamnă și o schimbare a profilului. Munca cu cartea este și va rămâne componenta esențială. Ceea ce se schimbă este nivelul de adâncime, de pătrundere, de implicare în acțiunea socială, transformatoare. Biblioteca a încetat să mai fie un lux, un consum neproductiv, deși mai există oameni care cred și chiar propovăduiesc contrariul. Studiul economic de prestigiu atrag atenția că productivitatea muncii într-o societate e proporțională cu nivelul de instruire, de educare a populației adulte. Nu este vorba doar de educația școlară, ci de una permanentă. De aceea rolul și funcțiile bibliotecii sînt strins legate de această educație permanentă.

Desigur, rolul și funcțiile bibliotecii sînt complexe: factor educativ, integrator social, descoperitor și cultivator de talente, păstrător și valorificator al tezaurului cultural etc. La acestea se cer neapărat adăugate slimulare creativității personale și sociale, auto-descoperire și autorecunoașterea de sine, reevaluarea nevoilor vitale, cultivarea unei noi raționalități etc. Schimbările majore întesc astfel trecerea de la a ști, la a ști să faci și a ști să fii, de la individ la personalitate, transformări care se învață aici în acest adevărat laborator de educație permanentă.

La baza educației din țara noastră, potrivit Programului P.C.R., tînde să se instituie, ca finalitate generală, emanciparea umană, înțelegând ca dezvoltare a trebuințelor, dezvoltare și punere în valoare a capacităților creatoare a unei noi sensibilități, a unui nou mod de a munci și a fi. Omul pe care și-l propune și trebuie să și-l propună a-l realiza educația este deci ființa socială capabilă de punere în valoare într-un înalt randament a energiilor sale creatoare, adică muncitoare, cunoscătoare, creatoare, valori-

zatoare, atitudinală, permanent deschisă spre împlinire. Ideile de mai sus pun în evidență principiul care guvernează întreaga activitate a bibliotecii — să cultive în fiecare individ modul valoros de a lucra și a trăi potrivit nivelului atins în dezvoltarea trebuințelor, aptitudinilor, cunoașterii și sensibilității. Din această perspectivă, obiectivele muncii bibliotecarului capătă noi determinări: cultivarea abilităților, a aptitudinilor și disponibilităților necesare efectuării muncii creatoare, utile, concrete și a îndemnărilor cerute pentru dezvoltarea continuă a acestora; creșterea capacităților personale și sociale care fac din om scop și niciodată mijloc. Realizarea unor astfel de obiective implică un triplu raport: de cunoaștere, de apreciere și valorizare, de acțiune transformatoare. De aici dificultatea conturării precise a fiecărui segment din activitatea specifică, dar totodată și posibilitatea decelării sferei conținutului acestei activități.

În acord cu ideile prezente și pe alte meridiane, conținutul activităților bibliotecii cuprinde educativul, creativul și recreativul ca elemente fundamentale. Aici, interdisciplinaritatea tînde să devină unul din principalele forte de înaltă productivitate. Astfel, cunoașterea din științele naturii se cere să cultive noi principii integratoare legate de unitatea lumii materiale, de sisteme regulate și autoregulate, de tranziția spre om pentru a deschide vaste posibilități de înțelegere și transformare a noilor sale situații de viață. La rîndul ei, activitatea cu lucrările din științele sociale și umane, din perspectiva interdisciplinarității, se cere să pună în lumină mult mai pregnant ideea omului ca scop, criteriile noi de valoare, progresul civilizației și culturii, iar arta, literatura beletristică — modele eficiente de achiziție și utilizare a informației —, mecanismele profunde ale comunicației umane și, desigur, frumosul din noile situații de viață ale omului contemporan.

Reconstrucția conținutului muncii bibliotecarului vizează astfel mecanismele comune, sinteza și interdisciplinaritatea care să asigure o nouă sensibilizare a omului muncii la problemele activității sale concrete, ale vieții și ale efortului acestuia de emancipare umană. Aceasta deoarece la urma urmei, atît cunoașterea umană (știința, arta, tehnologiile, morala, politica, filozofia etc.), cît și practica epocii noastre pot și trebuie să fie ale omului concret și să servească eliberării energiilor acestuia prin prăgătire și perfecționare permanentă. În acest sens, programele educative ale bibliotecii în etapa actuală pot fi grupate pe 6 mari direcții, în funcție

de specificul conținuturilor: simbolice (dezvoltarea limbajelor naturale sau artificiale), empirice (sporirea cunoașterii științifice), estetice (dezvoltarea sensibilității, a capacităților de trăire, înțelegere și creație), etico-politice (interiorizarea normelor și valorilor noi), sinoptice (adîncirea înțelegerii și operaționalizării învățămîntelor din faptele istorice), filozofice (dezvoltarea concepției materialist-dialectice despre lume și viață).

Gruparea se realizează după tipul de mecanisme comune de operații cu care se lucrează și nu după sfera de cuprindere. O astfel de formulare tînde să meargă pe linia logicii conținuturilor (conținuturi de același tip logic, unde operațiile se pot circumscrie unui același principiu generator), ni se pare a fi mult mai adecvată efortului de înnoire a muncii bibliotecarului pentru emanciparea trebuințelor, aptitudinilor și sensibilităților omului nou. În astfel de condiții este nevoie de pedagogie a lecturii, a muncii la bibliotecă mult mai individualizată, animată de ideea eliberării energiilor creatoare ale fiecărui om. O pedagogie care să dezvolte pe cît posibil motivația și capacitatea de a pune în valoare aceste aptitudini, de a învăța să învețe, de substituie a muncii cu un cititor abstract cu unul concret, unde participarea sau mai bine spus coparticiparea este metoda fundamentală.

Biblioteca este în acest context chemată să dezvolte prin formula muncii sale una din valorile esențiale ale noii situații de muncă și viață în condițiile RST — participarea. Noua participare se cere însă făcută din perspectiva educației permanente ca identificare, formare și dezvoltare a aptitudinilor creatoare, a constituirii trebuințelor și sensibilităților ce vizează realizarea unor oameni emancipați multilateral. Aici se află, credem, un moment-cheie. Biblioteca deși rămîne un centru de lectură, de educație cu un sediu bine stabilit, activitatea ei tînde să se desfășoare tot mai mult acolo unde oamenii își trăiesc cel mai intens viața lor. De aici cerința integrării activității bibliotecii cu producția.

Se înțelege că dificultățile nu sînt puține și nici ușoare. Noi înșine am crescut și ne-am format în structurile educative anterioare, am deschis ochii și am perceput direct modul anterior de a fi al bibliotecii. Și iată că azi sîntem nevoiți să schimbăm tocmai acest mod de a fi. Este nevoie de un efort vrednic de vremurile eroice. Dar trebuie să îl depunem, trebuie să înfruntăm transformarea. Este o luptă pe care dacă o pierdem ne pierdem pe noi înșine.

N. VINȚANU

Descrierile de invenții — publicații tipice pentru cerințele actuale de lectură utilitară

Competiția pe plan mondial din ultimii ani a mărit foarte mult nevoia de informare, informațiile reprezentând pentru beneficiar un mijloc care-l ajută să rezolve problemele create de activitatea sa practică, să introducă idei noi, să descopere probleme necunoscute. O idee este asemănătoare unui produs nou, reprezentând metamorfoza unor informații sub influența creșterii a celor care l-au recepționat.

Inovarea și invenția apar deci ca un rezultat al informațiilor „circulante” care sînt fructificate de persoane competente, capabile să le înțeleagă și să le utilizeze. Informația recepționată este aceea care se poate folosi, care constituie piesa lipsă în mozaicul de idei care apare în fiecare moment în activitatea de conducere, într-un laborator de cercetare sau într-o uzină.

O informație netransmisă poate să nu-și descopere niciodată utilizările potențiale și poate îmbătrîni fără a se fructifica. Cunoștințele depozitate nu reprezintă informații, spune un specialist în informare, după cum o carte de telefon nu reprezintă legături telefonice.

Informația ia forma cea mai utilă în momentul în care devine „creație”. „Creația” rezultă dintr-o simbioză între informație și o utilizare potențială și îmbracă o nouă formă. Ea pierde caracterul său de bun al unei comunități pentru a deveni proprietatea celui care i-a descoperit acel caracter de nou care o transformă în creație.

Transformarea informației în creație are un caracter mult mai complex decît simpla comunicare a informației. Această transformare necesită o combinare plenară a informațiilor exterioare noi cu informațiile primite anterior de beneficiar.

Marile cerințe ale beneficiarilor impun ca pe baza unor masive exchange de informații să se reușească răspunsuri cît mai personalizate beneficiarilor.

Sîntem pe deplin conștienți că societatea în care trăim, supradensită „societatea cunoașterii”, se caracterizează printr-o dezvoltare rapidă și explozivă a cunoștințelor și că, în nici o epocă, știința și tehnica nu au exercitat o influență atît de mare asupra vieții societății în general și asupra producției în special.

Ciclu: apariție-tinerete-maturitate-dispariție pentru un produs este astăzi foarte scurt și mulți specialiști consideră că durata medie de viață

a unui produs este de ordinul a 5-15 ani, iar durata medie a vieții lui active, de 7,5 ani. La circa 90% din produsele noi, necesitatea înlocuirii lor cu altele se resimte încă în al 4-lea an de fabricație, iar la un interval de 10-15 ani apare necesară înlocuirea producției în totalitate.

În acest context, piața ideilor, a creațiilor tehnice noi devine din ce în ce o realitate tot mai concretă, iar schimburile economice determină introducerea în circuitul comercial a produselor și creațiilor tehnice protejate prin brevete de invenție, elemente care includ în esența lor inteligența vie a omului.

Invenția, prin însăși definiția ei dată în legea 62/1974, prezintă următoarele caracteristici:

— constituie o soluție tehnică — rezultat al unei activități de creație științifică sau tehnică;

— prezintă noalate în raport cu stadiul cunoscut al tehnicii mondiale, fără limitarea în timp și spațiu;

— prezintă progres tehnic față de celelalte soluții cunoscute;

— se poate aplica în orice domeniu al vieții economice și sociale.

Alestația invențiilor intră în atribuțiile unor organisme de stat care eliberează în acest sens un act cu caracter juridic, constituit de brevetul de invenție. În țara noastră acest organism este Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci din București.

Deci, prin însăși definiția lor, invențiile constituie progresul tehnic și tehnologic, astfel încît pentru a avea loc un progres tehnic rapid și cu o serie mare de cuprindere este necesar un număr cît mai mare de invenții realizate și aplicate în economie.

În acest context este demn de subliniat faptul că, anual, oficiile de invenții din toate țările lumii înregistrează circa 800 000 cereri de brevete de invenții. Din aceste cereri doar circa 450 000 îndeplinesc condițiile pentru a obține acte de protecție, adică brevete de invenții, în țările respective, iar dintre acestea se aplică anual circa 150 000 (invenții noi), S.U.A., U.R.S.S., Japonia situîndu-se pe primele locuri.

România, țară în curs de dezvoltare, are o poziție medie în ceea ce privește cererile de brevete de invenții înregistrate, anual în țara noastră înregistrîndu-se circa 4 000 cereri de brevete, din care aproximativ 800 provin de la solicitanți străini. Cu acest număr de înregistrări, România se situează cam pe locul 25 printre statele lumii, dar raportînd numărul de invenții

la 100 000 de locuitori, țării noastre îi revine un loc mai bun, și anume locul 16, înaintea unor țări ca Belgia, Canada, Spania etc.

Ca o concluzie logică a celor de mai sus s-ar putea afirma că soluția accelerării progresului tehnic ar fi realizarea a cît mai multe invenții. Concluzia este logică și firească dar realizarea dezideratului nu este deloc ușoară.

Este suficient să ne gîndim la faptul că o invenție trebuie să fie nouă și că trebuie să prezinte progres tehnic față de oricare altă soluție similară cunoscută pe plan mondial și imediat întrebarea firească apare: „oare avem posibilitatea să ne informăm fiecare în domeniul său de activitate asupra soluțiilor tehnice noi cu frecvență atît de mare de apariție?”

Bineînțeles, situația nu este fără rezolvare. Necesitatea satisfacerii nevoilor de informare a determinat alit pe plan național cît și pe plan internațional organizarea unor sisteme cît mai eficiente și mai moderne de informare.

Începînd cu sistematizarea materialelor documentare prin intermediul sistemelor de clasificare, dezvoltarea sistemelor de prelucrare bibliografică și faptică, difuzarea informațiilor pe căi și în forme cît mai accesibile beneficiarilor și terminînd cu utilizarea unor purtători moderni de informații mai supli și mai ușor de manevrat (mini-fișe, cartele cu apertură, benzi magnetice). Informarea din brevete de invenții a devenit astăzi pentru specialiștii din întreaga lume un auxiliar prețios și indispensabil activității creatoare și de decizie.

Motivul pentru care brevetul de invenție constituie o sursă informațională atît de valoroasă este acela că, în primul rînd, în majoritatea țărilor dezvoltate este adus la cunoștința publicului foarte rapid, uneori chiar în faza de cercetare a soluției respective sau chiar la conturarea ideii tehnice. În al doilea rînd, prin structura și conținutul descrierii tehnice a invenției care însoțește brevetul de invenții aceasta este astfel redată încît un specialist să o poată realiza numai pe baza datelor conținute, ceea ce permite o asimilare rapidă.

Îată deci că, fără a minimaliza valoarea altor surse de informare documentară, cum ar fi cărțile și revistele, în care soluțiile tehnice apar publicate cu o întîrziere de 2-3 ani de la apariția soluției propriu-zise și cu un conținut de date insuficient realizării fidele în practică, brevetului de invenție ca sursă informațională i se adaugă două atribute extrem de importante: primatul apariției soluției tehnice și întregul ansamblu de date exacte necesare realizării în practică a soluției brevetate, cîștigul fiind deci clar, în timp și precizie.

Lectura revistelor tehnice*

Problemele rezolvabile prin folosirea sistematică a literaturii de brevete se pot împărți în două mari categorii și anume: 1. cunoașterea soluțiilor tehnice noi brevetate pe plan mondial și utilizarea cunoștințelor acumulate, pentru realizarea unor produse noi (care prin completarea uneori cu elemente noi pot deveni invenții) și 2. asimilarea de noi produse și tehnologii, în condițiile în care să fie asigurată o liberă folosire pe piața internă și respectiv la export.

În țara noastră, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci este singurul deținător al unei colecții naționale de brevete de invenții, aceasta totalizând în prezent circa 9 000 000 de descrieri de invenții, reprezentând 21 de țări ale lumii (R.S.R., S.U.A., Franța, Anglia, R.F. Germania, U.R.S.S., Elveția, Austria etc.). Pentru ușurarea accesului la soluțiile conținute în acest fond documentar, OSIM dispune de numeroase publicații secundare de referat, titluri, indurxi bibliografice sistematice editate pe calculator.

În contextul asigurării ridicării rapide a nivelului tehnologic al economiei naționale, context în care elementele „împ” și „calitate” reprezintă noi coordonate ale procesului de informare faptică științifică și tehnică, în cadrul OSIM s-au modernizat și diversificat tot mai mult metodele și mijloacele transferului de informații din brevete de invenții către institutele și întreprinderile din întreaga țară, dintre cele mai utilizate de beneficiarii fiind: specializarea cadrelor în domeniul informării din brevete, solicitarea de cercetări documentare din brevete pentru temele din planurile de cercetare, progres tehnic, crearea de brevete pe profilul de specialitate al întreprinderilor, abonamente anuale la descrierile de invenții românești și la Buletinul pentru Invenții și Mărci, solicitarea de xerocpii ale descrierilor de invenții etc.

Importanța informării din brevete de invenții s-a bucurat de cea mai înaltă recunoaștere în cadrul lucrărilor Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român unde a fost subliniat pregnant rolul deosebit de important pe care îl are informarea științifică și tehnică asupra realizării și aplicării în economia națională a celor mai noi și moderne soluții tehnologice, competitive pe plan mondial.

Trăim într-o epocă în care, pentru prima dată în istoria lumii, rolul științei, rolul competenței științifice, apreciat mai mult decât oricând din unghiul interrelației cunoaștere-aplicare, crește exponențial. „A te informa prompt și rapid” asupra evoluțiilor inerente oricărui proces tehnologic înseamnă acum, în fapt, a fi la curent cu elementele noi care condiționează decizia, acțiunea.

Ing. Livia NEMODA
OSIM

Revistele tehnice, publicațiile de informare și documentare în știință și tehnică, cu precădere cele în limba română, mijloc de informație scrisă în flux continuu, contactul cu noutatea actuală și definirea principalelor probleme ale progresului imediat și de perspectivă. Preferința subiecților pentru această categorie de publicații indică, de regulă, o pregătire profesională evoluată, înconținută devenire, o certă independență intelectuală, cu valoare aplicativă și o posibilă vocație creatoare.

Lectura revistelor tehnice, a publicațiilor de informare și documentare în știință și tehnică, în măsura în care afirmă saltul calitativ de formare la informare profesională și la aplicație creatoare, este o lectură de tip superior, care beneficiază de condiții materiale și organizatorice deosebite, asigurate de sistemul național de informare și de sistemul național de bibliotecă.

Din totalul subiecților investigați 73,2% consultă în mod curent reviste tehnice românești și străine, 26,7% nu citesc astfel de publicații, iar 0,1% nu se pronunță în această privință. Interesul cel mai mare pentru consultarea revistelor tehnice românești și străine* îl manifestă subiecții în vîrstă de 21-40 de ani, iar cel mai scăzut persoanele apropiate de 50 de ani și peste 50 de ani, fapt ce relevă, în mod firesc, o intensitate maximă a preo-

cupărilor de informare la vîrsta deplinei angajări sociale (vezi tabelul nr. 1).

Subiecții aflați la vîrsta formării profesionale și intelectuale, de 20 și sub 20 de ani, manifestă un interes considerabil pentru consultarea publicațiilor românești de cultură tehnică și de pregătire științifică de tipul revistelor: „Știință și tehnică”, „Gazeta matematică”, „Tehnum”, care prefigurează specializarea și creația originală, fără însă a le promova. Faptul că ei nu depășesc granița publicațiilor didactice ridică un semn de întrebare asupra pregătirii lor pentru munca intelectuală independentă, asupra capacităților de integrare operativă într-o profesiune bine determinată, de conectare autonomă la sistemul național de informare și de participare timpurie, în proporții de masă, la introducerea progresului tehnic și tehnologic în activitatea de învățămînt și producție.

Preocuparea de a consulta, în mod curent, reviste tehnice, românești și străine, se manifestă neuniform la diferitele categorii socio-profesionale. Această deprindere este mai pronunțată la ingineri (81,3%), la studenți (77,5%), la tehnicieni-maistri (70,5%), la muncitorii calificați (70,1%) în timp ce la muncitorii în curs de calificare această preocupare este mai estompată (vezi tabelul nr. 2).

Aflați în faza de pregătire și calificare într-o profesie, muncitorii necalificați încă sînt mai mult înclinați

Tabelul nr. 1. Interesul pentru revistele tehnice în relație cu vîrsta cititorilor

Vîrsta	Consultă reviste tehnice %	Nu consultă reviste tehnice %	Nu răspunde	Total %
sub 20 ani	74,82	25,17	—	11,63
21-30 ani	76,53	25,21	—	38,11
31-40 ani	74,43	23,56	—	30,54
41-50 ani	62,79	37,20	—	14,39
peste 50 ani	64,15	35,84	—	4,43
Total	73,22	26,69	—	100,00

* Aspecte desprinse din cercetarea sociologică privind rolul cărții tehnice în perfecționarea forței de muncă, realizată în patru județe din țară — Arges, Brăila, Sibiu, Suceava — sub coordonarea tov. Maria Moldoveanu (B.C.S.). Anchetă a folosit metoda chestionarului sociologic pentru toți subiecții cuprinși în eșantion și intervievu cîteva cadre de răspundere în domeniul pregătirii forței de muncă. Cercetarea a cuprins 1620 de subiecți, cadre tehnice din întreprinderi, elevi și studenți. Structura profesională a lotului investigat a fost următoarea: 197 elevi, 201 studenți, 377 muncitori calificați, 24 muncitori necalificați, 489 maistri și tehnicieni, 330 ingineri, 2 cu profesie nedeclarată.

spre literatura didactică, rezumîndu-se, uneori, exclusiv la manualele ce le procură o specializare minimă.

Paleta revistelor tehnice menționate de subiecți este edificatoare pentru calitatea lecturii diferitelor categorii socio-profesionale investigate. Au fost indicate în total 66 de titluri de reviste tehnice, dintre care 33 sînt românești și 33 în limbi străine, reviste care acoperă în bună măsură profilul întreprinderilor industriale, probează existența unor surse consistente de publicații

Tabelul nr. 2. Interesul pentru revistele tehnice în relație cu profesia subiecților

Profesia	Consultă reviste tehnice %	Nu consultă reviste tehnice %	Total %
1. Elevi	70,79	29,20	9,45
2. Studenți	76,57	23,42	9,28
3. Muncitori calificați	70,10	29,89	23,51
4. Muncitori necalificați	33,33	66,66	1,0
5. Tehnicienii, maștrii	70,52	29,47	33,22
6. Ingineri	81,36	17,50	24,85
Total	73,22	26,69	100,00

și reflectă o deschidere suficient de largă spre informația tehnică-științifică de circulație internațională. Cele mai multe titluri de reviste sînt menționate de ingineri (45), tehnicieni-maștrii (32) și muncitori calificați (18), iar cele mai puține de studenți (12), elevi (8) și muncitori necalificați (1). Aceasta confirmă raportul de determinare dintre nivelul de pregătire tehnică și nevoia de informare a cadrelor din industrie. În afara publicațiilor didactice și de cultură tehnică, menționate mai sus, revistele de specialitate românești, consultate mai intens de specialiști, sînt următoarele: Construcții de mașini (59), Autoturism (45), Electrotehnice (31), Energetica (24), Revista de construcții (15), Revista de arhitectură (13), Electronica și automată (7) și Celuloză și hirtie (7).

Revistele tehnico-științifice în limbi străine, provenite din import, deși accesibile unui număr restrîns de subiecți, sînt preferate publicațiilor de informare și documentare românești, datorită caracterului lor intuitiv, calității grafice, siguranței în interpretarea textului și datorită faptului că suplinesc lipsa de informare, datorată neîmplinirilor în organizarea punctelor terminale ale sistemului național de informare.

Dintre revistele tehnice străine au fost menționate, de mai mulți subiecți, următoarele: Sudostroenie (7), Schweisstchnik (7), Radio-URSS (5), Hidrocarbon Processing (3), Automotor und Sport (2) și Helezenge und Fordermittel (2), celelalte fiind indicate o singură dată. Această categorie de publicații periodice este consultată cu predilecție de ingineri (21 de titluri), tehnicieni-maștrii (10), mai puțin de muncitori calificați, de studenți și elevi.

Fenomenul se datorează, credem, și necunoașterii limbilor străine, care se accentuează la grupările social-profesionale cu nivele mai scăzute de instrucție școlară, lipsei de informație despre existența unor astfel de publicații și slabei preocupări pentru suplînirea acestora cu traduceri, referate și reproduceri.

Fenomenul cel mai important, ce se profilează din cercetarea preocupă-

rilor de a consulta reviste tehnice românești și străine, este absența aproape totală din atenția subiecților investigați a publicațiilor de informare și documentare produse de INID, de oficiile de informare și documentare departamentale și instituționale și de bibliotecile specializate din centrele și întreprinderi. Faptul că, din totalul subiecților investigați, un singur maistru menționează consultarea unei publicații a INID, reflectă fie o excludere a unor asemenea genuri de publicații din sfera revistelor tehnice, fie o limitare a accesului la ele, fie un sistem ineficient de informare și valorificare a unor asemenea publicații, fie toate aceste cauze la un loc. Cert este că fenomenul are un caracter general, în sensul că nu prezintă diferențieri pe județe, pe vîrste, studii sau profesii, ceea ce îl face deosebit de păgubitor. Această situație implică reconsiderarea nivelului sistemului național de informare, creșterea operaționalității acestora printr-o dotare modernă și o mai bună organizare, precum și diseminarea informației prin terminale teritoriale, concepute pe principii economice clare, la prețuri de cost accesibile persoanelor fizice.

Din totalul persoanelor incluse în cercetare, 22,4% citesc și articole cu problematică tehnică din alte publicații cultural-științifice. Cele mai multe opțiuni le întrunesc următoarele publicații: Magazin, Flacăra, Almanahul Știință și tehnică, Știința și România liberă, care apar în tiraje de masă și care conțin informații de o reală ținută științifică, într-un limbaj accesibil tuturor vîrstelor și profesiunilor.

Aceste surse de informare sînt preferate mai mult de subiecții din categoria de vîrstă pînă la 20 de ani (36%), de elevi (28%), de cei cu școală generală (34%) și de muncitorii necalificați, mai puțin de subiecții ce depășesc 50 de ani (9%), de cei cu licee de specialitate (14,8%) și de ingineri (24,8%). Din această statistică, reiese că publicațiile cultural-științifice reprezintă unicul izvor de informare curentă pentru muncitorii necalificați, un izvor important pentru vîrstele tinere, neobisnuite încă cu rigorile muncii intelectuale autonome, precum și o sursă de divertisment în domeniul tehnic sau științific,

pentru absolvenții de școli postliceale și facultăți, pentru tehnicieni, maștrii și ingineri.

Consultarea revistelor tehnice, rămănești și străine, este complementară lecturii cărților tehnice, în sensul că, o parte dintre problemele insuficient abordate de cărțile tehnice din țara noastră, se regăsesc în profilul revistelor menționate. Așa sînt problemele de automată, scule așchietoare, proiectarea instalațiilor în construcții, mașini pentru prelucrat mase plastice, cibernetică aplicată, construcții navale, electronică, mecanică auto și altele. Trebuie însă să precizăm că multe din problemele tratate mai puțin în literatura cu profil tehnic nu au nici un corespondent în tematica revistelor menționate de subiecți; presupunem că, pentru cunoașterea lor, se apelează la sistemul de informare de la colegii sau la maștrii și ingineri.

Interesele de lectură ale cadrelor tehnice sînt generate de nevoi sociale cum sînt: introducerea tot mai accentuată a progresului tehnic, optimizarea indicatorilor tehnici și economici ai producției industriale, dar și de motivația personală a indivizilor în legătură cu dobîndirea unui înalt nivel de calificare și cu finalizarea unor aptitudini tehnice.

Subiecții au recunoscut influența complexă a nivelului de pregătire tehnică-teoretică asupra capacităților de asimilare și aplicare în practică a cunoștințelor asimilate. S-a relevat, de asemenea, rolul practicii productive în modelarea capacităților de înțelegere și asimilare a noutăților tehnice.

Asemenea capacități, ca și interesele pentru lectură și documentare influențează gradul de participare a cadrelor tehnice la inovații și raționalizări. Cercetarea concretă a demonstrat că specialiștii care consultă în mod sistematic cărți și reviste tehnice sînt interesați în proporții majoritare (82,9%) să inițieze și să colaboreze la inovații și cercetări; ceilalți sînt interesați în proporție de numai 50%.

Subiecții investigați declară că resimt negativ inexistența unor centre județene de documentare tehnică, a căror activitate nu poate fi suplinită, în nici un mod, de alte tipuri de instituții.

În mod negativ se reflectă în conștiința și pregătirea cadrelor tehnice și situația actuală a bibliotecilor specializate din întreprinderi, dotate în mod inegal cu cărți și reviste, deservite de cadre fără pregătire tehnică și de bibliotecă, lipsite de revistele tehnice din străinătate, absolut necesare documentării specialiștilor. Unele din aceste dificultăți sînt întîmpinate, în egală măsură, de bibliotecile publice (județene).

George PĂTRAȘCU

Opțiuni de lectură

Marile anchete sociologice reușesc desigur să dea „măsura generală” a lucrurilor, să dea „temperatura” unui fenomen, să „diagnosticeze” o stare de fapt, constituind totodată repere valoroase pentru conducerea și orientarea activității viitoare în zona investigată. Dar, nu e mai puțin adevărat că e posibil astfel ca individul să se abstractizeze, să dispară în spatele cifrelor. Tocmai de aceea, nu ne-am propus în acest număr dedicat cititorului deceniului 9 o anchetă de anvergură, de tip sociologic, ci un simplu sondaj de opinie asupra opțiunilor de lectură, în care cei 7 interlocoți să-și păstreze întreaga identitate, dezvăluindu-și altă preocupă-

rire, cât și conștiința activă de cititori angajați nu numai în activitatea de lectură ci și în aprecierea activității editoriale, a canalelor de informare și a surselor de preocupare a publicațiilor dorite.

Aspectele la care i-am invitat să se oprească în intervențiile lor au fost:

1. Lecturi de interes profesional
2. Preocupări de lectură în timpul liber

3. Surse de informare asupra producției editoriale; canale de aprovizionare; dificultăți în satisfacerea nevoilor de lectură și de informare.

Sondaj realizat de Jean FILIP

Ing. CONSTANTIN DĂNCULESCU, Întreprinderea „Policolor”, Biroul tehnic.

1. Sint inginer chimist, specialitatea tehnologia compușilor macromoleculari (polimerilor). Este normal ca specialitatea mea să-și pună amprenta asupra preferințelor mele de cărți științifice. Din păcate, activitatea editorială în acest domeniu este nesatisfăcătoare, editându-se un număr limitat de cărți de specialitate care prezintă un real interes (Tratat de chimia compușilor macromoleculari — sub redacția acad. C. Simionescu; Polimerizarea stereosferică a izomerilor — sub red. acad. E. Ceaușescu; Chimia polimerilor pentru pelicule de A. Blaga și C. Robu).

Apreciez ca deosebit de utilă și de o tinută științifică deosebită seria „Inginerie chimică”. În domeniul specialității reușesc menținerea la zi, sub raportul informării, prin studierea revistelor de specialitate și achiziționarea de cărți de specialitate sovietice.

Mi-aș permite câteva sugestii adresate editorilor: stabilirea unui program editorial care să permită acoperirea tuturor domeniilor chimiei și tehnologiei chimice cu lucrări de sinteză aduse la zi; asigurarea traducerilor din limbi străine pentru domeniile la care nu se întrevide grabnic posibilitatea realizării unor lucrări originale; terminarea editării Manualului inginerului chimist care trenează de câțiva ani; stabilirea adecvată a tirajelor, ținând cont și de faptul că frecvența reeditărilor este foarte mică (cazul aceluiași Manual al inginerului chimist, vol. I, epuizat la un an de la apariție, după ce ediția anterioară apăruse în urmă cu 25 de ani).

2. Lecturile mele de timp liber sînt orientate în primul rînd spre lite-

ratură beletristică, în primul rînd proză. Din literatura română contemporană îmi apreciez pe romancierii P. Sălcudeanu, M. Preda, E. Barbu, F. Neagu, P. Anghel, V. Corbu, C. Toiu, A. Buzura, C. Tănăsescu, iar dintre poeți pe Ioan Alexandru, A. Păunescu și M. Sorescu. Profilarea în ultima perioadă pe literatura română contemporană se datorează doar parțial sărăciei aparițiilor din literatura universală (sînt autori clasici ale căror opere nu s-au mai reeditat de 20-25 ani), fiind înconștientabil faptul că scriitorii citați au realizat lucrări deosebit de interesante.

Mă interesează deopotrivă și literatura unor cărți de istorie, istorie a științei, istoria artei și chiar informarea în domenii mai puțin exploatate de știința clasică — parapsihologia, yoga, medicina tradițională chineză, enigmatice istorice.

Pentru destindere citesc cu plăcere romane polițiste bune. Aș citi cu aceeași plăcere și romane științifico-fantastice scrise de clasicii în viață ai genului: Stanislav Lem, Arthur Clark... dar din păcate nu există în versiuni românești.

În legătură cu hobby-urile mele, consult, cite găsesc, cărți de șah și construcții electronice.

3. Cu excepția lucrărilor de specialitate în limbi străine, pe care le împrumut de la biblioteca specializată din sectorul industriei chimice, restul cărților încerc să mi le procur pe calea achizițiilor din librării. Din păcate această cale este din ce în ce mai puțin eficientă, deși la fiecare 2-3 zile frecvențez librăriile din centru. Toate cărțile de interes real se vind „pe sub mână” și la „bursa neagră” la prețuri de 4-5 ori mai mari. Extinderea sistemului de vânzare preferențială și cu suprapreț este cauzat, cred, de o politică edito-

rială necorespunzătoare: stabilirea tirajelor se face fără a ține seama de gradul de interes pe care-l prezintă cartea; nu se iau măsuri de suplimentare a tirajelor în momentul în care este evident interesul deosebit manifestat de cititori; stabilirea planului de apariții se face în funcție de oferte și nu de nevoile reale;

— se tipăresc, în detrimentul cărților ce prezintă un larg interes, lucrări ce umplu rafturile librăriilor și ale bibliotecilor de stat, fără a fi solicitate de cititori. Nu se evaluează realist necesitățile și nici nu se face o selecție riguroasă a valorilor. Un exemplu tipic, disproporția dintre cantitatea de lucrări de critică literară ce invadează librăriile și cea a lucrărilor literare propriu-zise. De asemenea, cred că îndemnul lui Heliade-Rădulescu care pare să constituie încă un veritabil motto al editorilor noastre este totuși desuet la nivelul anilor '80, fiind necesară totuși o selecție de nivel valoric mai riguroasă.

PETRA SĂNDULESCU, bibliotecară — Biblioteca „Cezar Petrescu” — București

1. Aș dori să precizez că pentru un bibliotecar, mai ales pentru unul de lectură publică, interesele de lectură nu se pot în nici un caz circumscrie exclusiv sferei biblioteconomiei. Dealtfel, exceptînd buletinul „Biblioteca” deosebit de util pentru noi din punct de vedere teoretic și practic, literatura de specialitate este sporadic sau deloc reprezentată în producția noastră editorială. Există, e drept, și buletinul de informare în bibliologie, scos de B.C.S., dar cum nu îl primim direct în unitatea noastră, îl consult sporadic, rămînînd în majoritatea cazurilor la informația secundară, e drept deosebit de pregnantă datorită adnotărilor ce însoțesc notițele bibliografice. Foarte interesante pentru profesia mea sînt și lucrările apărute în colecția „Pedagogia secolului XX” și foarte multe apariții din colecțiile „Idei contemporane” și „Eseuri”. E de la sine înțeles că studiul documentelor partidului nostru ocupă un loc important în preocupările mele, dînd o perspectivă clară activității desfășurate.

2. Spuneam că aria lecturilor de interes profesional se întinde dincolo de zona bibliologiei, că practic nu are granițe. De fapt tot ce citesc — și încerc să cuprind cît mai mult — e vorba de beletristică română sau universală, de literatură istorică sau de călătorii, de memorialistică și artă — se întoarce în beneficiul cititorilor mei, căroră le pot asigura o informare mai avizată. Cu aceeași finalitate urmăresc lucrările de critică și istorie literară și rubricile de profil din presă. Cum pe lingă biblioteca noastră fiin-

tează un ceanclu literar-artistic și un cerc de educație ateist-științifică acord un loc important în lecturile mele poeziei și cărților ce slujesc fundamentării concepțiilor materialist-dialectice despre lume și viață.

3. Bibliotecarul e un cititor privilegiat, dispunând de un sistem de informare complex, de la proiectele de planuri editoriale și pînă la fișa tipărită editată de B.C.S. Accesul la carte e de asemenea destul de lesnicios, beneficiind de colecțiile bibliotecii — deși numărul limitat de exemplare mă situează uneori, pentru unele titluri, în concurență directă cu cititorii. Pentru titlurile pe care nu le primim, colecțiile Bibliotecii municipale „Mihail Sadoveanu” îmi sînt deschise. Timpul constituie pînă la urmă unuic handicap în raport cu posibilitățile foarte largi de acces la carte pe care le am.

Prof. NICOLAE POPA, Școala generală nr. 14, Brașov.

1. Ca profesor de limba engleză ar trebui să fiu interesat, în primul rînd, de didactica specială a disciplinei pe care o predau, dar asemenea lucrări, de ultimă oră, îmi stau mai puțin la îndemînă. Lecturile, indiferent de domeniu, în limba engleză, îmi slujesc implicit în profesie. Ținînd mai mult de cultura profesională generală decît de necesitățile practice imediate ale profesiei, îmi rețin interesul și foarte multe din cărțile din colecția „Pedagogia secolului XX” sau unele studii publicate în „Revista de pedagogie”.

2. Lecturile mele de timp liber — deși această noțiune este foarte elastică — sînt orientate spre științele umaniste, în general, și spre mitologia și folclorul tuturor popoarelor, în special. Mai sînt interesat și de lucrările privind istoria și teoria culturii, istoria spiritualității, metodologia interpretării (hermeneutica) și teoria cercetării științifice.

3. Achiziționez în general lucrările de specialitate publicate la noi în țară, ca instrumente de lucru indispensabile. Pentru lecturile curente — beletristică, de interes profesional sau din domeniile amintite ca reținîndu-mi atenția — folosesc cu mult succes Biblioteca județeană Brașov. Tot prin această bibliotecă reușesc să obțin, pe calea împrumutului interbibliotecar, o seamă de lucrări din colecțiile Bibliotecii centrale universitare din București. În general, lucrările care mă interesează se găsesc. Ceva mai dificilă este obținerea lucrărilor din literatura străină, în versiune originală.

EUGEN SANDU RAPORTORU,
muncitor-zugrav, C.P.M.B., Centrala
Construcțiilor Montaj București, grupul
I șantier.

1. Mi-e foarte greu să delimitez lecturile de interes profesional de tot universal meu de preocupări. Sînt muncitor în construcții, specialitatea zugrav, dar pasiunea mea de timp liber, mai mult, marea mea aspirație, o constituie pictura, dorînd să devin „un zugrav” din familia artiștilor alît de strălucit ilustrată de Luchian. Dealtfel, mă pregătesc sistematic în acest sens, fiind elev în clasa a XI-a, cursuri serale, la Liceul de arte plastice „N. Tonitza”. Cărțile direct ale profesiei, cite le găsesc și cite le citesc, îmi aduc cunoștințe utile picturii: de arhitectonică a spațiilor, de știință a volumelor și chiar despre culoare, sub raport fizico-chimic, dar și estetic.

2. Timpul meu liber? Ziua muncesc, seara învăț... Orelle care-mi rămîn le consacru mai ales picturii (lucru personal dar și contact direct în muzee și săli de expoziții cu creația marilor maestri sau a artiștilor contemporani), dar și alîtor îndeletniciri, printre care lectura ocupă un loc important: lectura-stadiu, pentru școală, lectura pentru dezvoltarea pregătirii mele estetice și pentru completarea culturii mele generale care, trebuie să recunosc, are încă foarte mari și profunde lacune. Știu că țara o perspectivă intelectuală mai largă, fără un contact sistematic cu alte arte și nu în ultimul rînd cu poezia, nu voi fi niciodată un artist complet, adevărat.

3. Mă informez mai ales direct în librărie și în biblioteca publică de cartier, al cărei abonat sînt, mai puțin din presa literar-culturală, greu accesibilă alît în chioscuri, cit și în sălile de lectură. Tot la bibliotecă îmi procur și cele mai multe din cărțile pe care le citesc, nu din cele dorite pentru că nu toate cărțile din domeniile mele de interes (tirajul să fie de vină?) ajung în rafturile ei. Pentru altele, din sfera beletristicii, trebuie să aștept multe săptămîni pînă să pot pune mina pe ele, fiind multe solicitări și exemplare puține. Sînt cărți de autori români contemporani, despre care se vorbește mult, dar pe care le cunosc doar din surse secundare. Unele cărți de artă, de tehnică a picturii, de estetică mi le procur din librărie sau de la anticariat pentru biblioteca personală. La fel și în ceea ce privește poezia. Dar editurile nu sînt prea generoase cu cititorii lor în ceea ce privește tirajele și iubitorul de cărți întîmpină cîteodată greutăți uneori de nedepășit în procurarea cărților dorite. Mai rămîn și prietenii, ca sursă pentru împrumutul de cărți, iar pentru mine și mentorii mei spiri-tuali.

GHEORGHE BOBOCEA, meca-
nizator, C.A.P. Movila Miresii, jude-
țul Braila.

1. Lecturile mele de interes profesional — din domeniul mecanicii, al instalațiilor — nu sînt prea numeroase, și pentru că nu sînt prea frecvente aparițiile de lucrări de nivel mediu și pentru că nu prea ajung în librăria comunală. Oricum cele mai multe lecturi de acest gen s-au consumat în timpul studiilor școlare. Aș putea spune că acum mai mult încerc să mă informez, să mă țin la curent. Mi se par a se situa însă în direcță legătură cu activitatea mea profesională o seamă de lucrări din domeniul economiei agrare, documentele partidului nostru în legătură cu noua revoluție agrară, cu destinele satului românesc.

2. Îmi place să citesc în timpul meu liber mai ales literatură beletristică. Genuri preferate: romanul de dragoste și literatura de aventuri. Prin „aventuri” înțeleg nu numai romanele polițiste, ci și cartea de spionaj, memorialistica de război, unele cărți cu tematică istorică sau despre explorarea unor ținuturi îndepărtate. Lectura constituie oricum pentru mine o activitate pasionantă, plăcîndu-mi și să discut despre cărți cu colegii mai tineri, cu fetele „de la birou”. Printre autorii preferați se numără: Th. Dreiser, Jokai Mór, Henry James, Radu Tudoran, Vasile Rebreanu...

3. Biblioteca mea personală este foarte modestă: citeva cărți de interes profesional, citeva „cărți de căpătii”. Cărțile mai vechi le iau și de la prieteni. Era bine, sub raportul economiei de timp, mai ales în perioadele de campanie agricolă, cînd funcționa punctul de împrumut de la C.A.P. Din lipsă de „gestionar”, din păcate, s-a autodesființat. Cel mai mult citesc de la biblioteca comunală, deși cărțile bune sînt cu adevărat rarități și aici, ca și în librăria satească. Aceasta e și principala dificultate pentru cititorii de la sate în general: un sistem preferențial în difuzarea cărții, în favoarea mediului urban.

Un student brașovean, anul IV Silvicultură.

1. Pentru profesia pentru care mă pregătesc, dincolo de manualele universitare ce țin direct de obligațiile mele de studiu, mă interesează în mod deosebit genetica forestieră și ecologia speciilor forestiere.

2. Lecturile mele de timp liber au drept scop principal — de unde și criteriile de selecție — o cit mai bună cunoaștere a destinului uman, a marilor probleme ale istoriei contemporane pe planeta noastră. Citesc cu

mult interes cărțile de drumeție și unele incursiuni muzicale.

3. Îmi sînt deschise, pentru procurarea cărților de lectură, principalele biblioteci ale Brașovului, dar și sursa particulară pe care o constituie împrumutul de la prieteni. În general, dificultățile întîmpinate în satisfacerea nevoilor de lectură și de informare sînt suficient de multe, pentru a încerca să le enumerăm... cu atât mai mult cu cît cred că totul este zadarnic, ca dealtfel și această anchetă! Cauzele fiind desigur de natură obiectivă (penuria de hîrtie, cu consecințe asupra tirajelor) nu pot fi înlăturate atît de lesne... Rămîne posibilă doar o mai bună organizare a difuzării...

întreprinderi din țară. Aș propune ca acestea să fie editate pe ministere coordonatoare, cu o grafică corespunzătoare și să conțină suficiente date privind performanțele constructive. Consider că lipsa de preocupare pentru această propagandă tehnică este încă răspunzătoare pentru menținerea în continuare a unor cereri la import. De asemenea, cred că este necesară editarea unui index al furnizorilor din țară cu adrese, telex etc.

Aș mai semnala și alt gen de carențe editoriale: neglijarea unor lucrări, de tipul manualelor pe profesii. „Manualul inginerului electrician”,

de pildă, nu a mai fost reeditat de 20 de ani, fiind demult epuizat și dealtfel total depășit; stilul unor lucrări cu tematică de largă adresabilitate este prea alambicat, abscons în mod inutil.

M-am referit la unele deficiențe ale sistemului editorial și de difuzare. Ar fi nedrept însă a trece prea ușor și asupra unui alt gen de carențe, fiind de astă dată de sfera beneficiarilor informării. În cîteva cuvinte, se poate spune că se colindă prea mult fabricile „după ureche”, că nu există suficiente preocupare pentru documentația tehnică și profesională.

Biblioteca personală, azi

Ing. EMIL STĂNESCU, șef secție mecano-energetică, întreprinderea „Policolor“

1—2. Fără pretenția de a mă considera un intelectual desăvîrșit sau de a emite păreri cu valoare de adevăr absolut, cred că literatura din planul profesiei poate fi împărțită în două categorii distincte:

— literatură tehnică cu valoare utilitară, slujind la rezolvarea unor probleme imediate din domeniul profesiei. (În calitate de inginer cu practică îndelungată în producție, apreciez în mod deosebit pe autorii de cărți tehnice care se străduiesc să pună la dispoziția tehnicienilor metode de calcul și date bine matematizate, cu caracter în primul rînd practic, de care te poți servi zilnic în rezolvarea problemelor ce apar, precum un bun meseriaș de o școală ergonomică.);

— literatură tehnică de cultură generală, scrisă pentru diferite grade de pregătire, cu ajutorul căreia îți poți lărgi orizontul de cunoaștere, te poți menține în pas cu noutățile tehnice și care constituie totodată un mod de destindere intelectuală în timpul liber. Pe această linie apreciez mult articolele care apar în diferite ziare sau reviste, ca de pildă, în „Magazin“.

3. În general procur cărțile din librării, cu venita alergătură pentru acelea foarte căutate și care din păcate se editează în tiraje relativ mici, cazul Micolui Dicționar Enciclopedic. Nu împrumut cărți și nu cer cărți cu împrumut întrucît am constatat că este cea mai sigură cale pentru a le pierde.

În sensul strict al profesiei pe care o practic și probabil și al funcției, simt ca absolut necesar, aș putea spune poate chiar că un gol, lipsa unor cataloage, prospecte sau programe de fabricație de materiale, utilaje, aparate etc. ce se fabrică în diverse

Născută odată cu însăși cartea, cu nevoia, plăcerea sau doar gustul de a o colecționa, biblioteca personală a evoluat de-a lungul timpului, cunoscînd mutații esențiale, mai ales în ultimele decenii marcate de dezvoltarea spectaculoasă a tiparului, ea și de expansiunea bibliotecii publice, nu numai sub raportul concepției, calității, dimensiunii, dar și al apartenenței, ea fiind azi o realitate a fiecărei vîrste și aproape a fiecărei case. Despre ce este sau poate despre ce ar trebui să fie biblioteca personală, azi, l-am invitat să mediteze pe ciuța din cel ce face cărțile, le difuzează, le face accesibile sau le colecționează. Ne-au onorat cu răspunsurile lor: un critic literar — NICOLAE MANOLESCU, un editor — dr. VIRGILIU ENE, un librar — ELENA COTSACHE (Librăria nr. 56, București), un anticar — ELENA MANOLESCU (Anticariatul nr. 2 — București), un bibliotecar — IOSIF IMBRI (Directorul Bibliotecii Județene Caraș-Severin), un pedagog al copilului — prof. dr. PATITA SIEVESTRU, un pedagog al adultului — prof. dr. EMILIAN DIMITRIU și un cititor — GEORGE ROTARE, ziarist.

Îmi vine mai ușor să spun care trebuie să fie rostul bibliotecii azi, decît să decid din ce s-ar compune ea. Într-o lume învațată de imagini — cinematograful, televiziunea, reclama, afișul, bandes dessinées ș.a. — rostul bibliotecii este de a conserva cultura bazată pe cuvînt. Ea este Muzeul Imaginar al Civinului, conservatoare a tuturor acelor valori legate de un limbaj, acela literar, pe care de imprevizibilă transformare, nu voi afirma. Împreună cu mulți din profesii (mîncîșii ca toți profesii) contemporani, că literatura va dispărea, înlocuită de alte limbaje, între care acelea de imagini sînt cel mai bine situate spre a cuceri în curînd domeniile abandonate; dar nici nu pot să nu văd că, sub ochii noștri, literatura devine atît de multă decît a fost revădată înainte și că principala cauză a metamorfozei o constituie predilecția lumii moderne pentru imagine, care a înlocuit-o pe aceea a lumii tradiționale pentru cuvînt.

Mac Luban avea dreptate: ne îndepărtăm încet, dar sigur, de Galaxia Gutenberg. În aceste condiții, Biblioteca rămîne mijlocul de a nu ne uita complet trecutul.

Deși imaginile și cuvintele vorbesc în principal același organ — ochiul — între unele și altele există mai multe diferențe esențiale. Iată două. În primul rînd, imaginile ne ocupă ochiul într-un mod exclusiv; ne lasă restul corpului, și în special mințile, liber. Privim la televizor și, în același timp, dejunăm, vorbim cu prietenii, croșetăm, ieșim o clipă din cameră, răspundem la telefon: toate acestea ne întrerup de la privit, dar nu ne împiedică să privim. Este ca și cum privirea imaginilor ar fi, prin natura ei, intermitentă. Cuvintele dintr-o carte nu ne permit această libertate: ele ne ocupă, o dată cu ochiul, și mințile; și ne absorb într-o măsură mult mai mare decît imaginile, încît lec-

tura trebuie întreruptă în timpul mesei sau cînd ne vin prieteni. Proust povestește în prefața unei ediții franceze din John Ruskin bucuriile copilăriei lui de cititor nesățios și neplăcerea de a fi fost silit mereu — de ora mesei, de chemarea rudelor, de curiozitatea cuiva care dădea peste el etc. — să lase cartea din mînă. Iată chiar această expresie: cartea se ține în mînă și se lasă din mînă; filmul, reclama, afișul n-au a face decît cu ochiul. O lectură întreruptă e însă o lectură compromisă. În al doilea rînd (și cine n-a remarcat asta?), cititul este o operație lineară, succesivă, punctuală; imaginea, din contră, ne solicită o atenție globală, concomitentă și instantanee. Mac Luban spunea despre a doua că e televiziunea orientat. Nu primim ceranul televizorului de la stînga la dreapta și de sus în jos, ci pe tot odată. Dar citim cuvînt cu cuvînt și rînd cu rînd. Aceasta

face ca un om deprins să vadă imagini mai mult decît să citească (și așa sînt copiii noștri) să înceapă la un moment dat să citească altfel decît citim noi; să-și piardă

„Mîncătorii de cărți și consumatori de imagini sau biblioteca și cinematograful“

repede răbdarea, să fotografieze pagina, să sară rîndurile. Cu aceasta, însă, lectura se modifică profund: o nouă lectură (sau poate ceva căruia va trebui să-i găsim un nume) apare. Tipul de atenție la lectură nu e deci același cu tipul de atenție la imagine. Și nici registrul sufletesc în care ea găsește ecou nu e același. Lectura se face în singurătate, ne lasă cu noi înșine, ne izolează și ne seafundă în interioritatea unor emoții intime; imaginile se potrivește în societate, ne rup de noi înșine, ne solidarizează și ne aruncă în exterioritatea unor acțe sociale.

Aceasta fiind diferența, să ne gîndim încă o clipă, în încheiere, la biblioteca. Ea devine templul unei secte — a cititorilor de cărți — tot mai marginală în cuprinsul marelui religii populare a privitorilor de imagini. Mîncătorului de cărți de odinioară, lui Anatole

France, îl la locul consumatorului de imagini de azi: între a mînea și a consuma este distanța dintre Biblioteca, locaș al cărții, și Cinematograful, local al imaginii. În curînd, lumea va trece prin fața Bibliotecii, așa cum trece prin fața Muzeului (întrînd din clăd în clăd) în drumul ei glorios și triumfal spre Cinematograful.

■ Dr. VIRGILIU ENE

În vremea cumpărilor secete din 1946, mă aflam în București, în penultima clasă de liceu. De acasă pînă la școală era o distanță apreciabilă: îl stații de tramvai. Cu greu părinții îmi făceau rost de banii necesari transportului, dar odrasla lor, în loc să meargă cu tramvaiul, prefera să rupă pingelele și cu banii „economisți” să cumpere țigări. Pusese rău stăpînire vicelui pe tînăra ființă... Dar într-o zi, trecînd pe la un anticar, am zărit o carte din Horațiu. Era poezia meu preferată, pentru care învășasem excepțional limba latină, încît conversam eurent cu profesorul meu — David Popescu. Volumul costa însă foarte mult, mai ales că era învelit și în piele de vițel... Am calculat că, dacă nu fumez o lună și jumătate, pot cumpăra volumul

„Foame de carte — sau lăcomie de carte?”

mult dorit. I-am expus gândurile bătrînului anticar de pe cheul Dîmboviței. A rămas impresionat. În fiecare zi, în drum spre liceu, treceam să văd dacă a vîndut sau nu cartea. Îi lăsam alții clițiva lei, sumă pe care el o seria cu creionul negru și bont pe ultima filă a cărții. După vreo zece zile bătrînul anticar îmi zise:

— Văd că ești tare îndrăgostit de cartea aceasta — poate și de altele. Ți-o dau azi, dar cu o condiție: să nu mai fumezi niciodată!

Și mi-a lămnat-o. Eram cel mai fericit om de pe pămînt. Niciodată n-am mai simțit o asemenea bucurie, la cumpărarea unei cărți — poate și datorită faptului că următoarele cărți, zece și sute de cărți cumpărate, n-au mai necesitat un asemenea sacrificiu.

Indubitabil, ne aflăm în plin avînt cultural științific, și cele citeva mii de titluri, care apar anual, în milioane de exemplare, devin tot mai nelucrate. Rafturile bibliotecilor personale se „burdușesc” zi de zi, cu noi și noi volume, încît nu mai încap nici pe două sau trei rînduri, fiind nevoiți să „îndesăm” chinițele cărții, și pe deasupra... Oare toate cărțile — zecele și sutele de cărți — pe care le cumpărăm (ce este drept, la un preț derizoriu), ne sînt necesare? Categoriei nui fiecare dintre noi posedă zece și zece de volume care nu vor fi deschise nici la pensie... niciodată... dar le-am luat ca să fie... Sînt mulți oameni care nici nu știu cum ce cărți au în bibliotecă. I.e-au cumpărat (păgubind însă pe alții, care au nevoie de ele) numai pentru a umple rafturile bibliotecii cumpărate obligatoriu odată cu sifonierul, studioul, masa, scaunele etc., etc. Poate că era mult mai practică, eu sute de ani în urmă, cînd anumiți oameni, bine situați material, dar săraci spiritual, își puneau zăgravi să le „deseneze” pe zid, în așa-zisele cărți bibliotecii, doar „cotoarele” unor presupuse cărți.

În mînte îmi vine o amintire, cred, eu, foarte interesantă: într-una din vizitele de lucru făcute regretatului George Călinescu, l-am găsit așezat în fața unei mese plină de cărți, primite în ultima vreme, de la autori sau instituții culturale, multe dintre ele aflîndu-se încă în zilele precedente. Fereastră, din fața mesei, era larg deschisă. Maestrul lua fiecare volum în mînă, cerceta atent numele și titlul volumului, uneori chiar și cuprinsul, și decidea prompt: ori pe colțul din dreapta mesei, ori afară, pe fereastră — sub care se afla o imensă ladă. Desigur că „lada” cu cărți era „cercetată” la rîndul ei, nu numai de cel care îl ajuta pe profesor în treburile gospodăriei, ci și de

învățăcel de-al maestrului... Principala lucră constă în faptul că marelui om de cultură — care a fost Călinescu — nu-și împovăra bibliotecă (care se extindea pînă și în podul casei — de aci și numeroase altercații cu pompierii...) cu volume inutile. Este un lucru care merita, cred, reținut și meditat asupra lui...

■ ELENA COSTACHE:

Cărțile. Ce aș putea spune despre ele? Să le privesc din punct de vedere a ceea ce reprezintă ele pentru cititor sau din unghiul de vedere al librărilor, pentru care ele reprezintă implicit o marfă? O marfă specială însă, prin natura ei, cărțile fiind instrumente ale culturii și educației. Cărți din domeniul

„Biblioteca personale are chipul divers al publicului”

beletristicii românești, clasice și contemporane, ea și din patrimoniul literaturii universale, cărți din domeniile științelor exacte și aplicative sau ale științelor sociale. Cărți pentru copii și cărți pentru adulți. Cărți în limba română și cărți în limbile naționalităților conlocuitoare.

Toate acestea pornesc spre rafturile bibliotecilor publice și personale, publicul librăriei fiind astăzi vast și divers, de la micul copil ce abia pot ține un creion în mînă și pînă la oamenii de știință, cu pretenții alese de lectură.

Cum se producea astăzi biblioteca personală? Este greu de spus. Ea are chipul divers al publicului nostru, putînd fi un laborator de mîncă intelectuală, un micro-univers informațional, o colecție constituită după rigurosa bibliotecă sau o bibliotecă de lectură și unori, de ce să nu ne mînturim, chiar un simplu element de decor. Biblioteca personală poate fi constituită pe criterii certe și cu riguroasă selecție, sau dimpotrivă eclectic sau sub semnălu model. Constituția pe criterii de maximă funcționalitate și privită în componența bibliotecii publice sau specializate, biblioteca personală poate avea dimensiuni raționale, altele însă, sub impulsul unor adevărate bibliomanii, ea se poate dezvolta necontrolat pînă la dimensiuni sufocante, ca în acea tulburătoare poveste simbol pe care Elias Canetti și-a intitulat-o „Orbiră”.

Oricum, esențială mi se pare faptul că biblioteca a devenit o realitate, dacă nu a fiecărui om, a fiecărei case, a fiecărei familii. S-ar putea spune chiar că interesul față de carte a crescut mai repede decît producția de carte, încît numărul solicitărilor este uneori eu mult mai mare decît numărul de cărți, respectiv, de exemplare, ce ne este alocat, uneori nevoi acute de lectură și informare rămînd chiar fără nici o acoperire. Constituînd în primul rînd un semnălu pentru editori, criza ce se înregistrează pe piața cărții este oricum, cred, și un fenomen îmbucurător.

■ ELENA MANOLESCU:

20 de ani de lucru într-un anticariat înseamnă o experiență interesantă cu privire la destinul cărților, care în decursul existenței lor pot cunoaște mai multe cicluri. E un mediu propice pentru a observa cum se face

„Anticariatul — nu doar un loc rezervat inițiaților”

și cum se desface o bibliotecă, cum se încercă sau cum se eliberează de prisosuri. E un mediu tot atît de prielnic pentru studierea publicului — un public specific dar în continuă creștere cantitativă și depotrivă calitativă, mai ales în ultimul deceniu. Un public mereu mai divers, mai constant și mai consecvent, mai avizat.

La „formarea” publicului m-am străduț să contribuț și eu, nemulțumindu-mă să-mi îndeplinesc doar menirea de vînzător, ci căuțînd să fiu și un sfetnic, o călăuză, un educator. Am satisfacția de a fi contribuit astfel la întregirea multor bibliotecii personale. Avem „clienții” noștri, care ne vizitează periodic, cărora le cunoșc preferințele, zonele de interes și pe care îl în la curent cu noile achiziții. Avem și cititori care, contactați încă din anii de studii, ne solicită și astăzi prin poștă, din diverse colțuri ale țării, lucrări de interes profesional sau cu valoare bibliofilă.

Dar dincolo de cunoașterea unui cititor sau a altuia, mi se par interesante cîteva observații cu caracter mai general, putînd constitui repere valoroase în crearea unei imagini cit mai apropiate de adevăratul chip al bibliotecii personale de azi.

Anticariatul nu mai e un loc cercetat doar de inițiați, de colecționarii bibliofili sau de specialiști, utile sale fiind tot mai mult deschise și de publicul larg. Publicul care ne vizitează e informat, știe ce vrea, știe să caute, să aleagă, achiziționează cu răbdare, știînd că o bibliotecă frumoasă se clădește în timp. Se face tot mai mult o distincție netă între cartea de consum, de lectură sau de școală, care cunoaște uncori 2-3 cicluri, și cartea de colecție, bibliofilia românească și străină, lucrări de informare, tratate de specialitate, albume de artă, grafică. Mai mult decît librăria, anticariatul este locul unde răsare crește și rodește pasiunea pentru carte, gustul pentru bibliofilia.

■ IOSIF IMBRI:

Conceptul de bibliotecă personală are, după părerea mea, ca notă definitorie, ideea de mobilare spirituală. Această mobilare se poate releva în cîteva variante posibile, determinate de modul de raportare al ființei umane la anumite sisteme de valori, axate fie pe obiecte, fie pe idei (informații și cunoștințe), fie pe dialogul cu alt interlocutor, fie pe sinteza acestora într-o conștiință creatoare de cultură. Fiecare dintre aceste raportări distinte structurează într-o ipostază diferită configurația toposociologică a acestei mobilări, fizionimia sa culturală, ubicuitatea sa și mai ales sfera de percepție a cantității de sens încorporată în ea.

Astfel, într-o primă ipostază, simplificată, biblioteca personală poate exista efectiv ca

„Variante posibile ale bibliotecii personale”

element exterior, de atracție „decorativă”, compusă din „cărți-obiecte”, atașate oricăruia al element structurant al coabităriei vieții cotidiene.

Într-o altă ipostază, mai complexă, incluzînd valorizarea interesului pe care îl prezintă ideile — atît într-o ierarhizare și specializare generată de abstracția intelectuală și sociale, cît și într-o tentativă de enciclopedism, generat de o eșantionare a totalității culturale dintr-o acută nevoie de adecvare la mediul cultural — biblioteca personală poate aduce, în prim plan, un zid de „cărți funcționale”, care solicită din partea individului, care îl modelează într-un anume fel specific, un efort de voință, sistematic, profesional. Acest tip de bibliotecă personală, relativ răspîndit în contemporaneitate, evidențiază într-o anume măsură invazia instituțiilor sociale în perimetrul vieții cotidiene, al interesului uman, al valorilor individuale.

Într-o ipostază diferită, vehiculînd cartea de la valoarea de instrument la valoarea de insotitor-interlocutor (de pivot al comunicării de tip existențial), care conotează resursele intime ale gîndirii și ale imaginărilor, biblioteca personală prefigurează o anume identitate literară, față de care disponibilitatea cititorului — atît cît există — poate realiza teoretic o infinitate de lecturi, dintr-o nevoie profundă de realizare a unei identități proprii la nivelul conștiinței de sine.

În fine, într-o altă ipostază a bibliotecii personale, toate aceste elemente asblate,

Într-o entropie suficientă, de un spirit creator, în jurul „cărților de căpăți”, adăugă vectorul fundamental al conștiinței care răsfinge imaginea unei anume culturi generice asupra ei. Însăși, fertilizând și amplificând posibilitățile sale intelectuale.

Fără îndoială, aceste tipuri de biblioteci personale reprezintă cazuri extreme „pure”, vizibile la capătul unor demersuri abstracte, sub cupolele nonlecturii sau ale lecturilor posibile. Desigur, motivațiile psihologice și întreaga gamă de circumstanțe materiale, care validează opțiunea, pentru un anume tip de carte și pentru un anume tip de lectură a acesteia, sînt în măsură să fixeze în mod profund o anume filosofie, de cele mai multe ori hibridă, a tipului real de bibliotecă personală și a categoriilor de consumatori circumscrisi acestui tip.

Caracterul limitat al bibliotecii personale e dat de faptul că o carte nu poate înlocui o altă carte (cu tot caracterul ei, uneori repetitiv, redundanță). Dincolo de perimetrul, totuși, îngust al bibliotecii personale se află o infinitate de surse pertinente, o deschidere vastă spre selecții și opțiuni, modalități superioare de acces, de retenție și valorizare pe întreg traseul informație-cunoștință-conștiință. Deci, e necesar saltul spre noile surse semnificative, spre un nou dispozitiv al instrumentelor gândirii și imaginării, spre un nou mod de a pune și soluționa problema culturii generice, ca nou tip creativ de cultură.

■ Prof. dr. PATIȚA SILVESTRU:

Ascultînd din fragedă vîrstă basmele și poveștile ce li le-au spus sau li le-au citit fratele părintii, fratele, fratele, copilul prinde gustul lărgirii continue a cunoștințelor. În acest domeniu de mare atracție, încă înainte de a învăța să citească, micuțul obișnuț de la derularea unor isprăvi miraculoase, își înfiripă din copilul cu jucării o mică bibliotecă alcătuită din cărți bogat ilustrate, pe care le „recitește” adesea... după poze. Mai tîrziu, cînd devine elev, satisfacțiile li sporesc prin lectura proprie a volumelor promise cadou de la părinții sau de la rude sau obținute ca premii școlare sau împrumutate de la colegii ori din bibliotecii publice. Încă din primele clase, micul școlar simte nevoia să stăpînească o altă mare parte din împărăția de vis a lecturilor sale preferate, pe care s-o reia de cîte ori li încearcă dorul faptelor mari și dragostea față de eroii nemeapomeniți. Așa se înfiripă biblioteca personală, oază

„Biblioteca personală a copilului”

regăsirii sale în ceasurile de răgaz cînd se refăcîndu-se cu personajele îndrăgite.

Cărțile care se rînduiesc pe rafturile acestei biblioteci diferă după vîrsta cititorului, mobilitatea gusturilor și a intereselor fiind foarte mare acum.

Preșcolarii și școlarii mici sînt atrași de cartea bogat ilustrată, de povezile unor scriitori români clasici sau contemporani cu tematică din lumea animalelor sau a plantelor, de basme populare sau culte, de autori români sau străini.

Între 11 și 14 ani gustul pentru fantastic propriu copilăriei se înliștează cu gustul pentru literatura inspirată de realitatea imediată, sîntîndu-se științifico-fantastică. Bibliotecile copiilor se diversifică în acest sens și sub raport tematic și ca autori colecționați, acum realizîndu-se și deschiderea spre patrimoniul universal.

Prin grija tot mai accentuată a editurilor de profil pentru toate categoriile de vîrstă infantilă și preadolescență, în cadrul bibliotecilor personale ale copiilor se pot dezvolta mici fonduri de informare, răspunzînd nenumăratelor întrebări născute sub imperiul lui „de ce?”, „cînd?”, „unde?”, „cum?” sau diferitelor probleme născute din activitățile în cadrul cercurilor pionieresti: dicționare, enciclopedii, atlase, ghiduri turistice, albume de artă etc.

Pentru alcătuirea ei mai judicioasă a bibliotecii personale a copilului la fiecare vîrstă e necesar ca părinții să consulte învățătorii și profesorii diriginți. Întruclt o atare colaborare garantează o înghებare de calitate, iar ultimele apariții importante pot fi achiziționate la timp.

Cit de valoroasă este o bibliotecă personală în anii modelării personalității copilului ne-o atestă toți cei care au crescut în climatul spiritual al acestui sanctuar. Numai așa va apărea de domeniul absurdului, astăzi, întîmplarea pe care am trăit-o cu peste 30 de ani în urmă, cînd, la un anticariat, o doamnă elegantă a cerut 30 volume de culoare maro, care să se asorteze cu recamierele recent cumpărate, prevăzute cu un raft pentru cărți. Poate în astfel de împrejurări tragi-comice a apărut cîndva zicala: „Spune-mi ce cărți citești ca să-ți spun cine ești”.

Biblioteca personală a copilului prefigurează exigențele și calitatea celei a adulților de mîine. De aceea, înghებarea ei merită o îndrumare atentă.

■ Prof. dr. EMILIAN DIMITRIU, Institutul de cercetări pedagogice

Este de necontestat că biblioteca de azi nu arată la fel — deci, se deosebește formal — de cea de ieri, iar cea de mîine va fi alfel decît cea de azi. Însă, în toți cei trei timpi ai istoriei ei, i-a fost, li este și li va fi proprie o funcție de excepție: aceea de îmbogățire a cunoștințelor, de înălțare a intelectului și sentimentelor, de progres profesional, de bucurie spirituală. Relators din acțiune, uitîndu-și griile, necazurile și preocupările

cotidiene, omul revine la sine ca să mediteze asupra vieții, a semenilor și a lumii, pentru a se integra mai bine în ea. În acest proces, el este sprijinit de către carte — sursă, stimulatoare și cenzor al existenței sale spirituale. Ca să cunoști un om, te adresezi tot astfel: „Spune-mi ce cite te interesează, ca să-ți spun cine ești”. La fel, se poate zice: „Spune-mi cite și, mai ales, ce cărți ai ca să-ți spun cine ești”.

Biblioteci sînt rari, iar cei care cumpără mereu cărți și citesc puține sînt puțli. „Un om, o familie nu trebuie să-și îmbrace pereții cu cărți — lui spunea un prieten, maistrul într-o uzină bucureșteană. Esențialul este să știe să le alegă și mai ales să trăiască nu în vecinătatea lor, ci împreună cu ele, adică să le citească, să învețe din ele”.

Cîteva sute de cărți achiziționate de-a lungul anilor, aranjate în așa fel încît orînd să poți găsi oricare dintre ele — sînt destule. Lunar, un mic buget să fie consacrat cumpărării lor. Însăși alegerea cărții într-o librărie este un act de cultură, de vreme ce include o chemare, o preferință cultivată, o alegere, reflecție asupra unui cuprins, o hotărîre. Din propria-mi experiență și a amicilor de diferite profesii — muncitori, ingineri, profesori, oameni de știință — pot, oastă, următorul îndemn: jumătate dintre cărți să se înscrie în patrimoniul universal și național al culturii; o pătrime să fie cărți de bază pentru perfecționarea profesională; celelalte să prilejuiască o odihnă activă. Prima categorie de cărți (filosofice, politice, literare, de cultură generală) este principalul izvor de împlinire a personalității, cu care ne sfătuiam ori de cîte ori simțim nevoia de sprijin în confruntarea cu marile probleme ale existenței. Fără cărțile din a doua categorie, ne retragem treptat către periferia îndeplinirii îndatoririlor cerute de meserie. A treia categorie ne facilitează odihna activă. Deci, categoriile de cărți menționate, împreună, satisfac principiile universalității, actualității, umanității, responsabilității, eficienței și plăcerii. Cînd să citim? Cum să citim? sînt probleme asupra cărora vom reveni.

■ GEORGE ROTARU:

Un binecunoscut istoric și filozof englez ar fi spus: „O colecție de cărți este o adevărată universitate”. Și, personal, nu vîd nici un motiv să-l contrazicem. Dimpotrivă, Mai mult, cred, l-am putea parafraza „În mic”, zicînd că o bibliotecă la casa omului este mică”, zicînd că o bibliotecă pe care ne-o construim singuri, o ridicăm zi de zi, în timp, li sporim mereu, după nevoi și posibilități, dimensiunile pînă la o limită de confort sau de... lux. Deunăzi, citeam despre un savant, un cărturar de la noi, că a avut drept unică agonisire de o viață marea sa bibliotecă.

Și dacă este firesc să învățăm în (și din) ea, ca la fiecare școală, la fel de în firea lucrurilor este a învăța să o facem, ca să fie a noastră. Nu doar în sens posesiv, nu doar pentru a fi stricto sensu bibliotecă personală. Sigur, astăzi este mai mult decît greu, chiar imposibil, ca un singur om să-și adune o, de pildă, Bathyanem. Ar fi un inutil — prea... derisipor — efort, pentru un interes mai degrabă egoist și pseudoenciclopedic, pentru un scop ieșit din nevoile timpului. O bibliotecă uriașă „de uz intern” — iată, în zilele noastre, un nonsens, o tezurăzăr aberantă, nemăavînd rostul de odinioară, de moștenire pentru viitor. Într-o propoziție memorabilă dintr-un interviu în exclusivitate, nepublicat încă, o propoziție pe care o trec aici în premieră, ilustrul dirijor Sergiu Celibidache spunea: „Mai multul este inutilul destulului”.

Biblioteca personală a omului modern? Una, nu mă îndoiesc, enciclopedică, fie ea și a specialistului în electronică sau astrofizică, necum a insului de formație așa-zis umanistă. Dicționarul de literatură universală — ca să exemplific — nu este o trebuință doar a literatului, după cum o istorie a științei și tehnicii tuturor timpurilor nu poate „aparține” numai inginerilor și tehnologilor. Foarte adevărat, înălăuntrul acestui enciclopedism „de casă” vom afla — și așa, cred, este bine: să existe! — domenii privilegiate, zone de preferință, dar și o sumă de cărți de referință din feburile categorii ale literaturii.

În mod necesar, ne gîndim și regîndim periodic biblioteca. Trebuie nu alt ori nu doar, pentru că noi înșine ne schimbăm cu timpul (mai tîrziu, întotdeauna, elădîm altfel...). Trebuie pentru că dintr-o zi avem o profesie, pe care, umil, prin nevoie sau șansă sau policalificarea, o înlocuiesc cu o alta. Trebuie deoarece, în familie, nu sîntem singuri. Trebuie și dintr-un alt foarte important motiv. Și cărțile (chiar și ele!) au nevoie de o „nouă

„Nu o «proprietate», ci — în casa noastră — cărțile învățării noastre”

ordine” a lor, în mare și în mic, deci și în biblioteca personală, întruclt așa-zisa „Galaxie Gutenberg” este în continuă, progresivă extensie, dar și pentru că iată-o, astăzi, în situația de a-și modifica pe anumite spații influența, în plus și în minus, de a-și înscrie diferit — diferit decît în urmă cu un singur secol — coordonatele în universul informației.

Tocmai fiindcă sînt unul dintre aceia care cred în carte, care iubind-o, înainte de toate, o stimează, îmi „recitesc”, la răstimpuri biblioteca și, de fiecare dată, o reasez după, să zic așa, legile ce de dezvoltare, ale cărții în general, dar și după răzuiții și „înstinetele” de cititor — sper, de adevărat cititor. Adică după în interes „ideal”, dar și după o logică proprie, după trebuințe cotidiene, după chemări imediate și... de viitor. O reasez nu cum îmi place (asta ar fi, poate, un abuz) ci — mai probabil — cum vreau să fiu eu însumi și nu știu dacă pot.

Masa rotundă și întregul grupaj
„Cititorul deceniului 9^{le}
realizate de Ioana TĂUTU-

Cartea în slujba păcii

Tezele și ideile Apelului Frontului Democratiei și Unității Socialiste și-au găsit un larg ecou în lumea bibliotecilor. Din diversitatea acțiunilor întreprinse de către bibliotecile județene, consemnăm, în acest număr, câteva.

Bihor. În cadrul bibliotecilor publice din județ au loc în această perioadă simpoziune a căror tematică este axată pe probleme ca: „Apelul păcii, apel al conștiinței și responsabilității umane”, „Inițiative românești adoptate la sesiunile ONU și la alte foruri internaționale”. Dezbaterile privind romanul românesc contemporan, concursurile și expozițiile axate pe ideea „Pacea — dezideratul major al omenirii” se află în plină atenție a oamenilor muncii.

Brașov. Programul bibliotecii județene — conceput în cadrul largii colaborări cu celelalte rețele din județ — cuprinde, printre altele, concursul axat pe poezie și proză închinată păcii, prezentarea unui montaj de versuri, în toate bibliotecile, intitulat „Luptăm pentru pace”, organizarea în cadrul secțiilor pentru copii a bibliotecii județene și în câteva școli generale a unor prezentări de cărți din literatura românească a căror tematică este o convingătoare pledoarie pentru pace.

Doj. În colaborare cu bibliotecile sindicale, bibliotecile așezămintelor de cultură, pe baza unor tematici și a unor materiale realizate de către biblioteca județeană, au organizat și organizează în continuare prezentări de cărți și expoziții inspirate din literatura a cărui mesaj este dezideratul permanent al omenirii: pacea. Printre altele, sînt de reținut montajele muzical-literare ce reușesc să îmbine fericit și sugestiv mesajul de pace al celor două arte.

Iasi. În colaborare cu Studioul de poezie și muzică de pe lângă Biblioteca județeană „Gh. Asachi”, a fost prezentat un reusit montaj muzical-literar intitulat „Popoarele lumii doresc pacea”. El va fi reluat în diverse unități economice din oraș. Colectivul bibliotecii județene a pregătit tematica a două expoziții de carte care ilustrează politica internațională de pace și colaborare a partidului și statului nostru (ele au fost organizate în toate bibliotecile publice din județ). Printre acțiunile cu larg ecou în rîndul participanților se numără și recitalul de poezie și muzică organizat la sediul bibliotecii județene.

Neamț. Popularizarea prin panouri și agitație vizuală, sub generoasa formulare „Vibranta chemare, strălucita inițiativă de pace a președintelui României, Nicolae Ceaușescu” a inițiatorilor de pace ale statului nostru, personal ale tovarășului Nicolae Ceaușescu. În toate bibliotecile județului au fost organizate expoziții cu caracter permanent care reușesc, sub titlul „Pacea, năzuință vitală a întregii omeniri”, cărți, publicații periodice, afișe, pliante ș.a. În bibliotecile din mediul urban au fost organizate rafturi tematice intitulate „Pentru o lume a păcii, înțelegerii, încrederii și colaborării”. Bilunar, au loc prezentări de montaje muzical-literare, momente poetice, simpoziune, consfățiri.

Prahova. Seara de poezie „Glasul cetății, conștiința păcii” a reunit cele mai izbitute versuri ale poezilor prahoveni, întrunind aprecierile unanime ale participanților. Alături de grupajul de versuri „Cîntec pentru pacea planetei”, realizat de către colectivul bibliotecii județene și trimis tuturor bibliotecilor publice din județ, au fost organizate expoziții de publicații a căror idee dominantă este „Să triumfe pacea în lume”.

Timiș. Din programul bogat al bibliotecii județene și a celor orășenești și municipale Lugoji, reținem câteva acțiuni. Dezbaterile axate pe ideile Apelului pentru pace și dezarmare, expunerile făcute în întreprinderi pe tema „Politica internațională de pace, prietenie și colaborare cu toate popoarele”, simpozionul „Pacea și viitorul științei — adevărata mîncare a omului”, Pentru micii cititori sînt organizate dimineți de desene, recitaluri de poezie și expoziții intitulate „Copiii lumii doresc pacea”, „Somișii păcii și pionierii doresc să trăiască în pace”, „Pacea copiilor de pretutindeni în imagini” (expoziție realizată cu desene ale copiilor). În bibliotecile comunale sînt organizate montaje de versuri „În numele păcii răsună versul nostru”, iar în cele orășenești expoziții de carte „Vrem pace pe pămînt”. Un larg interes în rîndul participanților au strînit manifestările complexe expoziție-auditive-proiectie „Artiștii lumii spun NU războiului” și „Arta mijloc de promovare a ideilor de pace, înfrățire și colaborare între oameni”.

(Brașov). „Însemnări de pe filele unei cărți tipărită la Sibiu în anul 1833” de Doina Braicu (Sibiu), „Ex libris-uri în fondul de întemeiere a Bibliotecii județene Brașov” de Silvia Popa (Brașov), „Din istoricul unei colecții de ex libris” de prof. emerit Pătru Crăciun (Caracal) și „Ex libris-sul sibian” de Carl Engber (Sibiu).

În cadrul Întîlnirii de lucru, au fost făcute o seamă de propuneri dintre care le menționăm pe cele ce au întrunit unanimitatea.

- Inscriserea în largă mișcare culturală care este Festivalul național „Cîntarea României” a cercurilor de bibliofilie și ex libris, a prezenței în mijlocul marelui public a colecționarilor de valori bibliofile, a expozițiilor de ex libris.

- Atragerea și stimularea unui cerc cit mai larg de graficieni spre crearea de ex libris-uri a căror sursă de inspirație este nelimitată, de fapt. Organizarea la Biblioteca „Astra” a unei biblioteci documentare care să oglindească întreaga activitate de bibliofilie și ex libris din țară. Aceasta presupune ca toate cercurile de bibliofilie și ex libris să trimită documentația necesară, inclusiv adresele lor, facilitîndu-se, astfel, un contact mai strîns între ele.

- A fost emisă și propunerea de a se edita un catalog al ex libris-urilor vechi.

- Iar asemenea Întîlniri, ca cea de la Sibiu, să fie organizate periodice.

Participanții au sugerat redacției revistei „Cîntarea României” ca fiind extrem de binevenită inițierea unui concurs de ex libris-uri a căror sursă de inspirație să fie atît lumea cărții, cît și cîmpul larg de desfășurare a Festivalului național „Cîntarea României”.

A.M. MIHÎȚ

Prima întîlnire a cercurilor de bibliofilie și ex libris

Sibiu, 7-8 noiembrie 1981

Străvechiul centru cultural al Transilvaniei nu și-a dezmințit nici de această dată respectul pe care, secole de-a rîndul, l-a arătat față de carte. Reuniunea iubitorilor de carte și de ex libris de la Sibiu, organizată de Biblioteca „Astra” și de Cercul de bibliofilie și ex libris ce funcționează pe lângă această prestigioasă instituție de cultură, și-a dovedit utilitatea prin calitatea comunicărilor, referatelor și informărilor prezentate, prin valoarea expozițiilor „Colecții și colecționari”, „Valori bibliofile din colecția Carl Engber” și cea de ex libris a graficienilor sibieni, prin oportunitatea unor propuneri menite să conferie mișcării bibliofile cadrul propice unei permanente evoluții.

Enumerarea temelor abordate oferă, în mare, posibilitatea formării unei păreri asupra

modalităților de tratare a domeniului bibliofiliilor și ex libristicilor. „Estetică și bibliofilie” de prof. univ. dr. Ion Iliescu (Timișoara), „Bibliofilie și istoriografie literară” de conf. univ. dr. Cezar Apreotesei (Timișoara), „Colecția — un liant între profesie și pasiune” de lector univ. dr. Ispas Motiu (Timișoara), „Activitatea ex libristică în țara noastră în deceniul 1970—1980” de Dafinel Duine (Vulcan), „Motivul cărții în pictură”, un diason excelent realizat de Ștefan Andronache, directorul Bibliotecii municipale Teceu, „Incunabile într-un catalog de la Sibiu din 1744” de Iacob Mărza (Alba-Iulia), „O veche bibliotecă românească — dispărută” de prof. Ioan Beju (Sibiu), „Exemplare rare de carte veche în județul Hunedoara” de Voichița Bădeliță (Vulcan), „Reprezentarea artistică a ex librisului în colecțiile Bibliotecii județene Timișoara” de Melania Caragioiu (Timișoara), „Însemnări, semne de proprietate, ex libris-uri pe cartea veche românească existentă la Brașov” de Mircea Valer Stanciu

Componentă de bază a activității bibliotecare, propaganda cărții se înscrie nu o dată în programele bibliotecilor marcată de poara unei anume rutine, a unei anume stereotipii. Tocmai de aceea, ni se pare interesantă și plină de învâlmint pentru alți bibliotecari inițiativa Bibliotecii Liceului „Gh. Lazăr” din Capitală, de a organiza un ciclu de manifestări cu tema „Matematica de-a lungul mileniilor, în trei etape remarcabile”.

Cele trei etape punctate sînt: „Dezvoltarea geometriei din antichitate pînă la căderea Imperiului roman. Curente, preocupări și concepții filozofice; Școala matematică de la Bagdad și dezvoltarea algebrei pînă la Renaștere și Secolul de aur al omenirii și ancorarea lui în contemporaneitate.

Dacă „suflul” și organizatorul acestui program de manifestări este bibliotecara Victoria Dănilă, „creerul” și realizatorul efectiv poartă numele prof. de matematică Alexandru Popescu Zorica.

Ce ni se pare cu osebire demn de relevat în legătură cu ciclul acesta tematic?

În primul rînd, motivația lui; într-un liceu cu profil de matematică-fizică, procesul instructiv-educativ poate fi susținut prin activitățile complementare ale bibliotecii vizînd formarea unei culturi generale în domeniu. Este o preocupare meritorie menită să dea totodată o platformă mai largă de înțelegere și aplicare creatoare a cunoștințelor dobîndite la clasă.

Merită apoi relevat modul de tratare a temelor incluse în ciclu — o abordare multi-anghiulară, reperate istorice fiind în mod fericit întregite cu referințe din domeniul artei, literaturii, filozofiei și chiar al muzicii, ceea ce nu numai că extinde informația transmisă, dar îi și mărește gradul de atractivitate și o accesibilizează.

În continuarea acestui ciclu, al cărui ecou și largă audiență i-au dat noi impulsuri, bibliotecara Victoria Dănilă pregătește încă de pe acum serialul cu „Figuri de matematicieni români”, preocupările urmînd să se extindă apoi și spre domeniile fizicii și chimiei.

I. TĂUTU

● Între 1 și 10 octombrie a.c. a avut loc la Tg. Jiu Salonul gorjean al cărții (ediția a II-a), manifestare complexă cu caracter expozițional, de contact al publicului cititor cu editorii, de prezentare a noilor apariții editoriale, cu accent deosebit pe cele privind producția. Manifestările s-au desfășurat la centru, dar și în scoli, întreprinderi, comune.

● A fost inaugurată, în municipiul Alexandria, în cadrul Decadel cărții românești, manifestarea „Seritori pe meleagurile natale”. La această primă ediție folcloristul prof. dr. Jordan Dăteu, publicistul Stelian Vasilescu și poezii Ion Sofia Manolescu, Marian Stoica, Florin Burtan, Marian Raicu s-au înfîlțit cu munitorii de la întreprinderea de rumenți, cu elevii și cadre didactice.

● A apărut primul număr al publicației Amfizion, foale literar-artistică, editată de Biblioteca județeană „M. Eminescu” Botosani, reflectînd creația literar-artistică a cenzurilor din județ.

● Biblioteca orășenească Reghin a realizat un util Caiet de Informare a cititorilor (autori: Mircea Leon și Marin Sara) cu repere privind istoricul bibliotecii, dotarea, sistemul de cataloage, serviciile asigurate cititorilor, orar, norme de frecvență.

Aniversări

Biblioteca Institutului politehnic din București la jubileul de 100 de ani

Stabilirea locului Bibliotecii Institutului politehnic din București pe parcursul dezvoltării învățămîntului superior tehnic face necesară trecerea în revistă a strădanilor înaintașilor noștri pentru organizarea unui învățămînt superior cu predare în limba română. Primele scoli de inginerie cu predare în limba română au fost înființate la Iași în anul 1813 de Gheorghe Asachi și la București în 1818 de Gheorghe Lazăr. Școala din București a funcționat la Colegiul de la „Sf. Sava”, unde elevii primeau cunoștințe de aritmetică, trigonometrie și geodezie. Frîmțările politice și sociale din preajma revoluțiilor din anii 1821 și 1848, precum și evenimentele legate de Unirea principatelor române de la 24 ianuarie 1859, la care profesorii și elevii acestei scoli erau participanți activi, au întrerupt vremelnic continuitatea învățămîntului de la Colegiul „Sf. Sava”. După Unirea principatelor, domnitorul Al. I. Cuza semnează la 1 octombrie 1864 decretul de înființare a Școlii de Poduri și Șosele, Mine și Arhitectură care, după doi ani de activitate, se întrerupe în urma abdicării domnitorului la 16 februarie 1866.

La 30 octombrie 1867 se organizează Școala de Poduri, Șosele și Mine, cu o durată de cinci ani și cu două secții de specializare: secția de poduri și șosele și secția mine.

În această perioadă apar și primele date referitoare la existența bibliotecii. Prin adresa Ministerului Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor publice din 16 februarie 1868, aflată în arhiva Institutului, trimisă directorului școlii se menționează: „Vă înaintăm 28 exemplare din diferite publicații însemnate pe contrapagină, spre a le avea la bibliotecă ce se va face la acea școală”. La 18 martie 1868 același minister face următoarea precizare în legătură cu donația profesorului Spiridon Yorceanu: „Cărțile oferite să fie trecute în inventarul școlii și înregistrate la bibliotecă pe categorii”. La data de 3 iunie 1868, ministerul atrage atenția directorului școlii că: „Orice cărți ar mai căpăta școala în viitor să fie comunicate ministerului spre a le trece în registru”. Tot în arhiva Institutului se găsește cererea făcută la 6 noiembrie 1879 de profesorul Constantin Bottea, care solicită fonduri de la minister pentru procurarea unei colecții de mineralogie și formarea unei bibliotecii.

Adevărata școală de inginerie, care a funcționat fără întrerupere pînă în zilele noastre, cu unele transformări și perfecționări succesive, a fost Școala Națională de Poduri și Șosele, organizată în anul 1881 de Gheorghe Duca, cu o durată de cinci ani de studiu, din care un an preparator. Din inițiativa lui s-a construit și s-a dat în folosință la 2 octombrie 1866 localul din str. Polizu care cuprindea și o bibliotecă cu o sală de lectură pentru 40 de cititori.

Data oficială a înființării bibliotecii în anul 1881 rezultă din „Notița istorică” publicată în primul anuar al Școlii Naționale de Poduri și Șosele pe anul școlar 1903—1904 care precizează: „În această perioadă de timp (1881—1886) se dete programului de învățămînt întînderea pe care o are astăzi și se înființează bibliotecă”.

Un nou lăcaș de cultură la Vaslui: Casa cărții

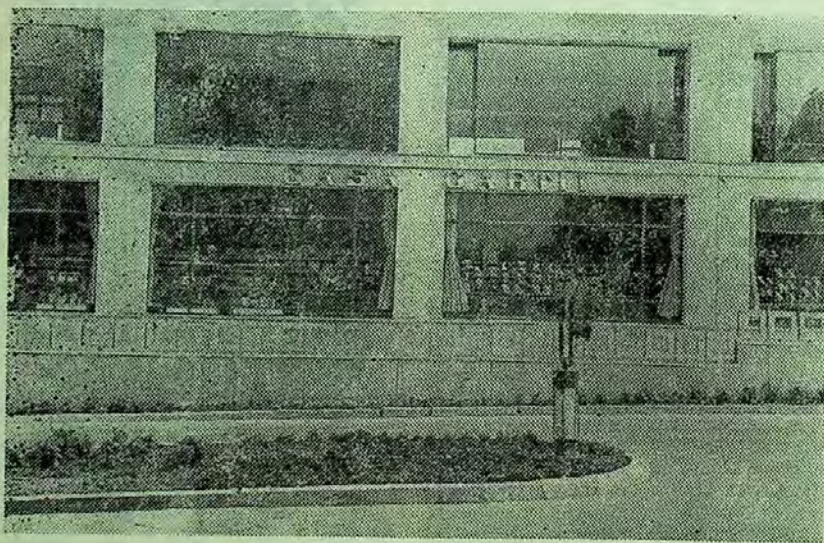
Pe o suprafață de 500 mp, Casa cărții oferă cititorilor vasluieni de toate vîrstele și profesiile, condiții optime de a veni în contact cu nouățile editoriale, de a consulta la punctul de informare literară care-l interesează, proiectele de planuri editoriale, alte materiale de informare și orientare a lecturii.

Utilitatea și eficiența acestei modalități moderne de „servire” a cititorilor a fost evidențiată încă din prima zi de activitate a acestei instituii de cultură. Peste 1 000 de vasluieni au cumpărat peste 3 000 de volume.

Se poate afirma cu certitudine că setul de lectură a locuitorilor Vasluiului s-a răspundut pe măsură. Organice locale de partid și de stat acordă din sprijin permanent pentru îmbogățirea și diversificarea peisajului cultural al meleagurilor noastre.

Ion MIȚĂ

Biblioteca județeană Vaslui

Importanța pe care școala a acordat-o bibliotecii și păstrării cărților este consemnată în mai multe articole din Regulamentul Școlii Naționale de Poduri și Șosele din anul 1905. Astfel, la art. 75 se precizează: „Bibliotecarul este conservatorul bibliotecii. El clasază cărțile, întocmește catalogul, ținându-l în curent cu toate uvrajele intrate în bibliotecă”, pentru ca la art. 78 să se facă mențiunea: „Nici un uvrașu al bibliotecii nu va putea fi dat spre citire sau consultare afară din sala de studiu a bibliotecii”.

Cel de-al doilea Anuar al școlii pe anul 1905—1906, la capitolul „Organizarea școlii”, delimitază atribuțiile bibliotecii și anume: „Biblioteca școlii, care conține 2 300 volume, este pusă la dispoziția elevilor, atât pentru prepararea cursurilor cât și pentru studierea proiectelor”. În cuprinsul aceluiași anuar se menționează existența în anul 1905 a „bibliotecii speciale a laboratorului de chimie” care cuprindea 1951 de volume.

În următorii ani s-a lărgit activitatea de consultare a publicațiilor, făcând ca, în anul 1910, biblioteca să dispună de 110 locuri de citit și să cuprindă peste 9 000 de publicații. La 2 mai 1910, Școala Națională de Poduri și Șosele trimite la cererea Bibliotecii Congresului din Washington următoarele publicații oficiale: Programul școlii din 1889, Anuarul școlii pe anul 1903—1904 și Anuarul școlii din 1905—1906. Astfel se oficializează primele relații cu străinătatea ale bibliotecii școlii.

Ca urmare a dezvoltării economiei românești, după primul război mondial s-a făcut simțită nevoia de reorganizare a școlii pentru pregătirea unor ingineri din mai multe specialități, motiv pentru care și-a făcut loc tot mai mult ideea transformării școlii într-o politehnică. Prin decretul-lege din 10 iunie 1920, Școala Națională de Poduri și Șosele se transformă în Școala politehnică din București, fiind prima politehnică din țară. În cuprinsul decretului-lege din 10 iunie 1920, la capitolul „Personal didactic și administrativ” se prevăd pentru bibliotecă un post de bibliotecar, două posturi de ajutor și un post de custode.

De la constituirea ei, biblioteca școlii a fost condusă, cu unele excepții, de cadre didactice și ingineri ce-au contribuit la îmbunătățirea condițiilor de studiu și de achiziție a unui valoros material documentar.

Între anii 1921 și 1930, activitatea bibliotecii s-a dezvoltat prin majorarea personalului la 7 oameni, prin asigurarea a două săli de lectură cu 220 de locuri și două depozite fiind pentru cărți, celălalt pentru periodice). Numărul cărților crește la 35 000 de volume, iar al periodicelor la 150 de colecții, dintre care peste 100 de reviste tehnice. Biblioteca dispunea de colecții speciale formate din prospecte, brevete, cataloage, hărți și alte lucrări. Din 1927 a început activitatea de separare a periodicelor de cărți, iar din 1929, pentru lesnicioasa identificare a publicațiilor, se întocmesc primele cataloage pe materii și alfabetice. Pe lângă biblioteca centrală, și existența unor biblioteci de specialitate în cadrul diverselor laboratoare (minerologie, petrografie, textile, botanică). Îmbunătățirile aduse organizării activității din bibliotecă au făcut posibilă creșterea frecvenței cititorilor de la 60 000 de persoane în anul școlar 1925—1926 la 101 000 de cititori în 1929/1930.

Anuarul Școlii politehnice pe anul 1931/1932 evidențiază existența schimbului internațional de publicații cu parteneri din Europa, America, Asia și Australia.

Prin mutarea bibliotecii în corpul I din localul de pe strada Polizu, activitatea ei a amplora. Fondurile creșt la peste 100 000 de volume de cărți și 40 000 de numere de reviste. În afara bibliotecilor de facultăți, fiecare catedră și laborator dispune de colecții de lucrări și periodice de specialitate.

Prin reforma învățământului din 1948, Școala politehnică se transformă în Institutul politehnic București, iar desprinderea unor facultăți ca institute de sine stătătoare a dus

la transferarea în cadrul acestora a fondurilor de publicații specifice domeniului. Pe măsură ce procesul de extindere și diversificare a specialităților din cadrul institutului a dus la crearea de noi facultăți, biblioteca și-a modificat structura organizatorică, și-a amplificat activitatea.

Pentru satisfacerea nevoilor crescânde de documentare atât ale cadrelor didactice, cât și ale studenților, a fost reorganizată activitatea bibliotecii centrale și au fost înființate, pe parcursul anilor, biblioteci de facultăți, de profil, de cămine, precum și numeroase biblioteci de catedre și laboratoare. Pentru pregătirea ideologică a studenților și a cadrelor didactice a fost organizată, din 1952, biblioteca de științe sociale.

Politica de achiziție centralizată a publicațiilor din țară și străinătate a cunoscut o înnoire ce s-a reflectat în calitatea și cantitatea publicațiilor intrate în fondul bibliotecii.

Din 1951 s-a trecut la aplicarea C.Z.U. și la prelucrarea centralizată a publicațiilor, organizându-se, în cadrul bibliotecii, sistemul de cataloage. Totodată s-a trecut la reorganizarea fondului de periodice și la constituirea separată a cataloagelor aferente. Între anii 1952 și 1955 a fost organizată cu fișe separate și așezare distinctă în raft cartea veche și rară, care reprezintă un valoros fond de patrimoniu cultural.

Condițiile de spațiu au permis ca, după anul 1951, înmagazinarea publicațiilor să se facă pe formate și în cadrul formatelor pe cote, precum și crearea unui fond de referință compus din enciclopedii, dicționare, cataloage și alte publicații referative.

După anul 1956, a fost înființat serviciul de documentare care și-a concentrat activitatea pe achiziția unor instrumente de informare documentară, destinate îmbunătățirii informării tuturor categoriilor de beneficiari ai bibliotecii, cunoscând faptul că de la an la an s-a sporit numărul cercetătorilor externi ale căror solicitări ne străduim să le onorăm operativ.

Creșterea numărului de studenți ai facultăților și al catedrelor și laboratoarelor a făcut necesară o redistribuire a fondurilor de publicații pe întreg ansamblul bibliotecii, mergându-se pe descentralizarea activității de informare și documentare, respectiv pe înființarea unor noi biblioteci de specialitate în noi localități ale institutului.

În prezent, corespunzător celor 12 facultăți — frecențate de aproximativ 30 000 de studenți, cuprinse în 74 de specialități la învățământul de inginerie (cu și seral), subinginerii (cu și seral), subinginerii din uzine (seral), la care se adaugă și inginerii de la cursurile postuniversitare de doctoranzi și cadre didactice din învățământul mediu venite pentru specializare și acordare de grad, precum și un număr sporit de cercetători din afara institutului — biblioteca s-a transformat într-un important centru de informare și documentare tehnico-științifică. În această calitate, biblioteca acționează cu consecvență pentru dezvoltarea și îmbunătățirea bazei de documentare, pentru organizarea și valorificarea fondului documentar existent, pentru continuarea lui actualizare prin achiziții și schimburi de publicații pe plan intern și internațional, pentru perfecționarea sistemului național, precum și pentru creșterea operativă a circulației documentelor și îmbunătățirea condițiilor de studiu și de cercetare.

Corespunzător cerințelor actuale, s-a amplificat activitatea de informare și documentare. Pe lângă cataloagele clasice, biblioteca a redactat și a difuzat multiple instrumente de informare bibliografică: fișierul bibliografic al disciplinelor din planul de învățământ, buletinul bibliografic al cărților intrate în bibliotecă (cu apariție trimestrială), repertoriul tezelor de doctorat din institut și străinătate, repertoriul periodicelor primite în cadrul abonamentului și al schimbului internațional, ghidul bibliotecii (ajuns la a IV-a ediție), catalogul lucrărilor științifice ale cadrelor didactice ș.a. Se continuă îndexarea coordonată, începută în 1973, și constituirea catalogului fișelor-document și al fișelor-termen, cercetări bibliografice, cataloage analitice selective, catalogul alfabetice al disciplinelor din planul de învățământ.

mlnt. Totodată colaborăm la realizarea altor lucrări de specialitate editate de B.C.U. București și B.C.S.

Tot ce s-a inițiat și realizat în bibliotecă are ca scop final comunicarea către cititor a colecțiilor de publicații, punerea la dispoziție pentru studiu și cercetare, în forme cât mai variate, a întregului fond de publicații existent sau asigurat prin împrumut interbibliotecar intern și extern. Toate acestea s-au reflectat în indicii de lectură. În ultimii 5 ani, un număr de 4 225 000 de cititori — 131 700 de cadre didactice, 4 026 700 de studenți, 66 000 de cercetători — au consultat peste 6 287 000 de publicații.

Rămâne ca în viitor, urmând pilda predecesorilor noștri, biblioteca să-și concentreze întreaga activitate pentru asigurarea celor mai bune condiții de informare și documentare ale beneficiarilor ei, prin înmagazinarea, prelucrarea, regăsirea și difuzarea operativă, eventual automatizată, a unor variate și importante fonduri de mare actualitate, care să justifice pe deplin rolul ei de centru de informare și documentare tehnico-științifică. Această sarcină de viitor se va putea realiza prin implementarea bibliotecii la Centrul de calcul al institutului, pentru care au fost întocmite studiul tehnico-sanitar economic, și prin asigurarea unor condiții calitative superioare ce vor fi asigurate de noul local prevăzut în proiect.

Liviu VORONCA
director

Biblioteca centrală a Institutului politehnic „Gheorghe Gheorghiu-Dej” București

Centenarul Bibliotecii
județene „Panait Istrati”
Brăila
1981 — 1981

Biblioteca publică din Brăila, actuala bibliotecă județeană, a luat ființă din inițiativa unui comitet de intelectuali, constituit în luna noiembrie 1880, sub președinția doctorului C.C. Hepites, cunoscut pe plan științific ca întemeietor al farmacopeciei române. Animat de profesorul Atanasie Popescu, pe atunci director al gimnaziului din localitate, comitetul de inițiativă a colec-

tat cărțile și fondurile necesare începutului, a întocmit regulamentul de funcționare și a obținut autorizarea funcționării bibliotecii publice. Astfel, în baza raportului ministrului V.A. Urechia și în baza jurnalului Consiliului de Miniștri nr. 7 din 14 august a fost emis Decretul nr. 2134 din 23 august 1881, prin care „se autoriză deschiderea și funcționarea în urbea Brăila, a bibliotecii publice și a muzeului științific, fondate din inițiativă privată, după statutele și regulamentul întocmit de comitetul ad-hoc, sub președinția d-lui C.C. Hepites”.

Activitatea bibliotecii publice a fost coordonată, în perioada 1881—1908, de un comitet administrativ privat prezidat de primarul orașului. La finele anului 1908 biblioteca trece în proprietatea primăriei, ceea ce va determina instituirea unui nou regulament de funcționare, prin decretul 774 din 27 februarie 1910.

În timpul primului război mondial biblioteca a suferit pierderi grele, îndeosebi de cărți în limbi străine și mobilier, cauzate de trupele de ocupație.

În cei o sută de ani de existență, biblioteca funcționează cu următoarele denumiri: Biblioteca publică a comunei — până în 1944. Bibliotecă populară — până în 1951. Biblioteca centrală a raionului — până în 1968. Biblioteca municipală — până în 1973 și Biblioteca județeană „Panait Istrati” în prezent.

Colecțiile bibliotecii s-au dezvoltat necentenit — prin donații, alocații bugetare, subscripții și schimburi de dublete — de la 24 000 volume în anul de început, la 6 000 în 1910 la peste 17 000 în 1935, la aproape 40 000 în 1950, la 106 000 în 1970 și la 230 000 în prezent.

După 23 August 1944 biblioteca s-a integrat organic activității culturale-educative puse în slujba fâuririi conștiinței socialiste și comuniste, cunoscând o dezvoltare fără precedent. Astfel, numai în ultimii 30 de ani au beneficiat de serviciile bibliotecii peste 250 000 de oameni ai muncii și au fost difuzate la cititori circa 5 milioane publicații din toate domeniile cunoașterii.

Biblioteca se constituie în prezent dintr-o unitate centrală, o filială de științe sociale — înființată recent în cadrul Cabinetului județean de partid —, o filială în stațiunea Lacu Sărat și trei filiale în cartiere.

Pentru informarea cititorilor asupra colecțiilor pe care le deține, biblioteca dispune de un sistem propriu de cataloage pentru cărți, periodice, discuri, microfilme, diafime și diapozitive.

Activitatea de informare bibliografică și de îndrumare metodică a bibliotecilor din teritoriu se concretizează în publicațiile editate de bibliotecă: caietul trimestrial „Biblioteca”, bibliografia adnotată „În sprijinul lucrătorilor din agricultură”, bibliografiile referative (tematice), „Cărți noi din colecțiile bibliotecii județene”, cataloagele selective de cărți social-politice, tehnice, de economie industrială, agrotehnice și științifice, de publicații periodice și discuri, anuarul bibliografic al Brăilei ș.a.

De activitatea bibliotecii publice brăilene și-au legat numele personalități marcante ale vieții culturale și științifice românești: scriitorul și militantul socialist Panait Istrati, academicianul Ștefan C. Hepites — organizator al rețelei meteorologice românești, istoricul literar Perpessiciu, poetul Mihai Dragomir, logicianul Anton Dumitriu ș.a.

Activitatea meritorie desfășurată de-a lungul unui secol de existență definește Biblioteca județeană „Panait Istrati” ca instituție de prim rang în viața cultural-educativă a municipiului și județului Brăila, înscrisă pe coordonatele calității și permanenței.

Gh. Pătrașcu

Cititori anual (persoane fizice) — peste 17 000.

Cărți (volume) difuzate anual — peste 430 000 (publicații).

Împlinirea a 100 de ani de la înființarea primei bibliotecii publice din Focșani

În arhiva Bibliotecii județene „Duliu Zamfirescu” există regulamentul unei dintre cele mai vechi societăți culturale din Focșani — societatea „Unirea” (1879) — care avea drept scop, ca și alte societăți cu caracter cultural, luminarea maselor. Alături de obligația membrilor societății de a organiza „conferințe literare, științifice, comerciale și industriale”, concerte și baluri, figura și îndatorirea de a sprijini buna activitate a „cabinetului de lectură” cum se spunea în Regulament. De înțerea evidenței „cărților, broșurilor și jurnalelor”, ca și de împrumutul lor acasă, de servicii în „cabinetul de lectură” se ocupa secretarul societății.

„Liga culturală” din 1891, având ca prim președinte pe profesorul D.T. Calan, nu-și începe activitatea fără efortul membrilor ei de a răspîndi litera scrisă.

La începutul secolului nostru, studențimea neînțeleasă de idealuri nobile se grupa în societăți ce aveau ca scop constituirea unei biblioteci publice, o instituție care să primească donații, să fie abonată la periodicele vremii, să fie de folos tuturor. „Cercul studenților putneni” (1907), în regulamentul din 1908, preciza ca unic scop al asociației „întemeierea unei biblioteci publice în orașul Focșani”, fondurile bănești obținându-se prin organizarea de serbări și baluri, prin întocmirea unor liste de subscripție.

Printre cei care au donat cărți pentru constituirea bibliotecii s-au numărat: Nicolae Iorga, A.D. Xeropol, C. Rădulescu-Motru, Octavian Goga, poetul focșeanu Ion Clăciarian, precum și o serie de localnici. În 1910, biblioteca „acercușii” avea deja 3 000 de volume ceea ce a îndreptățit autoritățile orașului să-i dea un local.

Din 1911 se poate vorbi de bibliotecă ca de o instituție, la 5 februarie 1912 făcându-se și inaugurarea festivă.

La sediul bibliotecii publice au avut loc serbări literare la care se făceau lecturi din opere lui Sadoveanu, Caragiale, Coșbuc și Panait Cerna. Serbările erau precedate de conferințe (junte de personalități) precum ca Simion Mehedinți, Alexandru Lăscarov-Moldoveanu, I.P. Rădulescu-Rimnic — președintele Ligii culturale focșanele de atunci — și alții, urmate apoi de scurte concerte simfonice. Intrarea fiind fără bani, publicul focșean, dornic de asemenea manifestări, venea în număr destul de mare.

În timpul primului război mondial, fondul de carte a fost distrus în cea mai mare parte. Print-o Chemare către toți locuitorii Focșanului se înceea recuperarea unei părți din cărți: „Vechea bibliotecă a orașului nimerită de război s-a refăcut numai în parte. Un oras de 30 000 de locuitori, cu o sută școli secundare nu-și are o bibliotecă publică așa cum trebuie. Biblioteca existentă înghebată după război e săracă, lipsită de local, lipsită de cărți. Nu ocolii biblioteca! Inscriteți-vă ca membru al bibliotecii. Taxa de înscriere 10 lei. Cotizație lunară de 2 lei. Donatorii de la 100 lei în sus sînt trecuți în «Cartea de aur». Inscrierile se primesc la sediul și la librăria V. Nanu. Dăruțiți cel puțin o carte pentru bibliotecă! Dați pentru tineretul dornic de muncă și prieten al cărții! Orice donație oricât de mică este binevenită și se primește la sediul bibliotecii în str. Maior C.V. Popescu nr. 12 sau la librăria V. Nanu. Numai prin străduința și jertfa tuturor iubitorilor de carte va renaste cel mai folositor locaș de cultură. Comitetul”.

La 1 ianuarie 1922 biblioteca s-a redeschis, la festivitate participând N. Iorga, Duliu Zamfirescu, Simion Mehedinți.

În perioada dintre cele două războaie mondiale, biblioteca este mutată în alt local.

Problema unui local corespunzător a fost unul dintre factorii principali de care a depins existența bibliotecii de-a lungul anilor. De aici și numărul fluctuant al cititorilor și al publicațiilor consultate.

Personalul care luca cu publicul în acea perioadă se rezuma doar la un singur bibliotecar remunerat lunar cu o sumă modestă. Elevii, dar și alți locuitori ai orașului contribuiau, în măsura posibilităților, la bunul mers al bibliotecii. În dările de seamă din anul 1923 și din anii următori este lăudată contribuția bibliotecarilor voluntari la organizarea colecțiilor bibliotecii, se fac propuneri de atragere a noi cititori, de întocmire a unui catalog. Greutăților împlinite de bibliotecă li se adaugă și cele legate de lipsa de combustibil, astfel că, uneori, iarna, ea stă închisă.

Este lăudabilă inițiativa Societății bibliotecii publice a orașului Focșani de a organiza bibliotecii în mediul rural. La Mindrești, Petrești, Movilița, Doaga, Spinești, Soveja, Birsești, Climpuri, Vizantea, Jariștea, Vultur, Călinei și Nănești urma să ia ființă bibliotecii dotate cu cărți provenite din dublete.

După război, în timpul cărui biblioteca fusese evacuată, urmează o perioadă de noi eforturi pentru înlocuirea cărților pierdute sau furate. Din bugetul pe anul 1945, reiese că biblioteca și-a împrumutat fondul cu cărți și publicații periodice în valoare de 160 000 de lei (20 000 de lei din donații, 15 000 din subvenții de la Liga Culturală, restul sumei de la primărie). Biblioteca este instalată acum în localul Ateneului.

Anul 1951 înseamnă începutul unei noi perioade în viața bibliotecii. Devenită bibliotecă regională (Putna), a preluat fondul de cărți al fostei bibliotecii publice, ca și al celui de la Făraoane, a lui Duliu Zamfirescu. An de an, indicii de activitate ai bibliotecii au urmat o linie ascendentă. Numărul bibliotecarilor a crescut, personalul calificat desfășurînd o activitate competentă, numărul cititorilor înscrisi a atins, în 1970, cifra de 4 811, al fondului, de 67 565 de volume, al cărților difuzate, de 147 660 de volume. La sfîrșitul anului 1980, biblioteca deținea 114 599 de cărți, 75 de abonamente la periodice, numărul cititorilor ridicîndu-se la 7 652, iar al cărților citite la 296 794. Comitetul, fondul de carte vechi și rară s-a îmbogățit prin donații și achiziții de la anticari.

Prin materialele pe care le elaborează — Buletinul de informare metodică și bibliografică, Bibliografia locală, bibliografiile pentru specialiști din întreprinderi și instituții, din agricultură, bibliografiile școlare, materiale metodice în sprijinul organizării de manifestări specifice muncii cu cartea — biblioteca constituie un sprijin permanent și avizat pentru toate bibliotecile din județ. Prin specificul activității, și-a extins influența asupra tuturor domeniilor de instruire și cultivare — profesională, cetățenească, patriotică, estetică, morală, filozofică — prin atragerea în procesul lecturii a tuturor categoriilor de cititori, în special a copiilor și tineretului.

Liliana ZAHARIA

director

Biblioteca județeană Vrancea

NOTE BIBLIOGRAFICE

1. Filiala Focșani a Arhivelor Statului, Fond Primăria Focșani, dosar nr. 52/1909, fila 15.
2. Renea, Victor. Prima bibliotecă publică din orașul Focșani: În: Coordonate culturale vîncene. Focșani 1, 1971, p. 11.
3. Menia, Elisabeta. Înființarea bibliotecii publice din Focșani. În: Micovul, 27 oct 1970, p. 3.
4. Arhiva Bibliotecii județene „Duliu Zamfirescu”.
5. Idem.

60 de ani de activitate a Bibliotecii „I. G. Bibicescu” din Drobeta-Turnu-Severin

File de istorie

La începutul secolului XX, Severinul a devenit locul unor importante inițiative pe plan cultural pe care le vor susține mai bine de o jumătate de veac profesorii Liceului „Traian”. Impresionat de marea operă culturală în care mehedintinii se angajaseră și dornic să contribuie la „Înălțarea generațiilor viitoare”, I.G. Bibicescu dăruiește Severinului biblioteca pe care o alcătuise timp de o viață. La începutul anului 1921, corpul profesoral, în frunte cu prof. Teodor Costescu, pune bazele Societății culturale Biblioteca „I.G. Bibicescu”. Biblioteca era investită cu dreptul de a desfășura propagandă culturală, de a înființa biblioteci, cu mijloacele de care dispunea (cotizații de la membrii societății și donații). „În fiecare comună rurală, sat sau cătun, cum și în spitale, ateliere sau fabrici, și cînd va fi posibil în Banat, în centrele românești din țările locuite de români”, Ministerul Instrucției Publice îi putea modifica denumirea bibliotecii sau felurile acesteia.

Cărțile provenite de la I.G. Bibicescu, ca și cele donate de Banca Națională sînt aduse la Turnu-Severin începînd cu luna ianuarie 1921 și puse la dispoziția publicului de la 1 octombrie, același an, într-o clădire particulară de pe actuala stradă „6 Martie”. Abia în 1925, Societatea culturală „Teatrul” donează bibliotecii spațiul de la etajul clădirii teatrului, pe care-l ocupă și astăzi.

Primele șase luni de activitate au confirmat sfera de lectură a publicului și utilitatea bibliotecii. Numărul cititorilor atinge cifra de 5 762, iar al cărților citite de 10 153. Cititorii sînt mai cu seamă elevii profesori, iar dintre cărțile citite, majoritatea sînt culegeri de folclor. Aceste șase luni reprezintă și începutul operii de culturalizare a satelor județului în conformitate cu angajamentele pe care Societatea culturală și le asumase. Douăsprezece localități din județ primise cîte un dulap-bibliotecă cu aproximativ 400 de volume, distribuite gratuit, reprezentînd prima contribuție a acestei societăți la răspîndirea cărții în popor, la dezvoltarea gustului public pentru lectură.

Sfîrșitul anului 1923 a reprezentat pentru Societatea culturală Biblioteca „I.G. Bibicescu” încheierea primei etape de muncă, concretizată în atragerea și chiar în permanentizarea unor susținători — persoane particulare și instituții — în jurul bibliotecii. Frecvența totală era de peste 10 mii de cititori, iar cărțile citite se ridicau la cifra de 20 de mii. Localitățile rurale sau centrele muncitorești primiseră peste 60 de biblioteci, ceea ce a însemnat peste 25 de mii de volume și 11 856 de cititori.

Din 1924, Societatea culturală severineană a stabilit legături cu Biblioteca Academiei, cu bibliotecile universitare din București și Cluj, precum și cu Societatea transilvăneană „Astra”. Aceste relații deveniseră extrem de necesare datorită stadiului organizatoric în care se afla biblioteca.

Raritatea colecțiilor de aici, succesul pe care îl avuseseră încă din primul an acțiunile de răspîndire a cărții la sate, inițiate de societatea grupată în jurul bibliotecii, au stimulat desfășurarea unor prestigioase întâlniri ale publicului severinean cu cele mai cunoscute personalități ale vieții social-politice, științifice și literare românești și chiar străine dintre cele două războaie mondiale. Aceste întâlniri au dat noi impulsuri activității societății culturale severinece constituită în jurul Bibliotecii „I.G. Bibicescu”, i-au asigurat popularitatea și, mai ales, au contribuit la atragerea de noi membri societății ori sprijinitori.

Documentele aflate în arhiva bibliotecii conțin zeci de nume care vor rămîne în istoria acestui asezămint prin donațiile făcute nu din filantropie, ci din „dragoste firească pentru iubii lor mehedintini”, așa cum menționa în testamentul său I.G. Bibicescu.

Opera de răspîndire a cărții în popor începută de mehedintini a fost repede cunoscută în întreaga țară. De obicei, bibliotecile erau donate școlilor la cerere. De prin 1925, consiliul de conducere al bibliotecii, în frunte cu Teodor Costescu și P. Nicolăescu, a întreprins un studiu asupra posibilităților de valorificare a cărților în condițiile diferitelor localități rurale. Adrese însoțite de chestionare trimise popularizau planul bibliotecii de înființare a bibliotecilor publice la sate. Se arătau obligațiile pe care și le asuma pentru ca cei interesați să poată solicita Societății culturale severinece trimiterea de cărți. Bibliotecile filiale aveau obligația să informeze anual și la cerere Biblioteca centrală „I.G. Bibicescu” cu date asupra desfășurării activității. Inspectorii școlari aveau drept de control asupra bibliotecilor filiale din sector și înaintau referate de constatare conducerii societății culturale. Imprumutul de cărți se făcea la aceste biblioteci cu precădere duminică și în zilele de sîrbători. O formă mult apreciată de către sîteni erau sezătorile literare. Iată ce relața bibliotecarul de la filiala din Izverna: „Pentru a-i face pe cît mai mulți să citească am orînduit în iarna trecută sezători la care veneau mulți și ascultau ce li se citea sau li se sunca. Anul acesta sezătorile merg bine și mai bine, aduc în fiecare miercuri seara între 50—100 persoane de vîrstă diferite. Femeile își aduc de lucru, din cărțile de la bibliotecă se cetește bucăți care se pun în legătură cu emulele și peziile școlarilor și cu cuvîntările și explicațiile învățătorilor. La aceste sezători se împrumută cărți pe care să le cetească acasă. Locuitorii contribuie de bună voie să cumpere atele noi”.

Prima perioadă din istoria bibliotecii severinece se încheie la 1 octombrie 1944. Ca prelucindent, războiul a zădărnicit și în această parte a țării întreaga organizare social-culturală. Frontul distruge numeroase locașe de cultură. Biblioteca centrală, ce dispunea acum în depozitele proprii de 49 334 de volume, este împachetată în lăzi și transportată la Vinjuleț. Această primă etapă din activitatea bibliotecii înseamnă constituirea a 250 de biblioteci filiale în toate teritoriile locuite de români, precum și atragerea la lectură a peste 270 de mii de cititori și peste 500 de mii de cărți citite.

Privind din perspectiva marilor realizări și în domeniul culturii pe care le cunoaște societatea noastră astăzi, numeroasele activități desfășurate de slujitorii Bibliotecii „I.G. Bibicescu” merită toată considerația. Deservirea publicului la sala de lectură se împletea cu munca de propagandă a cărții, cu achiziționarea și constituirea de biblioteci filiale, cu gestionarea și manipularea de fonduri bănești din donații, cu activitatea de propagandă a cărții. Colectivul de conducere al bibliotecii a încercat. În mai multe rânduri, nu numai editarea unui buletin al bibliotecilor care să asigure orientarea și popularizarea problemelor muncii cu cartea, dar și tipărirea unor lucrări de cercetare științifică executate de cititorii bibliotecii sau de personalul acesteia.

Activitatea de răspîndire a cărții în masele largi, pornită din inițiativa particulară a unor cadre didactice cu dragoste și recunoștință pentru poporul din rîndul cărora se ridicaseră, se înscrie la loc de cinste între cele mai frumoase tradiții culturale ale județului Mehedinți și se cuvine a fi cunoscută și valorificată.

Vasile PĂRVĂNESCU

director
Biblioteca județeană Mehedinți

CZU 002(086.2)

Microformatele — o nouă dimensiune biblioteconomică (III)

Relația microformate-calculator

Transformările structurale produse în biblioteconomie în ultimii ani, determinate de impactul microformat — computer, au modificat raportul tradițional între carte și bibliotecă, pe de o parte, și între beneficiar și sursele de informare oferite de bibliotecă, pe de altă parte. De aceea, considerăm oportună o discuție despre aceste probleme în condițiile intensificării, pe plan mondial, a procesului de automatizare în biblioteci.

Înainte de a examina modalitățile de cooperare între calculator și microformate, să definim, pe scurt, elementele care intră în respectiva relație, alături în ce privește calculatorul cit și microformatul.

În gândirea multor oameni, continuă încă să persiste ideea (întreținută, de altfel, și de mass media) că acest instrument numit calculator sau computer este un fel de mașină misterioasă și miraculoasă, capabilă să facă multe lucruri minunate, întrecînd adesea în istețime minți omenești chiar dintre cele mai limpezi. În fapt, calculatorul nu este decît un dispozitiv — e adevărat, complicat — căruia i s-a transferat o mică părțică din gândirea omului, un mecanism care convertește semnale și vehiculează informații. Elementele componente ale unui calculator sînt: a. **input** (echipament de intrare); b. **memorie**; c. **procesor sau unitate aritmetică**; d. **unitate de control**; e. **output** (echipament de ieșire).

Input-ul este echipamentul utilizat pentru introducerea datelor în sistemele de calcul ale mașinii (ex. cititorul de cartele, cititorul de bandă perforată).

Memoria este echipamentul destinat păstrării informației. Efectuează operații de citire (obținerea informației memorate) și scriere (depunerea informației în memorie) a informației localizate printr-o adresă. Memoria este principală (internă sau operativă) și externă (păstrează cantități mari de informații și programe pentru a fi aduse — repede — în memoria internă în vederea prelucrării).

Procesorul este compus dintr-o unitate de comandă și o unitate de control. Unitatea de comandă primește informația și realizează numeroase calcule; perfecționarea unității de control înseamnă extinderea numărului de operații ca rezultat al diferitelor tipuri de combinații matematice. Unitatea de control coordonează buna funcționare a computerului, determinînd o circulație fluentă a informației; este

urmărit modul în care input-ul transmite și convertește semnalele, desfășurarea logică a operațiilor în memorie, înregistrarea sau ștergerea din memorie a anumitor date etc.

Output-ul este echipamentul destinat obținerii rezultatelor în sistemele de calcul. Conținutul memoriei, prin conversiunea pulsațiilor electrice, poate apărea sub o formă direct interpretabilă de către utilizator sau lizibil prin intermediul altor aparate. Produsele output-ului sînt benzile perforate, benzile magnetice, listing-ul (tipăritura), imaginile pe un ecran și microformatele.

Trecînd acum la microformate, vom preciza că acestea sînt un mijloc cu totul diferit de cel prezentat mai sus, pentru stocarea și rezervația informației. Am precizat, în unul din articolele precedente, că una din caracteristicile microformatelor, care a făcut ca acest purtător de informații să intereseze în mod deosebit bibliotecile, se referă la înalța densitate, capacitatea de a înmagazina o mare cantitate de informații pe un spațiu restrîns — element care a fost reținut de specialiștii în calculatoare.

S-a spus despre calculator că ar fi cel mai mare generator de informații, în timp ce microformatele ar stoca cel mai bine informația atît cantitativ cît și calitativ. Era deci firesc ca specialiștii să se gîndească a asocia microformatele calculatorului. Calculatorul și microformatul realizează astăzi următoarele combinații:

- sistem de microformate dirijate de calculator;
- input-ul calculatorului este microformatul (Computer Input Microform-CIM);
- memoria calculatorului este microformatul;
- output-ul calculatorului este microformatul (Computer Output Microform - COM).

Dintre aceste patru tipuri de combinații, ultimul prezintă cel mai mare interes. Producția de microformate pe cale automată se bazează pe procedeul COM, apreciat de specialiști ca o spectaculoasă realizare tehnologică care a permis o creștere de circa 30 de ori a randamentului calculatorului. Pînă la punerea la punct a procedurii COM, output-ul avea ca purtător de informații hîrtia și apărea adeseori sub o formă codificată, care comporta complicate operații de decodificare. COM convertește semnalele computerului într-un limbaj clar (sub formă de microimagini), direct lizibil. Produsul COM este microformatul (microfilmul de 16 și 35 mm sau microfîșa de format internațional 105 × 148 mm).

Principiul de funcționare al dispozitivului COM este destul de complicat și interesează mai mult ingineria tehnologică decît informarea documentară și biblioteconomia. De aceea,

nu ne vom opri asupra detaliilor. Precizăm doar că procesul de producție este asemănător microfîmării, cu diferența că în locul aparatului de microfîmat există un dispozitiv de înregistrare COM electro-optic echipat cu microfîme și instalație de expunere. Rezultatele aplicării COM, așa cum precizăm, sînt spectaculoase. Dispozitivul COM, comparativ cu output-ul deja clasic, cunoscut sub numele de imprimantă (tipărește informația furnizată de calculator folosind literele alfabetului, cifrele zecimale, semnele de punctuație și alte simboluri speciale) prezintă numeroase avantaje: reproduce orice fel de caractere sau desene grafice; viteza de înregistrare este de 120 000 de caractere pe secundă și 50 000 de pagini pe oră față de numai 8 000 și respectiv 3 000 în cazul imprimantei. Toate acestea la un preț de cost redus.

Este deci firesc, în condițiile unor asemenea facilități, ca produsele COM să se bucure de o largă circulație.

Tehnica COM a fost aplicată mai întîi la Massachusetts Institute of Technology (SUA) în cadrul programului Intrex (information transfer experiments). Intrex-1) este compus dintr-un catalog cuprînzînd inițial circa 20 000 de unități bibliografice. Catalogul stocat în memoria computerului conține nu numai informații catalografice convenționale pentru fiecare articol înmagazinat, dar și alte date, ca termeni subiectului indexat, rezumate, tablu de materii, fragmente de documente etc. Acest catalog dă informații despre fiecare articol indexat din aproximativ 50 de puncte de vedere. Există terminale în diferite puncte ale bibliotecii, de unde beneficiarul poate obține pe microfîm informația dorită. Renumitul institut american publică anual rapoarte asupra Proiectului Intrex.¹

În ultimii ani se înregistrează o intensificare a schimbului de informații bibliografice stocate pe microfîm de 16 mm între numeroase biblioteci și centre de informare americane. Titlurile și termenii de indexare ai articolelor sînt făcute disponibile pe baza aceluiași principiu COM. Este cunoscut faptul că marile reviste de referate **Chemical Abstracts** și **Biological Abstracts** sînt astăzi introduse în calculator. Avînd asemenea publicații microfîmate, cercetările de specialitate se pot face cu mai multă rapiditate, adăugîndu-se o nouă dimensiune la activitatea de informare, factorul timp fiind redus considerabil. Astfel, în cazul cînd un cercetător dorește să cunoască lucrările publicate de un anumit autor sau privind o temă anume, pe o perioadă mai mare de timp, să presupunem, în ultimii zece ani, el ar

trebui să răsfoiască mii de pagini pentru aflarea informațiilor respective, consumînd un volum mare de timp. Ori în cazul introducerii în memoria calculatorului a acestor informații, ele vor fi obținute într-un timp record.

CONCLUZII

Output-ul calculatorului sub formă direct interpretabilă de către utilizator a preocupat mereu pe specialiști. Viteza de înregistrare a imprimantei este mică raportînd-o la posibilitățile calculatoarelor moderne și la cererile de informații ale utilizatorilor. Pe de altă parte, dispozitivele electro-mecanice își au limitele lor (de ex. graficele nu pot fi redade cu imprimanta, cerînd utilaje și operații suplimentare care scad randamentul output-ului prin creșterea prețului de cost).

Toate aceste neajunsuri au dispărut odată cu punerea în aplicare a tehnologiei COM care, în principal, poate reproduce orice fel de informație (text, grafic, desen color etc.). Și ceea ce este mai important atît pentru producător cît și pentru utilizator se referă la costul înregistrării, care este mai scăzut decît înregistrarea pe hîrtie. Toate avantajele microformatelor (copiere ușoară și ieftină, stocare compactă, instrument de lucru simplu — utilizatorul are nevoie numai de un aparat de mîrit, față de banda magnetică care trebuie în mod obligatoriu descifrată de către calculator) devin facilități tehnice în orice sistem de calculatoare. De aceea nu trebuie să ne surprindă introducerea masivă a microformatelor ca mediu de output al calculatoarelor.

Introducerea microformatelor ca output al calculatorului a determinat o creștere a rolului microformatelor ca purtător de informații: a. produsele COM au dezvoltat funcția microformatelor ca unealtă operațională și mediu de comunicare; b. folosirea produselor COM pe scară largă au sporit cererile de echipament pentru lectura produselor micrografice al căror preț (datorită producției mari) este în continuă scădere.

Se estimează că adevăratul potențial al microformatelor ca purtător de informații va fi pus în lumină în momentul în care înregistrările pe benzi magnetice vor fi comercializate împreună cu imaginile vizuale înregistrate pe microformat. Treptat, microformatul va înlocui banda magnetică devenind mijlocul universal de output al computerului. Folosirea echipamentului de input și output pe bază de microformat în sistemele computerizate este de o mare importanță economică: avem în vedere domeniile **medicină, educație, construcții, arhitectură** pentru care schemele și graficele constituie o parte importantă a informației vehiculate care nu poate fi furnizată de calculator decît pe microfîm.

dr. Mircea REGNEALĂ

¹ V. Massachusetts Institute of Technology, Proiect Intrex, Semi-Annual Activity Report, Cambridge, Mass., 1970.

CONSULTAȚII ÎN CZU

Unele probleme
privind clasificarea
lucrărilor de lingvistică

Ca urmare a hotărârii Comitetului Central de Clasificare din cadrul Federației Internaționale de Documentare, (FID/CCC) începând din anul 1962, se știe, clasa 8 a fost restructurată primind în cuprinsul ei conținutul clasei 4 (lingvistică și filologie). Vechii indici cuprinși în clasa 4 au fost înlocuiți cu indici începând cu 80, iar literaturii i s-au acordat indici începând cu 82. Schimbarea prevede numai deplasarea în mod automat a noțiunilor cuprinse în clasa 4, fără ca structura inițială a acesteia să fi fost afectată, subdiviziunile clasei 4 devenind subdiviziuni ale grupeii 80.

De exemplu:

- 40 Probleme generale cu privire la limbi devine 800
- 41 Lingvistică și filologie generală devine 801
- 411 Ortografie devine 801.1

Grupa 80 Lingvistică. Filologie prezintă următoarea structură:

800 Probleme generale cu privire la limbi

801 Lingvistică și filologie generală

(Sint incluse aici numai acele aspecte care nu se referă la o anumită limbă: ortografie, părți de cuvânt, lexicologie, fonetică, gramatică, prozodie, științe auxiliare, izvoare etc.)

802/809 Limbi individuale

(Se păstrează aici procedeul folosit de Dewey care a plasat în frunte limbile mai bine reprezentate în bibliotecă pe care o organiza — bibliotecă de la Amherst College — grupind sub 49 toate celelalte limbi, ceea ce produce o disproporție supărătoare, CZU nereușind pînă astăzi să aducă decît ameliorări minore.)

Deoarece structura în întregime a fostei clase 4, respectiv grupa 80, este învechită — nu mai corespunde stadiului actual al dezvoltării Lingvisticii și Filologiei — un comitet de revizie FID/CS pregătește pentru grupa 80 o nouă tabelă la 81. Deocamdată însă, bibliotecile pot folosi pentru clasificarea publicațiilor cu acest profil, **Classification decimale universelle**, édition moyeme internationale, Bruxelles-Mundaneum, 1967 sau versiunea în limba română a grupeii 80 Lingvistică. Filologie publicată în Revista bibliotecilor, nr.2, februarie 1971.

*

Noțiunile incluse la subdiviziunile indicilor 800 și 801 ca probleme generale de lingvistică și filologie (ortografie,

fonetică, gramatică) le întîlnim de cele mai multe ori particularizate la o anumită limbă (ortografia limbii române, gramatica limbii germane, fonetica limbii franceze etc.)

Pentru a exprima acest gen de concepte CZU recomandă două procedee:

1. Fiecare din indicii afectați unei limbi individuale pot fi completați, pentru a simboliza problemele generale de lingvistică și filologie proprii acelei limbi, prin diviziuni analitice formate din terminațiile indicilor 800.1/9 și 801.1/8. Astfel, de la 800.1/9 se formează diviziunile analitice —01/—09, iar de la 801.1/8 se formează diviziunile analitice—1/—8.

De exemplu:

- 801.1 Ortografie 805.90—1 Ortografia limbii române
- 801.3 Lexicologie 805.90—2 Lexicul limbii române
- 801.4 Fonetică 805.90—4 Fonetica limbii române
- 800.87 Dialecte 805.90—087 Dialectele limbii române

2. Indicii afectați unei limbi individuale pot fi puși în relație cu subdiviziunile indicilor 800 și 801.

Astfel:

- 801.1 Ortografie 805.90:801.1 Ortografia limbii române
- 801.3 Lexicologie 805.90:801.3 Lexicul limbii române
- 801.4 Fonetică 805.90:801.4 Fonetica limbii române
- 800.87 Dialecte 805.90:800.87 Dialectele limbii române

Bibliotecile pot opta pentru o variantă sau alta, dar în nici un caz nu vor folosi ambele variante în clasificarea publicațiilor deoarece va avea de suferit structurarea grupelor respective în catalog. Adoptînd sistemul folosit de catalogarea centralizată, și anume limba în relație cu subdiviziunile indicilor 800 și 801, vom trata această combinație ca relație ireversibilă. În acest caz în catalogul sistematic aspectele generale ale lingvisticii referitoare la o anumită limbă vor fi reflectate numai la limba respectivă. Printr-o fișă divizionară vom grupa aceste subiecte distinct de relațiile fiecărei limbi cu alte domenii. Limba română, de exemplu, va avea următoarea structură:

- 805.90 Limba română
- 805.09:0/9 Relație cu alte domenii
- ↓ Alte diviziuni cu auxiliare
- 805.90 A/Z Diviziune alfabetică
- 805.90:800/801 Lingvistică românească
- 805.90:801.1 Ortografia limbii române
- 805.90:801.4 Fonetica limbii române

De la indicii 800 și 801 și de la subdiviziunile acestora vor fi făcute trimiteri către noțiunile respective particularizate pe limbi individuale și invers.

De exemplu:

- 801.1 Fonetică→802/809:801.1 Fonetică diferitelor limbi
- 802.0:801.1.1. Fonetică limbii engleze→801.1 Fonetică

*

Pentru indexarea publicațiilor ce fac parte din grupa enciclopediilor și dicționarilor, CZU oferă mai multe posibilități și anume:

a. 03 indice principal, diviziune a clasei 0 Generalități, cu semnificația: **Enciclopedii generale. Dicționare explicative:**

b. (03) diviziune auxiliară de formă care alăturată unui indice principal exprimă forma sub care se prezintă subiectul și anume: Expuneri alfabetică sub formă de carte. Enciclopedii alfabetică. Dicționare.

- Diviziunea auxiliară (03) are ca subdiviziuni:
 (031) Mari dicționare. Dicționare de conversație. Dicționare enciclopedice. Lucrări de referință. Dicționare manuale
 (032) Dicționare medii
 (033) Mici dicționare
 (038) Dicționare lingvistice. Dicționare de expresii, de termeni tehnici. Dicționare pentru traduceri.
 Dicționare în mai multe limbi.

c. 801.32 Indice principal cu semnificația: prezentarea și gruparea cuvintelor/în dicționare, enciclopedii/cu subdiviziunile

- 801.321.19 Dicționare ilustrate
 .322.1 Ordinea alfabetică a cuvintelor
 .323.1 Dicționare într-o singură limbă
 .323.2 Dicționare bilingve
 .323.3 Dicționare trilingve
 .323.9 Dicționare poliglotte

d. 001.4 indice principal pentru Limbaj științific. Terminologie. Nomenclatură

Combinările ce pot fi folosite în clasificarea gamei foarte diversificate a acestei categorii de publicații sînt multiple. De aceea, fiecare bibliotecă va trebui să adopte formule unitare în indexarea fiecărui tip de dicționar cit și în oglindirea acestora în catalogul sistematic.

Bibliotecile care beneficiază de serviciile catalogării centralizate vor stabili formule-tip de clasificare pornind de la combinațiile ce apar pe fișa tipărită. Iată cîteva dintre acestea:

Enciclopedii, lexicoane, dicționare organizate alfabetic

1. Enciclopedii și dicționare generale 03 = ...

Ex. Mic dicționar enciclopedic 03 = 599

Petit Larousse 03 = 40

2. Enciclopedii, dicționare, lexicoane de specialitate

— unilingve 801.32:0/9 = ...

ex. Dicționar de pedagogie (în limba română) 801.32:371 = 590
 Dicționar de filozofie (în limba franceză) 801.32:1 = 40

— multilingve sau poliglotte.

801.32:0/9 = ... bilingve)

801.32:0/9 = ... = ... = ... (trilingve)

801.32:0/9 = 00 (poliglotte)

ex. Dicționar de chimie român-englez 801.32:54 = 590 = 20
 Dicționar de fizică român-englez-rus 801.32:53 = 590 = 20 = 82
 Lexicon tehnic poliglot 801.32:62 = 00

3. Dicționare terminologice

001.4:0/9 = ...

801.32:0/9 = ...

ex. Terminologia gimnasticii 001.4:796.4 = 590

801.32:796.4 = 590

Mic dicționar de terminologie lingvistică 001.4:800 = 590

801.32:800 = 506

4. Dicționare lingvistice

— dicționare explicative 801.32 = ...

De exemplu:

Dicționar al limbii române contemporane 801.32 = 590

Dicționar explicativ al limbii române 801.32 = 590

— dicționare pentru cuvinte grupate după semnificația și folosirea lor (de sinonime, de antonime, onomastic etc.)
 801.32 = ...; 801.32:802/809:801.3...
 Dicționarul de sinonime al limbii române 801.32 = 590

801.32:805.90:801.314 = 590

Dicționar onomastic 801.32 = 590

801.32:805.90:801.313 = 590

— dicționare pentru traduceri, ghiduri de conversație etc. 801.32 = ... = ...

Dicționar român-englez și englez-român

801.32 = 590 = 20

801.32 = 20 = 590

Dicționar român-ech 801.32 = 590 = 85

Ghid de conversație român-francez 801.32 = 590 = 40

— dicționare dialectale, etimologice etc. 801.32 = ...
 801.32:802/809:80... = ...

ex. Dicționar etimologic 801.32 = 590

801.32:805.90:801.54 = 590

Pentru a respecta o unitate în clasificarea dicționarelor lingvistice cit și în reflectarea acestora în catalog credem că dicționarele explicative și cele pentru traduceri ar putea fi clasificate și la limba respectivă folosind aceeași formulă ca la indexarea dicționarelor pentru cuvinte grupate după semnificația și folosirea lor (sinonime, omonime, onomastice etc.)

ex. Dicționarul limbii române contemporane

801.32 = 590

801.32:805.90 = 590

Dicționare organizate în altă ordine decît cea alfabetică

Urmărind stringerea tuturor categoriilor de dicționare sub indicele generic 801.32, printr-o licență discutabilă, catalogarea centralizată include aici și dicționarele de alt tip decît cel lexicologic, cum ar fi cele cronologice sau geografice, ca și cele de noțiuni (nu de termeni) specifice unui domeniu

1. Structurare cronologică

801.32:0/9 = ...

930.24:0/9

ex. Dicționar cronologic al științei și tehnicii universale

801.32:5(100)(091) + 62(100)(09.1) = 590

930.24.5(100) + 62(100)

2. Structurare sistematică sau geografică

801.32:0/9 = ...

0/9

ex. Baschet. Mică enciclopedie

801.32:796.322 = 590

796.322

Clasificarea zecimală recomandă în aceste cazuri indexarea la subiect, cu indicele de formă convenit (02), (03) etc.

ex. 53(021)Systematic hadbook of physics

930.9(031) Alfabetic dictionaires of general hystory

Pentru dicționarele cu organizare cronologică a informațiilor există posibilitatea clasificării la 930.24 în cazul cronologiilor istorice (ex. Istoria lumii în date, Istoria României în date etc.) sau la subiect cu indicele de formă (091) Prezentare istorică. Istoria unei științe

În catalogul sistematic diferitele dicționare și enciclopedii vor fi grupate, conform formulei adoptate de fișa tipărită, fie la 03 (Enciclopedii și dicționare generale) fie la 801.32 = ... (Dicționare lingvistice) sau 801.32:0/9 (Dicționare de specialitate). O fișă de trimitere va rezolva impedimentul creat de plasarea acestor lucrări în două locuri în catalog.

Folosind ceilalți indici afectați unor categorii de dicționare realizăm oglindirea acestora la domeniul la care se referă (dicționarele de specialitate).

Elena SABADAC

- 63 **AGRICULTURA, SILVICULTURA, ZOO-TEHNIE. VÎNĂTOARE. PESCUIT.**
- 630 **PĂDUREA ȘI ECONOMIA FORESTIERĂ. PRODUSE FORESTIERE**
- 630.1 Factori staționari. Biologia pădurii
- .11 Factori staționari: climă, sol, hidrologie (conservarea apei și a solului, eroziune)
- .12 Biologie generală
→57
- .15 Ecologia animalelor din pădure. Vinat. Vitoare. Pescuit
- .18 Ecologia plantelor
- 630.2 Silvicultură
- .22 Regime și tratamente silvice. Structura și compoziția arboretelor; forme de arborete
- .23 Regenerarea și crearea arboretelor
- .24 Îngrijirea arboretelor și arborilor
- .25 Îngrijirea arboretelor defectuoase, insuficient îngrijite sau prea rare
- .26 Relații între silvicultură și agricultură. Arborete irigate și de luncă. Perdele de protecție și îngrijirea lor
- .27 Arboreta, arbori ornamentali, parcuri, garduri și plante pentru garduri vii
- .28 Cultura, îngrijirea și recoltarea produselor forestiere secundare
- 630.3 Știința muncii. Exploatarea forestieră și transporturi. Inginerie forestieră
- .4 Protecția pădurii
- .5 Dendrometrie. Creșteri. Mersul creșterii și structura arboretelor
- .6 Amenajarea pădurilor. Economia întreprinderilor forestiere. Administrația silvică
- .7 Comerțul produselor forestiere
Cerere și ofertă. Prețuri. Politică comercială. Reguli de vânzare
- .8 Produse forestiere și utilizarea lor
Lemn și coajă. Prelucrarea lemnului. Utilizarea lemnului. Protecția lemnului. Evaluarea și sortarea lemnului. Industria de celuloză și pastă de lemn. Economisirea lemnului
- .9 Politică forestieră
Modul de folosință a solului. Organizarea teritoriului. Proprietate silvică. Impozite forestiere
- 631/635 **ORGANIZAREA AGRICULTURII. AGRONOMIE, HORTICULTURA**
- 631 **AGRONOMIE GENERALĂ**
- 631.1 Organizarea și conducerea exploatărilor agricole
→33,65
- 631.1(-).016 Stabilirea, creșterea, declinul, comasarea, conversiunea exploatărilor agricole (ferme, gospodării, plantații, proprietăți etc.)
- .017 Mărirea și extinderea exploatărilor agricole (mari, mijlocii, mici)
- .02 Condiții speciale, contracte, convenții etc.
Condiții de aprovizionare sau de livrare
- 631.11 Ferme, proprietăți și sisteme agricole
→631.12
- .111 Amplasare, Particularității ale terenului
(23) Ferme în zonă de munte
:633.491 Zone pentru cultura cartofului

- .112 Achiziționare (cumpărare, vânzare etc.)
- .115 Forme de exploatare
- .1 Gospodării particulare
- .2 Exploatare agricolă în regie
- .3 Gospodării colective
- (1/9) Localizare pe zone sau țări
- .7 Ferme ca proprietăți publice. Ferme de stat, comunale, municipale, întreprinderi mixte
- .8 Cooperative agricole
→631.17
- .9 Ferme clasificate după alte sisteme de conducere și exploatare. Ferme și agricultură pe bază de contract. Ferme și agricultură asociată. Ferme ale închisorilor
- .116/116.6 (anu at→631.017
- .116.7 (anulat)→631.145
- .116.9 (anulat)→631.117
- 631.117 Exploatarea destinată învățămîntului agricol.
Ferme pentru cercetare și experimentare.
Ferme pentru demonstrații. Ferme pilot
- 631.12 Dotarea exploatărilor agricole. Echipament și materiale: selecție, achiziție, întreținere
→631.2, 631.3, 631.9
- .14 Tipuri de exploatare agricole conform produselor și producției
- :633.1 Exploatarea agricole pentru cereale
- :634.1/7 Ferme pomicole
- :636.5 Ferme avicole
- 631.145 Industrializarea agriculturii, Fabricii și întreprinderi agricole
- Biotehnică. Ecologie agricolă
- Planificarea, conducerea și administrarea exploatărilor agricole
→65
- Sisteme de producție și de conducere. Agricultură extensivă și intensivă. Sisteme de producție: specializare, diversificare, integrare (pe verticală, pe orizontală)
- Principii de conducere
- Creșterea și expansiunea agriculturii. Modernizare. Inovații tehnice
- Planificare
- Alegerea metodei de exploatare (asolament, culturi intercalate), a metodei de lucru (manuală, folosirea animalelor sau a mașinilor). Controlul planului de exploatare, schimbări în metodele de cultură.
- Conversiune
- .155 Controlul producției agricole
- :658.5 Controlul tehnic al producției
- .157 Ocupații agricole. Serviciul de administrație
- :368 Asigurări agricole
- .158 Lucrări agricole. Personal administrativ
- 631.16 Finanțe agricole. Evaluare. Taxare
se subdivizează prin: 336, : 657, : 658.1
- :336.7 Bănci agricole
- :338.5 Prețuri și costuri
- :658.14 Finanțare
- .162 Administrarea finanțelor agricole. Calcul. Contabilitate.
Detalii cu :657
- :657.3 Bugete agricole, bilanț, balanțe
- .164 Estimări și evaluări agricole. Taxare
- .165 Evaluarea recoltei. Evaluarea producției. Recolte slabe.
- 631.17 Tehnologie agricolă. Servicii speciale
Mecanizarea și automatizarea agriculturii.
Întreprinderi pentru mecanizarea agricul-

	turii. Stațiuni pentru reparații →631.145			
631.2	Clădiri și construcții agricole			
	Detalii prin :624.9, :628 și :696/697			
.21	Clădiri cu scopuri multiple			
	:628.4 Instalații sanitare			
.22	Clădiri și construcții pentru adăpostirea animalelor. Localuri anexe.			
.23	Clădiri pentru cultura plantelor. Sere, Răsadnițe. Pepiniere			
.24	Clădiri pentru depozitarea, tratarea și prelucrarea produselor agricole. Depozite pentru produse animale și vegetale Depozite pentru produse minerale. Gropi și platforme de depozitare pentru gunoi de grajd și deșeuri →631.56			
.25	Hangare, remize și alte construcții pentru mașini și unelte agricole			
.27	Delimitarea exploatărilor agricole			
	Garduri. Palisade. Pereți. Garduri vii.			
631.3	Mașini agricole. Unelte și echipament agricol →631.17			
.31	Mașini și unelte pentru lucrarea solului. Pluguri, grape, tăvălugi, sape, greble. lopiți, cultivatoare, mașini de prașit, freze de sol			
.33	Mașini și unelte de semănat, de plantat, de administrat îngrășăminte			
.34	Mașini, unelte și echipament pentru îngrijirea și protecția plantelor			
.35	Unelte de recoltat. Mașini de recoltat			
.36	Mașini, unelte și dispozitive pentru prelucrarea și păstrarea produselor agricole. Mașini și aparate pentru pregătirea nutrețurilor			
.37	Utilaje și mașini pentru producerea forței motrice pentru agricultură. Autovehicule agricole. Tractoare agricole. Vehicule agricole. Remorci. Instalații de transport. Utilaje de încărcat și descărcat.			
631.4	Examinarea solurilor. Proprietăți chimice și fizico-chimice. Analize și metode experimentale. Proprietăți fizice și mecanice. Clasificare (clasificare tradițională, clasificare genetică). Fertilitate și toxicitate. Eroziune. Bacteriologia și biologia solurilor. Recunoașterea, clasificarea și utilizarea terenurilor. Formarea solurilor. Pedologie. Vîrsta solurilor.			
631.5	Lucrări agricole			
.51	Pregătirea, aratul și lucrările solului Tipuri de arătură și metode de cultură. Perioadele de executare a lucrărilor solului.			
631.52	Ameliorarea plantelor. Biologia reproducției. Genetică aplicată. Variabilitatea caracterelor. Grupe și tipuri de plante cultivate. Ameliorare prin selecție. Ameliorare prin mutație. Acclimatizare			
.53	Înmulțirea plantelor Semințe. Producerea și tratarea semințelor. Producția de răsaduri. Însămînțare. Plantare. Transplantare. Multiplicare vegetativă			
.54	Îngrijirea plantelor Altoire. Tăiere. Plantare. Protecție și adăposturi: clopote, răsadnițe, sere. Faze de creștere și controlul creșterii; germinare, dezvoltare, înflorire, coacere, maturație.			
		.55	Recoltare Metode speciale de recoltare. Recoltare înainte de coacere. Recoltări repetate. Recoltarea gramineelor și cerealelor, a porumbului și a altor plante. Producții obținute la recoltă (sporirea producției, diminuarea producției).	
		.56	Prelucrarea și condiționarea produselor agricole. Treierat. Curățire: spălare, cernere, decojire, fermentare. Depozitare. Insilozare. Ambalare. Transport.	
		.57	Produse secundare. Semiproduse agricole Lemn. Coajă. Tulpină. Fibre. Paie. Rădăcini. Tuberculi. Bulbi. Frunze. Flori. Fructe	
		.58	Metode speciale de cultură Ogor. Asolament și rotație. Cultură intensivă. Culturi asociate, ascunse, mixte. Sistem pastoral. Transhumanță. Arătură adîncă. Cultură pe soluri irigate. Electrocultură. Radiocultură. Fotocultură. Hidrocultură. Cultură pe nisip	
		631.6	Geniu rural Ameliorații. Îmbunătățiri funciare. Conservarea solului și a apei. Lupta contra eroziunii. Ape: compoziție, proprietăți. Defrișarea și punerea în valoare a terenurilor speciale. Foste terenuri de cultură. Păminturi virgine	
			Drenaj Exces de apă. Pinză freatică. Canale. Stațiuni de pompare. Metode de drenaj →626.86, 622.2, 631.432, 632.123	
			Îngere Apă de irigație: compoziție și proprietăți. Necesari de apă. Aprovizionarea cu apă. Metode de irigare. Parametrii și perioade de irigare.	
			Îngrășăminte. Fertilizare Probleme generale. Substanțele nutritive ale plantelor. Fabricarea și folosirea îngrășămintelor	
			Îngrășăminte minerale. Îngrășăminte chimice	
			Îngrășăminte potasice	
			Îngrășăminte azotate	
			Îngrășăminte fosfatice	
			Îngrășăminte organice (animale)	
			Îngrășăminte organice (vegetale)	
			Amestecuri de îngrășăminte	
		631.9	Probleme diverse	
		.95	Ecologie agricolă	
		.96	Tipuri de plantații. Amplasare	
		632	BOLILE ȘI PROTECȚIA PLANTELOR	
		.07/.09	(anulat)→632.08	
		.08	Tehnică. Metode experimentale. Echipament	
		632.1	Boli neparazitare și boli cu cauze complexe Condiții meteorologice și climatice nefavorabile. Structura nefavorabilă a solului. Impurificarea atmosferei. Substanțe chimice sau industriale	
		.2	Simptomatologie.	
		.3	Bacterioze și viroze ale plantelor	
		.4	Boli criptogamice ale plantelor. Micologie	
		.5	Plante dăunătoare	
		.6	Dăunătorii animalii ai plantelor (afară de insecte)	
		.7	Insecte dăunătoare	

- .8 Alte dăunări ale plantelor
 .9 Combaterea bolilor și a dăunătorilor plantelor, invazia și răspîndirea bolilor și a dăunătorilor. Metode de combatere. Substanțe pentru protecția plantelor. Insectofungicide. Ierbicide. Aplicarea măsurilor de combatere

633 CULTURA PLANTELOR DE CÎMP

- .1 Cereale
 Grâu. Hrișcă. Ovăz. Secară. Porumb. Orz. Mei. Orez
 .2 Plante furajere. Finețe
 .3 Plante de nutreț exclusiv ierburile
 Leguminoase Plante cu păstăi. Trifoi. Fasoliță. Fasole. Soia. Măzărice. Bob. Mazăre. Linte
 .4 Plante rădăcinoase. Plante cu tuberculi. Plante prășitoare. Sfeclă. Morcov. Păstîrnac. Gulii. Napi. Țelină
 →635.1
 .49 Cartofi. Batate. Topinambur
 →635.2
 .5 Plante textile și fibroase
 Bumbac. In. Cînepă. Iulă
 .7 Plante narcotice și stimulente
 Tutun. Ceai. Căfea. Cacao. Mac. Cola. Ciocoare. Hamei
 .8 Plante aromatice (uleo-eterice). Plante condimentare. Plante oleaginoase. Plante colorante. Plante tanante. Plante medicinale
 .9 Alte plante industriale
 Plante producătoare de cauciuc, gume și rășini. Plante producătoare de terebentină

634 ARBORICULTURA. VITICULTURA. POMI-CULTURA

- 634.0 (anulat)→630
 634.1/7 Pomicultură
 634.1 Semînoase
 Măr. Păr. Gutui. Scoruș
 .2 Simburoase
 Cais. Prun. Corcoduș. Porumbar. Cîreș. Vișin. Piersic. Migdal.
 .3 Plante citrice
 Portocal. Mandarin. Grapefruit. Lămii
 .4 Plante cu fructe cărnoase și păstăioase
 Specii de Anona. Myrtaceae. Sapotaceae. Anacardiaceae. Ebenaceae. Leguminoase. Guttiferae
 .5 Nucifere
 Nuc. Castan. Alun.
 .6 Diferite plante tropicale și subtropicale.
 .7 Bacifere. Arbuști fructiferi
 Zmeur. Mur. Coacăz. Agriș. Afin
 .8 Viticultură
 .83 Probleme generale
 Selecție. Regenerare. Aclimatizare. Specii de struguri.
 .84 Specii de vițe cultivate. Clasificare botanică. Ampelografie
 .85 Repartizarea geografică a viticulturii.

635 HORTICULTURA. LEGUMICULTURA. FLO-RICULTURA. PLANTE ORNAMENTALE

- 635.1 Rădăcinoase. Tuberculifere. Prășitoare în general. Sfeclă roșie și galbenă. Gulii. Napi. Țelină Morcovi. Pătrunjel. Păstîrnac. Ridichi. Hrean
 →633.4
 .2 Plante tuberculifere. Plante bulbifere
 Cartofi. Batate. Ceapă. Praz. Usturoi
 →633.94
 .3 Plante cu tulpini, frunze și flori comestibile
 Sparanghel. Anghinare. Varză. Conopidă
 .4 Legume verzi. Legume cu frunze
 Spanac. Lobodă. Ștevie. Știr
 .5 Salate
 Lăptucă, Țelină, Andive
 .6 Semînte și fructe comestibile. Legume păstăioase. Pepene. Dovleac. Dovlecel. Tigvă. Lufă. Castraveți. Tomate. Bame. Ardei. Fasole. Mazăre. Năut. Linte
 .7 Plante aromatice și condimentare
 Cîmbrisor. Rosmarin. Busuioc. Măghiran. Șofran. Tarhon. Cîmbru. Leuștean, Coriandru. Pătrunjel.
 .8 Ciuperci. Trufe
 .9 Floricultură. Plante ornamentale. Flori

636/639 ZOOOTEHNIE. VÎNĂTOARE. PESCUIT ZOOOTEHNIE

- 636
 636.01
 636.01
 .02
 .03
 .04
 .06
 .08
 .081
 .082
 .083
 .084
 .085
 .086
 .087
 .088
 .09
 636.1
 .2
 .3
 Originea, evoluția și domesticirea animalelor de cître om. Baza biologică a creșterii și folosirii.
 Animale crescute pentru selecție, expoziție și scopuri științifice
 Animale crescute și întreținute pentru hrană și alte produse: productivitate, producție.
 Ferme și crescătorii de animale în general
 Animale crescute și întreținute pentru muncă și pentru servicii sau agrement
 →636.088
 Caracteristici, constituție și trăsături biologice speciale ale animalelor domestice
 Probleme generale ale creșterii animalelor
 Tehnica creșterii. Achiziționarea și marcarea animalelor
 Creșterea animalelor. Creștere și genetică. Ereditate. Rase. Aclimatizare. Selecție. Încrușare. Reproducție
 Îngrijirea animalelor (probleme generale)
 Hrănirea animalelor
 Nutrețuri (probleme generale, compoziție, analiză)
 Nutrețuri vegetale
 Reziduri industriale ca nutrețuri. Nutrețuri de origine animală. Suplimente etc.
 Dresarea, îmblînzirea și adaptarea animalelor pentru scopuri determinate.
 Dușmani și dăunători ai animalelor domestice și protecția contra lor
 →619
 636.1 Solipede. Cai
 .2 Rumegătoare mari. Bovine
 .3 Rumegătoare mici. Ovine. Caprine

.4	Porcine				
.5	Păsări de curte				
.6	Alte păsări crescute și întreținute de om, în afara păsărilor de curte și a vînatului (păsări crescute și întreținute pentru penaj, păsări decorative și cîntătoare, păsări de colivie)	641.6			pentru copii. Mîncăruri vegetale. Mîncăruri naționale
.7	Ciini		.7		(anulat)→641.5
.8	Pisici		.8		(anulat)→641.5
.9	Alte animale crescute de om				Prepararea mîncărilor principale și secundare. Aranjarea mîncărilor preparate. Arome. Condimente. Sosuri. Antreuri. Supe. Salate. Compoturi. Crudități. Sandvișuri. Desert: cofeturi, prăjituri, fructe, cașcaval, budinci, creme, înghețată. Băuturi.
	Cobai. Iepuri de casă. Animale crescute pentru blană. Animale crescute pentru hrană (melci, broaște) etc.	642			Masă. Servirea mesei
637	PRODUSELE ANIMALELOR DOMESTICE		.1		Mese principale. Mese obișnuite (micul dejun, dejun, cină)
637.1	Lapte și produse lactate		.2		Gustare. Mîncare luată între mesele obișnuite
	Muls. Prelucrarea laptei. Forme de prezentare a laptei: integral, concentrat, deshidratat, fermentat, smîntînit		.3		Masa în excursie. Picnic
.2	Unt		.4		Masa în ocazii festive
	Proprietăți, componenți, controlul untului. Fabricarea untului. Sorturi de unt.		.5		Cocteil. Banchet. Festin. Toast
.3	Brînzeturi		.6		Tipuri de mese pentru un număr mai mare de persoane (turiști și alte grupuri)
	Proprietăți, componenți, controlul brînzeturilor. Fabricarea brînzeturilor. Sorturi de brînzeturi	643/645	.7		Aranjarea mesei. Prezentarea mîncărilor
.4	Ouă		.8		Servirea mesei. Accesorii. Decorarea mesei (anulat)→642.7
.5	Carne. Grăsimi	643			Locuință. Amenajarea locuinței
	Tăierea vitelor. Fabricarea preparatelor de carne		.1		Locuință
.6	Alte produse ale creșterii animalelor.		.2		→351.778,5, 728
	Blănuri. Pici. Păr. Lînă. Pene. Puf. Coarne. Copite. Ghiare. Ciocuri. Singe. Mațe		.3		Poziție. Amplasare
638	CREȘTEREA ȘI ÎNTREȚINEREA INSECTELOR ȘI ALTOR ARTROPODE				Plan. Mărime
.1	Creșterea albinelor. Apicultură				Bucătăria
.2	Creșterea viermilor de mătase. Sericicultură				Amplasarea bucătăriei. Instalații în bucătărie. Depozite pentru bucătărie
639	VÎNĂTOARE. PESCUIT. PISCICULTURĂ				Sufragerie. Cameră pentru servirea mesei
.1	Vînătoare				Dormitor. Baie. Toaletă. Garderobă. Camere de locuit cu diverse destinații
.2	Pescuit				Aparate accesorii pentru ușurarea muncii
.3	Piscicultură				Ascensoare, telefoane, sonerii (anulat)→648.5
64	ECONOMIE CASNICĂ				Sușol. Pivniță
641/642	Alimente. Prepararea alimentelor. Masă				Mansardă. Pod. Uscătorie
	→612.39, 613.2, 614.3, 63, 663, 664.1.7, 664.8.9				Instalații pentru salubritate și confort în locuință. Încălzire. Ventilație. Climatizare.
641	Alimente. Prepararea alimentelor				Iluminat. Alimentare cu apă. Instalații sanitare.
641.1/3	Alimente: valoare nutritivă, proveniență				Amenajarea locuinței
.4	Conservare în gospodărie				Pardoseală. Parchet. Covor
	→664.8				Tapetarea pereților
.5	Prepararea alimentelor și a mesei. Artă culinară. Pregătirea alimentelor: tăiere, tocare, tranșare, spălare, cîntărire. Metode de preparare prin utilizarea căldurii sau frigului. Preparare cu aparate de încălzit. Garnituri de bucătărie. Vase de bucătărie și aparate ajutătoare.				Decorarea ușilor și ferestrelor.
					Galerii Perdele. Staturi
.55	Pregătirea mesei în gerneal				Mobilă și decor
(083)	Rețete. Sfaturi. Cărți de bucate				Obiecte pentru ornament
(1/9)	În diverse țări și zone climatice				Tablouri. Statui. Vase. Orologii.
	:642 mese speciale				Mobilarea în întregime a unei camere
	:642.14 pregătirea mesei de prînz				:643.4 Mobilarea sufrageriei
641.56	Pregătirea mîncărilor speciale. Feluri de mîncăruri. Mîncăruri dietetice. Mîncăruri				646
					Îmbrăcămintea și îngrijirea corpului
					Materiale pentru îmbrăcăminte. Confectionarea și repararea îmbrăcămintei în gospodărie. Întreținerea și păstrarea îmbrăcămintei. Îngrijirea corpului. Cosmetică
					647 Personal pentru lucrări casnice
					648 Spălătorie. Curățătorie. Înmuiere. Mașini de spălat. Stors. Uscare. Călcare. Curățirea și îngrijirea locuinței. Dezinfectare. Mijloace de dezinfectare. Distrugerea paraziților. Otrăvuri.
					649
					Îngrijirea copilului și a bolnavului. Ospitalitate.

Norme privind catalogarea cărții vechi

5. Zona descrieri fizice

5.1. Desemnarea materialului specific și mărimea lui.

5.1.1. Primul element al zonei descrierii fizice este desemnarea materialului specific și mărimea lui.

5.1.2. Publicațiile într-un singur volum.

5.1.2.1. Pentru publicațiile într-un singur volum, mărimea, adică numărul paginilor, folioarelor și/sau coloanelor este dată în zona descrierii fizice ca reprezentând atât desemnarea materialului specific cit și mărimea volumului (cu excepția cazului unui volum cu paginație variabilă, vezi 5.1.2.7).

5.1.2.2. Când foile dintr-o publicație sînt numerotate pe amîndouă fețele, mărimea publicației este înfățișată în termeni de „pagină”.

Cînd foile sînt tipărite numai pe o parte, acest fapt poate fi stabilit într-o notă.

Ex.: Notă: Foi cu verso-uri albe.

Cînd foile sînt numerotate numai pe o parte, mărimea publicației este înfățișată în termenii de „foi”.

5.1.2.3. Mărimea publicației cu mai mult de o coloană pe o pagină (coloanele fiind numerotate în locul paginilor) este descrisă în termeni de „coloană”.

Ex.: — 831 coloane

5.1.2.4. Este înregistrat numărul de pe ultima pagină, foaie sau coloană al fiecărei secvențe numerotate. Numerele arabe și romane se înregistrează așa cum sînt date în publicație. Cînd paginile sau foile sînt numerotate prin litere în loc de numere, se înregistrează prima și ultima literă precedate de cuvîntul sau abrevierea ce indică paginile sau foile.

Ex.: — 328 p.; — iv, 328 p.; — 15 f., 328 p.; — 328 p., 52 coloane; — 32, 328, 40, 16 p.; — p. a-k; — p. A-K; — f. A-K; — p. A-K, 128 p.

Cînd numerotarea în numere arabe continuă pe cea în numere romane, numerotarea întregii secvențe este dată în numere arabe.

Ex.: I-XVI și și 312 p. numerotate 17-328 se transcrie: 328 p.

5.1.2.5. Cînd numărul ultimei pagini, foi sau coloane al unei secvențe numerotate este incorect, este înregistrat așa cum este dat în publicație și corectat între paranteze drepte, sau secvențele sau paginația sînt date exact cum indică sursa greșelii.

Ex.: — XIV, 823/ i.e. 328/p.

5.1.2.6. Secvențele nenumerate și neincluse într-o secvență de paginație și foliere sînt înregistrate cu numere arabe, între paranteze drepte.

Ex.: — Mărimea unei publicații cu 8 pagini nenumerate și 328 pagini numerotate 1—328 este înregistrată ca: —/8/, 328 p.

— Mărimea unei publicații care conține 4 pagini numerotate I—IV și 100 p. nenumerate este înregistrată ca:

— IV, /100/ p.

— Mărimea unei publicații care conține 8 pagini nenumerate, și 320 pagini numerotate 9—328 este înregistrată ca: —328 p.

Cînd o secvență nenumerotată de pagini sau foi se găsește în cadrul unei secvențe numerotate, secvența este înregistrată în felul următor:

1—200, /8/, 201—232 p.

Cînd întreaga publicație este nepaginată sau nefoliată mărimea publicației se exprimă în „foi”, în numere arabe, între paranteze drepte.

Ex.: /80/ f.

5.1.2.7. Cînd o publicație conține mai mult de trei secvențe de pagini, foi sau coloane similar numerotate, sau secvențe ale unor pagini numerotate, combinate cu una sau mai multe secvențe de pagini nenumerate, poate fi folosită una din următoarele metode:

A. Succesiunea numerotării poate fi dată ca un total, urmată de expresia „paginație variată”.

Ex.: —1000 p. în paginație variată (cînd succesiunile sînt: 48, 53, 99, 300, 410, 90 p.)

B. Cînd una dintre secvențe este în mod clar secvența principală, numărul acestei secvențe poate fi dat, împreună cu numărul total al celorlalte secvențe, care se preced și/sau se succed, între paranteze drepte.

Ex.: —400, /98/ p. (cînd secvențele sînt: 400, 18, 60, 20 p.); —/38/, 400, /116/ p. (cînd secvențele sînt: 28, 20, 400, 52, 48, 16 p.)

C. Desemnarea și mărimea materialului specific al publicației pot fi combinate simplu în formule de genul:

— 1 vol. (paginație variată)

— 1 mapă

5.1.2.8. Cînd paginile, foile sau coloanele publicației sînt numerotate ca părți ale unei secvențe mai largi (ex.: un volum al unei publicații în mai multe volume) se înregistrează numerele de pe prima și ultima pagină, foaie sau coloană. În acest caz, abrevierea care indică paginile, foile sau coloanele se dă înaintea numerelor.

Ex.: — f. 81—93

— p. 713—797

Cînd o asemenea publicație este numerotată, atât ea însăși cit și ca parte a unei secvențe mai largi, este înregistrată numerotarea publicației însăși, iar numerotarea din secvența mai largă este dată într-o notă (vezi 7.4).

Ex.: —84 p.

Notă Paginile de asemenea sînt numerotate 321—404

5.1.2.9. Numerele planșelor (foi sau pagini) sînt date la sfîrșitul succesiunii paginației, fie că planșele se găsesc împreună ori răspîndite în întreaga publicație, fie că nu există decît o singură planșă. Succesiunile paginilor cu planșe numerotate sau nenumerate se tratează la fel ca succesiunea paginilor sau folioarelor (vezi 5.1.2.6).

Ex.: —246 p., 24 f. cu pl.

— X, 32, 74 p., /1/ f. cu pl.

— 246 p.; 12 p.; cu pl.

— 246 p., 38 f. cu pl., 24 p. cu pl.

5.1.3. Publicațiile într-o unitate fizică, alta decît un volum.

5.1.3.1. Pentru o publicație într-o unitate fizică, alta decît un volum (ex. un dosar, o foaie volantă, un rului,

o mapă) este folosită o desemnare potrivită a materialului specific, desemnarea fiind precedată de cifra arabă 1.

Ex.: — 1 foaie volantă

— 1 rulou

5.1.3.2. Menționarea paginației, folierii etc. care urmează o asemenea desemnare a materialului specific este cuprinsă între paranteze.

Ex.: — 1 mapă (26 foi).

5.1.4 Publicațiile în mai multe unități fizice.

5.1.4.1. Când o publicație este tipărită în mai multe unități fizice separate, desemnarea potrivită a materialului specific este precedată de o cifră arabă care indică numărul unităților componente. Materialul însoțitor nu este inclus în numerotare (vezi 5.4).

Ex.: — 4 vol.

— 2 mape

— 6 foi volante

5.1.4.2. Când numerotarea unităților fizice sau bibliografice diferă de numărul unităților fizice tipărite, poate fi folosită una din următoarele metode:

A. Se dă totalul unităților fizice iar modul de numerotare se consemnează într-o notă.

Ex.: — 5 vol.

Notă: Volumele numerotate 1, 2 A, 2 B, 2 C, 3. — 5 vol.
B. Numerotarea unităților fizice separate din punct de vedere fizic este menționată în al doilea nivel (vezi 9.1).

5.1.4.3. Când paginația sau numerotarea foilor unei publicații în mai multe unități fizice este continuă, paginația sau numerotarea foilor este dată în plus față de numărul unităților, între paranteze.

Ex.: — 8 vol. (894 p.).

Când fiecare unitate are o secvență de pagini sau foi preliminare, care preced secvența principală paginată sau foliată continuu și care sînt numerotate separat, secvențele sînt prezentate ca atare.

Ex.: — 8 vol. (XVI, XX, XII, 894 p.).

Normativul internațional permite, facultativ, adunarea secvențelor și indicarea totalului între paranteze drepte.

Ex.: — 8 vol. (/48/, 894 p.).

Nu recomandăm folosirea acestui procedeu.

5.1.4.4. Când paginația sau folierea unei publicații în mai multe unități fizice nu este continuă, paginațiile sau folierile diferite pot fi date în plus față de numărul unităților, când agenția bibliografică o consideră necesar.

Ex.: — 5 vol. (32, 46, 48, 36, 18 p.)

— 3 vol. (V, 31; VI, 32; III, 49 p.)

— 2 vol. (X, 210 p.) (V, 310 p.)

— 2 mape (12, 18 f.)

5.1.4.5. Paginațiile sau folierile diferite pot fi date „pe al doilea nivel” (vezi 9.1).

Această metodă corespunde tradiției catalogării românești și o preferăm celei de la 5.1.4.4 (prezentată doar cu scop informativ).

5.1.4.6. Când publicația este tipărită în fascicule destinate a fi delimitate în mai multe unități fizice, numărul paginilor, foilor și/sau volumelor este dat în termenii potriviți formei lor finale cu o notă care indică faptul că lucrarea a fost tipărită în fascicule.

5.2 Menționarea ilustrațiilor

5.2.1. Al doilea element al zonei descrierii fizice este menționarea ilustrațiilor.

5.2.2. Când o publicație este ilustrată, prescurtarea „ill” (sau echivalentul ei în altă limbă sau scriere) este dată după menționarea paginației. Ilustrațiile minore pot fi neglijate.

Ex.: — 8 vol.: ilustr. (Conform prescurtării utilizate de agenția bibliografică română).

— 492 p.: ilustr.

5.2.3. Genurile particulare de ilustrații (ex. hărțile planuri, portretele, notele muzicale) pot fi specificate după prescurtarea „ill” sau echivalentul ei.

Ex.: — 492 p.: ilustr (hărți)

5.2.4. Când genurile particulare de ilustrații sînt unele ilustrații ale publicației, specificarea lor poate înlocui prescurtarea „ill” sau echivalentul ei.

Ex.: — 492 p. hărți, planuri

5.2.5. Poate fi dat, de asemenea, numărul ilustrațiilor sau al unui tip particular de ilustrații.

Ex.: 31 ilustr.

: ilustr., 17 facs.

: 12 h.

5.2.6. Când anumite sau toate ilustrațiile sînt colorate, în toate exemplarele publicației, acest fapt poate fi notat.

Ex.: ilustr. color.

: ilustr., 31 h. color.

5.2.7. Când o publicație constă mai ales, sau în întregime din ilustrații, acest fapt este notat în menționarea ilustrației.

Ex.: — 500 p.: în întregime ilustrate

— 500 p.: mai ales hărți

Pentru a se evita o estimare eronată a dimensiunii publicației și a ilustrațiilor ei, se vor da numărul paginilor de text și al ilustrațiilor, numindu-se și tipurile de ilustrații.

Ex.: — 14 p., 38 p.h (nu: 14,38 p.: cele mai importante sînt hărți)

— 14 p., 38 f. pl. (h) (nu: 14 p., 38 f., pl. h.)

5.3 Dimensiune și/sau format

5.3.1. Al treilea element al descrierii fizice este dimensiunea și/sau formatul publicației.

5.3.2. Formatul bibliografic al publicației este dat în termenii unui numeral urmat de 0 ridicat sau de o prescurtare similară.

Ex.: 2°, 4°, 16°, 24° etc.

5.3.3. Înălțimea unei coperte exterioare, măsurată paralel cu cotoțul (sau a publicației, dacă aceasta nu este legată), este dată în centimetri, exprimind numărul întreg imediat următor fracției, între parantezele rotunde care urmează formatul.

Ex.: O publicație în quarto care măsoară 17,2 cm este descrisă ca:

: 4° (18 cm).

După indicarea dimensiunii, trebuie să fie menționat într-o notă faptul sau părerea că publicația respectivă are paginile tăiate, sau este un exemplar întreg de coală de lipar.

5.3.4. Când dimensiunile sau forma unei publicații este neobișnuită (ex. când lățimea este mai mare decît înălțimea), ele sînt date între paranteze care urmează formatul, cu înălțimea înainte.

Ex.: : 4° (21 × 30 cm)

: 2° (28 cm × 10 cm)

5.3.5. Când formatul nu poate fi determinat sînt date numai dimensiunile.

Ex.: 30 cm

: 4 × 6 cm.

5.4 Menționarea materialului însoțitor

5.4.1. Al patrulea element al zonei descrierii fizice este descrierea oricărui material ce însoțește publicația de descris, material care este tipărit (sau destinat a fi tipărit) în același timp cu publicația, prevăzut a fi folosit în legătură cu publicația și păstrat în corelație fizică cu ea.

5.4.2. Materialul însoțitor este descris printr-un cuvînt sau o sintagmă care indică natura materialului.

Ex.: — 272 p.: ilustr., 8° (24 cm) + n. muz.

5.4.3. O scurtă descriere fizică a materialului însoțitor poate fi dată între paranteze rotunde după cuvîntul sau sintagma care caracterizează materialul.

Ex.: — 272 p. ilustr.; 8° (25 cm) + 1 h. (color; 65 × 40 cm).

5.4.4. Materialul însoțitor poate fi descris în mod independent sau printr-o metodă „pe două nivele”, folosită pentru publicațiile în mai multe volume (vezi 9.2).

ELENA-MARIA SCHATZ
MARIANA IOVA

Contribuții la circulația tipăriturilor vechi blăjene în perioada 1838 — 1840

Procesul de formare a limbii române literare începe odată cu cele dintii texte în limba română cu circulație pe amindouă versante ale Carpaților¹. Primele tipărituri românești, răspindite printr-o românie de pretutindeni, pun în circuitul național o limbă literară care, prin strădania și talentul cărturarilor, consimțită de mintea și simțirea mulțimilor, va cunoaște un lung proces de cristalizare.

Între tipăriturile românești vechi, cele de la Blaj au avut un rol deosebit de important în viața poporului nostru. Tipografia blăjeană, pusă în funcțiune în jurul anului 1750², a fost concepută și aprobată de Curtea habsburgică ca un mijloc de stăvilire a intensesorilor relații culturale existente între românii transilvăneni și cei din țările române. Tulburările politico-religioase din anul 1744, provocate de mișcarea antiunionistă condusă de Visarion Sarai³, o determină pe împărăteasa Maria Tereza să ia măsuri pentru înființarea în Transilvania a unei tipografii românești, în care să fie editate absolut toate cărțile de rit unit, interzicând, totodată, cu strășnicie pătrunderea în Transilvania a oricărei cărți tipărite în Moldova sau Țara Românească. În acest sens, a fost emis decretul imperial din 14 octombrie 1746, cit și decretul din 23 noiembrie 1746, reînnoit la 6 iunie 1768. Blajul va ști însă să transforme acest act de represiune într-un excelent instrument de luptă pentru libertatea neamului, pentru afirmarea ființei sale naționale.

Tipărirea de cărți în limba română, alături de deschiderea în anul 1754 a primelor școli sistematice românești vor imprima Blajului o personalitate

cu totul excepțională în cultura românească, fapt ce va avea ca urmare firească implicații adinci în desfășurarea ulterioară a evenimentelor istorice. Într-un timp record, Blajul va deveni un centru spiritual de elită, reprezentat printr-o viguroasă intelectualitate autohtonă care se va situa în centrul luptelor pentru drepturi sociale și politice legitime.

În calitate de prefect (director) al tipografiei, funcție pe care a deținut-o la Blaj între anii 1833 și 1866⁴, Timotei Cipariu va desfășura, printre altele, o remarcabilă activitate de editare de carte și de difuzare a tipăriturilor vechi blăjene, stocate în depozitul tipografiei.

Un manuscris ciparian, descoperit recent la Biblioteca „Timotei Cipariu” din Blaj, ne oferă date noi privind circulația tipăriturilor blăjene vechi. Manuscrisul, datat de Timotei Cipariu în răstimpul 26 septembrie 1838 — 7 iulie 1840, pune în evidență numeroasele legături pe care Blajul, prin intermediul marelui cărturar, le stabilise, pe linie de carte, cu alte centre culturale aflate în spațiul românesc sau în afara acestuia.

În acest context, cunoscut fiind faptul că foarte multe acte și însemnări cipariene s-au pierdut în vilttoarea revoluției de la 1848, ca și după moartea lui datorită neglijenței cu care au fost minuite⁵, manuscrisul completează un gol de informație, sporind simțitor materialul documentar referitor la circulația tipăriturilor blăjene vechi, precizând titlurile și prețurile unor astfel de tipărituri, precum și numele unor localități și persoane care au solicitat aceste cărți. În același timp,

sint elucidate aspecte legate de frecvența cu care erau cerute și, implicit, de prestigiul de care se bucurau la acea vreme pe piața de carte tipăriturile românești vechi de la Blaj.

Se relevă astfel faptul că difuzarea tipăriturilor blăjene — cărți bisericesti și manuale școlare — impunea existența unor legături stabile între Blaj și o seamă de centre culturale din spațiul românesc, legături accentuate și de prezența directă a lui Timotei Cipariu, personalitate cunoscută la acea vreme în lumea bibliofilă.

Conform datelor oferite de manuscris, principalii cumpărători ai acestor tipărituri erau: gimnaziul și seminarul din localitate (în special, manuale școlare), librarul bucureștean Iosif Romanov (cărți de rit și manuale școlare), librarul sibian Iosif Schmidt (numai cărți de rit, cu toate că, în această perioadă, prin intermediul a două persoane — Man și Thelmeyer — erau intens solicitate publicațiile didactice blăjene), editorul și librarul clujean Tilsch János, cumpărători ocazionali, în majoritate, personalități cunoscute în epocă.

Informațiile oferite de aceste manuscrise cu caracter strict personal, determinat de faptul că Cipariu, în ciuda veniturilor sale modeste la acea dată, era angajat în hotărîrea neclintită de a-și alcătui o bibliotecă particulară dotată cu material informațional divers și științific selecționat, dovedesc că, pentru achiziționarea acestui material informațional costisitor, el împrumuta adesea bani din casa tipografiei, aflată în custodia sa. Cipariu notează zilnic toate vânzările de carte — cu titlul și prețul respectiv, împrumuturile făcute de el din banii primiți în schimbul cărților vindute, localitatea și numele cumpărătorului.

Un alt aspect ce se desprinde din adnotările cipariene se referă la faptul că eruditul savant manevra cu priecere difuzarea tipăriturilor de la Blaj, într-o vreme cînd lupta pentru limbă îmbrăca un caracter acut, mînat în această acțiune nu atât de obligațiile de serviciu, cît mai ales din convingerea că, într-un astfel de moment istoric, cultivarea limbii române constituie o îndatorire patriotică de prim ordin.

Biblioteca liceului din Beiuș în 1848

Coroborând informațiile emantate de la Cipariu cu cele oferite de Registrul de intrări-ieșiri al tipografiei din Blaj pe anii 1750—1846 (Diarum perceptionum, ... Typographiae Seminariis Balasfalvae), păstrat doar parțial în dosarul 1269, aflat în posesia Bibliotecii Muzeului de istorie din Blaj, am aflat un element prețios privind depistarea edițiilor de carte tipărită la Blaj, și anume că prețul stabilit inițial pentru un exemplar dintr-o anumită ediție (legat sau nelegat) rămâne neschimbat în decursul timpului, indiferent de cursul florinului. Acest fapt ne-a înlesnit munca de identificare a edițiilor și, în consecință, de stabilire a cărților românești vechi tipărite la Blaj pe care Cipariu le plasează pe piața de carte în perioada mai sus precizată.

Iată câteva exemple.

Din **Biblia de Blaj**, cunoscută și sub numele de Biblia lui Clain, tipărită în 1795, menționată în manuscrisul ciparian, au fost vândute în decurs de doi ani 50 de exemplare: 12 la București prin Iosif Romanov, 12 la Sibiu, prin Iosif Schmidt, 12 la Cluj prin Tilsch János, 4 la Alba-Iulia prin Mólnar, 5 la Oradea prin Ioan Alexi, 3 la Năsăud prin Ioan Marian, 1 în satul Smid, județul Sibiu, prin învățătorul Aurel Pap, nepot al profesorului blăjean Alutan, un exemplar lui Baltrif, fără nici o altă specificație decât anul (12 august 1839).

Din **Strasnic**, Blaj 1753, prima tipăritură blăjeană păstrată, au fost vândute 10 exemplare: 4 la București prin Romanov, 3 la Sibiu prin Schmidt, 2 la Cluj prin Tilsch János, 1 lui Baldi-

Din **Floarea adevărului pentru pacea și dragostea de obște**, Blaj 1818, au fost vândute 10 exemplare: 6 la București prin Romanov, 2 la Sibiu prin Schmidt, 2 la Cluj prin Tilsch.

Din **Acatist**, Blaj 1816, ediția a IV-a, au fost vândute 15 exemplare: 5 la Sibiu prin Schmidt, 4 la Cluj prin Tilsch, 4 la București prin Romanov, 2 la Blaj profesorilor Alpini și Alutan.

Și exemplele pot continua. Ce concluzii se pot trage?

Aceste însemnări cipariene confirmă și completează cu date noi infor-

mațiile referitoare la circulația, în spațiul românesc, a tipăriturilor vechi de la Blaj. Se poate face afirmația plauzibilă că librarul Iosif Schmidt, partener permanent în această perioadă a lui Timotei Cipariu în comerțul de carte, plasa cel puțin în parte marfa livrată de tipografia blăjeană peste Carpați, Sibiu oferind, prin însăși poziția lui geografică, o favorabilă poartă spre celelalte ținuturi românești.

Ofertele frecvente primite de tipografia blăjeană demonstrează faptul că tipăriturile de aici se bucurau la acea dată de o mare căutare pe piață, din moment ce oameni de afaceri bine cunoscuți în branșă stabiliseră legături permanente cu Blajul.

Privite într-un cadru mai larg, al unor cercetări viitoare, aceste informații constituie un instrument de informație indispensabil pentru cel care își propune ca obiect de studiu legăturile culturale românești în deceniul premergător revoluției de la 1848.

Coroborarea acestor date cu alte informații arhivistice sau de altă natură poate să vină în ajutorul celor preocupati să acorde tipăriturilor de la Blaj locul cuvenit în istoria limbii și literaturii române.

MONICA MARIA ANTON
Biblioteca documentară „Timotei Cipariu” Blaj
XENIA POPTELECAN
Muzeul de istorie Blaj

NOTE BIBLIOGRAFICE

1. Pascu, St. Cartea și unitatea spirituală a poporului român. În: Biblioteca și cercetarea. Vol. 3. Cluj-Napoca, 1979, p. 2.
2. Lupceanu-Melin, Al. Xilografia pe care au lucrat în tipăriția cea veche de la Blaj, 1750—1850. Blaj, 1929, p. 9—10.
3. Bunea, Augustin. Episcopii Petru Pavel Aron și Dionisie Novacovici sau Istoria românilor transilvăneni de la 1751 pînă la 1764. Blaj, 1902, p. 357.
4. Neagoe, Manole. Prefață la Gheorghe Șincai. Opere. Vol. 1. Buc., 1967, p. VI.
5. Balaceș, Jana și Chiriacescu, Rodica. Dicționar de lingviști și filologi români. Buc., „Albatros”, 1978, p. 96.
6. Manciuța, St. Biblioteca centrală din Blaj. Blaj, Tipografia seminarului, f.a. p. 45.
7. Barițiu, George. Părți alese din storiia Transilvaniei. Vol. 1. Sibiu, 1889, p. 627.

Îndată după 1828, anul înființării gimnaziului român din Beiuș încep și preocupările pentru formarea unei biblioteci — pentru profesori, iar mai târziu pentru elevi — care se va îmbogăți pe parcurs. După datele pe care le deținem, pe la 1900, biblioteca profesorilor număra cam 6 000 de volume. Sînt cunoscute însă puține date privind dezvoltarea ei în secolul trecut, iar împrejurările nefavorabile din acest secol au dus la risipirea fondului. Azi mai apar, ici și colo, cărți cu ștampila ovală a bibliotecii Liceului din Beiuș și reunirea lor ar reprezenta un act de cultură.

Dăm în continuare câteva date privind structura ei în anul 1858, deci după trei decenii de la înființare. În arhiva Episcopiei ortodoxe din Oradea Mare am găsit catalogul bibliotecii redactat de către prof. George Vlăsa la cererea lui Vasile Erdely în care sînt înscrise, în total, 212 titluri cu peste 300 de volume în mai multe limbi. Documentul cuprinde 11 file, din care pe f. 1—2 sînt enumerate cărțile în latină, pe f. 2 cele în limba greacă, pe f. 2—3 cele în limba română, pe f. 4—5 cele în limba germană, pe f. 5—6 cărțile de istorie și geografie, pe filele următoare cărțile de matematică, științele naturale și fizică.

Dintre cărțile românești cităm câteva: I.C. Massimu, **Elemente de gramatică română** (București); G. Pap, **Gramatică a limbii româno-italiene** (București, 1841); **Retorica română pentru tinerime** (București) — antologie din Gr. Alexandrescu, V. Alecsandri, C. Bolliac D. Bolintineanu, poezii Văcărești, I. Eliade, C. Negruzzi, G. Șion și alții; G. Hill, **Gramatica limbii latine în comparație cu cea română**; mai multe manuale de geografie cu harta României și atlase ale lumii tipărite

la București și la Paris; **Moartea lui Mihai Viteazu**, dramă istorică de C. Ha-lepliu; **Arpa romana** de C. Aricescu; **Lupta și vitejiile lui Mihai Viteazu** („scrisă în limba greacă de un contemporan al său și tradusă în românește“), probabil de I. Dimitrescu; **Poezii de Al. Pelimon**; **Album istoric și literar** de M. Cogălniceanu (Iași, 1854); **Arhiva românească**, de același autor, vol. II; **Istoria românilor**, trei volume, de A. Treboniu Laurian; **Istoria Țării Românești și a Moldovei**, ilustrată cu portretele domnilor moldo-români, 2 vol. (București); **Letopisețele Țării Moldovei**, publicate întâia dată de M. Cogălniceanu, 3 vol.; **România după tratatul de pace de la Paris**, de V. Boerescu (Paris, 1857); **Cronica românilor**, de G. Șincai, 3 vol. (Iași, 1853-1854) și altele. În egală măsură ni se par valoroase multe dintre cărțile în alte limbi; subliniem prezența semnificativă a unor manuale și tratate de matematică, fizică, științe naturale. Valoarea totală a cărților era însumată la 1 910 florini, 55 creștari, la care se adaugă 200 de florini cheltuiți pentru compactare. Existența acestei rubrici probează că ceea ce dăm acum la lumină este inventarul bibliotecii. Sau, precizăm noi, inventarul a ceea ce s-a păstrat și acumulat după 1848-1849 în Beiușul în care, ocupat de insurgenți, nu ar fi fost exclus să se petreacă fenomene similare celor din Blaj, unde au fost devastate și rispise bibliotecile românești.

Întocmirea catalogului-inventar poate corespunde unei intenții exprese a lui Vasile Erdelyi de a contribui la dezvoltarea bibliotecii. Notăm că în 1858 se afla profesor la Beiuș revoluționarul Ioan Munteanu care va dona, prin testament, biblioteca sa — 1 344 de volume și 24 de mape (hărți) — acestui așezământ, ridicându-i, astfel, nivelul calitativ. În acest sens ni se pare că ar fi putut să existe un consens între cei doi și Timotei Cipariu pentru a tranșa în acest fel soarta cărților cipariene salvate de Ioan Munteanu de la Sibiu în februarie 1849, problema care a dat o întinsă bibliografie contradictorie, ce poate căpăta astfel un final plauzibil.

Constantin MĂLINAȘ

DUMITRU NICOLESCU

1920-1981

A plecat dintre noi unul dintre devotații cărții și ai casei ei, Dumitru Nicolescu, directorul adjunct al Bibliotecii centrale universitare din București vreme de un sfert de veac.

Născut în București la 22 decembrie 1920, a absolvit Liceul „Gh. Lazăr” în 1933, ar în căpe și-a început studiile universitare în filosofie și literă — întrerupte între anii 1941 și 1945, când a fost mobilizat, distinguindu-se, ca ofițer de rezervă, pe frontul antifascist în lupta din Banat, Ungaria și Cehoslovacia; în 1945 a fost decorat cu „Virtutea ostășească”. În 1948, după terminarea facultății, a fost voluntar pe sautierul tinereții, la Bimbesi-Liverci. Un an mai târziu s-a angajat în munca de reconstrucție culturală a țării, făcând parte, ca membru în serviciul catalogare-clasificare al Bibliotecii centrale universitare din București,

din prima echipă de bibliotecari; era, epocă în care, din micile biblioteci seminariale ale Universității București și vechea bibliotecă a „Fundatiei”, se încheia acea entitate care a devenit marea unitate de azi. S-a distins, aici, între colegi, prin cultura sa clasică și bunele cunoștințe de limbi străine, dar, mai cu seamă, prin calități umane: spirit de responsabilitate, modestie, discreție, tact.

Competența profesională și ținuta sa morală au dus, în 1951, la promovarea sa ca șef de serviciu, iar apoi ca director al Bibliotecii Institutului Politehnic din București, unde și-a pus în valoare talentul organizatoric, contribuind la modernizarea acelei biblioteci.

În 1957 a revenit în B.C.U. ca director adjunct, contribuind la impunerea instituției noastre — care se constituia, prin apariția de noi servicii și unități, ca una dintre cele mai însemnate biblioteci ale țării, verigă esențială a procesului instructiv-educational desfășurat în Universitatea bucureșteană. În 1967 a intrat în rândurile Partidului Comunist Român, iar între 1971 și 1977 a condus organizația de bază a bibliotecii, îndeplinind, până în 1981, și sarcina de propagandist la învățământul politico-ideologic.

Pentru înalta calitate a muncii depuse în domeniul profesional și politic, a fost decorat în 1970 cu „Ordinul Muncii Clasa a III-a” și în 1974 cu Medalia „A 30-a Aniversare a Eliberării Patriei”.

Cu o adâncă cunoaștere a sufletului uman, cu înțelepciunea unei vieți demne la care a adăugat înțelepciunea desprinsă din valorile clasice pe care atât le-a prețuit pentru ceea ce au dăruit omenirii, Dumitru Nicolescu a fost drag tuturor celor ce l-au cunoscut; el a fost dintre cei care se devotează culturii cu discreția fundamentalelor prefaceri, asemeni creatorilor anonimi a căror existență e dovedită de parentateea spiritualității românești. Niciodată nu era destul de ocupat încât să uite să salute, întinzând mina cu pură, spontană solidaritate, cu franchețe, și să întrebe de ale vieții. Dovedea astfel, înăoși o dată, respectul purtat oamenilor, dincolo de prejudecăți și ierarhii, în virtutea unor înalte principii morale cărora le-a rămas credincios.

Dispariția sa e o grea pierdere pentru colectivul de muncă al B.C.U. din București, pentru biblioteconomia universitară, pentru întreaga lume bibliotecară din țara noastră, dar întreaga existență va rămâne un exemplu de consecvență etică, ținută intelectuală și generozitate.

LUCRĂRI DE SPECIALITATE

EDUCAȚIE PENTRU ANUL 2000*

Literatura din domeniul informării documentare pare să fie sortită — pe la începutul secolului — unei suverane ignoranțe, din partea marelui public. Teoria documentării aproape nu avea substanță, iar pedagogia procesului de relație dintre beneficiari și surse era considerată de mulți drept o nedorită și inutilă imixtiune într-o zonă aleatorie și foarte individuală de preocupări. Azi, informarea documentară se numără printre domeniile cele mai productive, concurând cantitativ cu timpurile de interes prioritar ale cercetării, iar structurile sociale au căpătat o sensibilitate aparte pentru fenomenul informațional. În fața unei avalanșe de informații care dislocă toate vechile concepte din sfera comuni-

cării, autori de toate vârstele și formațiile caută cheia pentru a pătrunde pe calca cea bună în acest labirint de surse și fluxuri care determină atât de hotărâtor — și de evident, acum — toate activitățile. Cum să se stabilească necesarul de informație? Cum să se descopere informația? Cum se selectează informațiile cele mai utile? Care este locul informației în diverse etape ale unui travaliu? Tată numai câteva întrebări la care numeroși autori caută răspunsuri cu o fervoare pe care n-ar putea s-o explice decît — poate — senzația de alienare și imposibilități cuprindere pe care o încearcă lumea științifică în fața fluxurilor de informații.

Jean-E. Humblet, nume de autoritate în lumea documentării, a încercat prin lucrarea sa „Comment se documenter?” să traseze câteva direcții de acțiuni posibile la

* Humblet, Jean-E. Comment se documenter? Bruxelles, Editions Labor, Paris, Editions Fernand Nathan, 1978. 184 p.

Cititorul deceniului 9 „homo informaticus“

● Pe lângă Biblioteca publică din Denver (S.U.A.) a luat ființă, încă din anul 1977, un Centru de Informare asupra energiei și mediului înconjurător, care, prin intermediul fondurilor, resurselor și practicilor tradiționale într-o bibliotecă publică, joacă rol de serviciu de referință în materie pentru regiunea înconjurătoare.

Centrul s-a conturat ca o necesitate atunci când cinci agenții federale și-au manifestat intenția de a coopera pentru a înființa o bancă de date în domeniul energiei și mediului înconjurător. Biblioteca publică din Denver a fost aleasă ca sediu al centrului, în primul rând datorită faptului că ea deținea una din cele mai complete colecții de informații asupra mediului înconjurător. Administrația pentru cercetarea și dezvoltarea energiei și Agenția S.U.A. pentru protecția mediului înconjurător au sprijinit material activitățile centrului încă din primii ani. Proiectul este sprijinit de Western Sun, o organizație a statelor vestice pentru promovarea utilizării energiei solare și al altor surse netradiționale de energie. Alte fonduri provin de la Administrația pentru știință și educație din Departamentul Agriculturii, ca și de la alte organisme interesate și chiar de la Statul Colorado.

În concepția organizatorilor, centrul are ca sarcină principală — prin amplasarea, resursele și autoritatea de care se bucură Biblioteca publică din Denver — să ajute pe cetățeni săasă din labirintul și confuzia cu care sînt confrunțați cînd au nevoie de informații în ceea ce privește obținerea de energie și luajirea mediului înconjurător. Cu alte cuvinte, influențarea conștiinței publice și difuzarea de informații exacte constituie o parte esențială a serviciilor prevăzute de agențiile federale. În schimb, aceste agenții furnizează centrului informațiile și serviciile necesare pentru susținerea activității centrului. La rîndul său, centrul oferă agențiilor o excelentă bază de testare atît a cercetărilor întreprinse în agenții, cît și a publicațiilor acestora. La centru se păstrează o înregistrare a cererilor prezentate de public, pentru a compara nevoia de informare cu planurile de cercetări ale agențiilor. În cele mai multe dintre cazuri, serviciul prestat de centru prevede mai mult decît o simplă bibliografie. Sînt furnizate răspunsuri la întrebări, se fac referate, sînt indicate lucrări corespunzătoare. Personalul utilizează materialele de specialitate aflate în colecția pentru protecția mediului înconjurător, baza de date înregistrate pe calculator și alte baze comerciale de date, apelează la celelalte servicii ale Bibliotecii publice din Denver, își extrage informațiile de la centrele federale specializate, întreține relații cu alte servicii de informare din afara bibliotecii.

O caracteristică esențială a centrului este personalul lui, format din cinci bibliotecari profesioniști, un cercetător cu jumătate de normă, un publicist cu jumătate de normă (care asigură o rubrică permanentă săptămînală în revistele locale), un secretar, depozitari și cinci activiști voluntari. Membrii colectivului sînt conștienți de răspunderea pe care o implică acordarea unei informații în domeniile de care se ocupă. Își dau seama de importanța factorului „timp” în stocarea și regăsirea informației, sînt corecți în înregistrarea, redarea și evaluarea datelor. Toate cererile prezentate sînt considerate de personalul centrului și din punctul de vedere al beneficiarului, dar și din punctul de vedere al importanței locale și naționale.

nivel individual și social pentru a se ajunge la o mai bună stăpînire a procesului. Cartea sa e scrisă de pe poziția recunoașterii educației permanente ca unică poartă spre eficiență în lumea de azi și are o structură simplă care urmărește apropierea cititorului de principalele realități ale mișcării informației. Pornind de la afirmația că „distanța dintre masa de documente și timpul disponibil crește mereu” autorul își propune să reducă la expresiile cele mai limpede și mai accesibile toate momentele transferului și să-l implice pe cititor nu doar ca beneficiar ci și ca un posibil participant pe unul sau altul din segmentele de intermediere. De aceea el prezintă structuri (documentarea individuală care exclude apelul la nucleele organizate este ineficientă), sisteme de clasificare, inserarea definițiilor. Referindu-se pe scurt la diferite modele de clasificare, J.-E. Humblet le prezintă critic, trece în revista capacitatea fiecărui model, fiabilitatea și perspectivele. Într-o succintă încercare de sinteză a avantajelor și inconvenientelor unor sisteme, el subliniază pe de o parte universalitatea limbajului C.Z.U., dar pe de altă parte inadapabilitatea acestuia la progresul rapid al cunoașterii și experienței umane, flexibilitatea utilizării descriptorilor și totodată dificultatea stabilirii ponderii acestora în funcție de aspectul prioritar abordat în lucrarea analizată.

Urmărind să contureze cît mai larg cîmpul informării documentare, autorul urcă pe toate treptele, trece prin toate stadiile, de la structurile de bază pînă la programele internaționale, de la sursele tradiționale la cele mai noi modalități de emisie și stocare și de la tehnicile individuale la mecanismul relației intermediare complex.

Chiar dacă analiza rămîne uneori la suprafața fenomenelor, este incontestabil meritul lui J.-E. Humblet de a fi subliniat relația dialectică dintre informație și travaliul intelectual de finalizare prin capitole referitoare la pregătirea și realizarea unei lucrări științifice, elemente de curistică bibliografică etc.

Un capitol deosebit de interesant prin opțiunile teoretice și practice se referă la formarea documentariștilor. La nivel superior se preferă specializarea postuniversitară dintr-o optică hotărîtor complementară și din interiorul disciplinelor. Autorul este partizanul documentării specializate ca modalitate optimă de a răspunde informațional unor problemei specifice. Alături de pregătirea specialiștilor el pledează pentru educația documentară obligatorie a cadrelor superioare.

Lucrarea se încheie cu utile anexe cu caracter oarecum tehnic cum ar fi: Indicii principali ai C.Z.U.; Abrevieri curente; Ghidul UNESCO pentru redactarea articolelor științifice destinate publicării.

Dr. Ion Stoica

Dr. Zalis, Henri. ROMANTISMUL ÎN LITERATURA ROMÂNĂ. Cercetare bibliografică. Buc., 1981. 847p. (Biblioteca centrală universitară București).

Într-o dedicație adresată redacției, autorul își exprimă „sentimentul că bibliografia și literatura au o singură muză”. Paginile de glorie ale începuturilor bibliografiei românești acreditaseră ideea că istoria și bibliografia au aceeași muză... Și afirmația ar putea fi făcută poate în legătură cu oricare alt domeniu al științei, al cunoașterii. Dubla vocație a lui Henri Zalis sau poate tripla — bibliografia, istoria literară și critica literară — a rodit, în climatul de studiu și cer-

cetare bibliografică de la serviciul specializat al B.C.U. București, într-o lucrare de un interes aparte: **Romantismul în literatura română**, contribuție ce reia, într-o viziune nouă, o temă abordată cu 15 ani în urmă, în cadrul suitei de cercetări bibliografice consacrate curentelor literare în literatura română. Lucrarea se distinge prin cantitatea de repere: peste 50 de perioade consultate și aproximativ 200 de volume, din care au rezultat 270 de informații bibliografice consemnate, cărora li se adaugă, în „addenda”, 39 de referate realizate de Dinu Pillat și o bibliografie suplimentară de 326 de titluri. Aceasta este contribuția bibliografului.

Istoricul literar a lucrat pe organizarea materialului, într-o foarte personală viziune, privind romantismul „ca fenomen istoric, dar și drept o categorie universală a spiritului”, „gîndit mai mult decît o artă și înțeles ca o ordine, ca o ecloziune spirituală în care opozițiile animă o mare diversitate interioară bazată pe complementaritate”, să revele faptul că ordinea capitolelor urmînd fondul germinativ al romantismului exclude orice definiție-canon, presupune o înaintare spre caracteristici și mai puțin spre ierarhii. Intenția mărturisită care l-a căluzit pe autor a fost de a releva cum romantismul trece de la un „nivel” la altul, despre caracterul proteic al reflecției romantice.

Istoricul literar fiind dublat de un foarte bun comparatist, romantismul românesc este plasat într-o elocventă perspectivă universală. „Cuprinsul” înregistrează următoarele capitole: I. Romantismul european. A. Repere generale. B. Școli naționale romantice; II. Romantismul românesc. A. Generalități; B. Scriitori romantici; C. Universal eminescian; III. Perspectivă comparatistă; IV. Romantismul în relație cu alte curente și motive literare; V. Stilistică romantică.

O aceeași idee a unității între național și universal va fi determinat o dublă redactare a informațiilor inserate în această cercetare bibliografică — titlurile de capitole și titlurile propriu-zise înregistrate fiind prezentate și în varianta franceză, ceea ce asigură nu numai o mai largă difuziune, ci și introduce concepția românească asupra romantismului în contextul gândirii europene.

Criticiile literare îi aparțin substanțială contribuție a îmbogățirii notițelor bibliografice cu referate pertinente, alevărate micro-exegeze asupra autorilor și titlurilor tratate. Fondul asumat de referate este rodul colaborării cu un număr de cadre didactice (colaboratori externi) și cu un număr de colaboratori interni.

Este cert că oricine se va ocupa în viitor de romantismul românesc va avea la dispoziție un instrument de lucru indispensabil, cuprinzător ca informație și care dacă nu a ambiționat la exhaustivitate a făcut-o în primul rînd în numele rigori care a obligat la selectivitate în numele perenității.

Valoarea informatică e sporită de aparatul auxiliar compus dintr-o bibliografie suplimentară urmînd structura lucrării, lista perioadelor consultate și un indice de nume (autori și autori citați).

Față de cercetările bibliografice anterioare ale B.C.U. București, aceasta se înfățișează și într-o tînută grafică superioară — tipar executat la I.P. 13 Decembrie 1918 —, o machetare limpede și slujind pe deplin conținutul, o copertă sobră, dar cu discretă sugestie romantică, un format comod, de lucru.

Lucia Enescu

Accastă orientare spre producerea de informații și de servicii de documentare către beneficiari poate și trebuie să contribuie la o accentuată folosire a bibliotecilor publice, la o nouă imagine și o mai largă bază de susținere a acestora. Și aceasta este esențial pentru viitorul bibliotecilor în general.

(Din „Library Journal”, nr. 1/1981)

● **INFOTERRA** (Rețeaua Internațională de Informare asupra mediului înconjurător) este elementul „schimb de informații” al Planului Vigie din Programul ONU pentru mediul înconjurător (PNUE), creat în anul 1972. INFOTERRA a început să funcționeze din anul 1977 ca o rețea mondială descentralizată de orientare documentară. Ea acordă asistență organizațiilor și particularilor pentru a depista sursele de informații tehnice și științifice asupra mediului înconjurător, care pot facilita procesul de luare a unor decizii.

INFOTERRA se compune dintr-un birou de coordonare, amplasat la sediul PNUE din Nairobi, și dintr-o rețea internațională de organisme centralizatoare naționale, desemnate de guverne. Aceste organe identifică sursele naționale de informare asupra mediului înconjurător; aceste informații sînt apoi încorporate în „Repertoriul Internațional al surselor de informare asupra mediului înconjurător”. Acesta apare anual și conține notițe bibliografice codificate după conținut relative la mediul înconjurător, furnizate de organele centralizatoare naționale; acestea pot, la rîndul lor, să efectueze cercetări pleind de la repertoriu.

Actualmente, una din principalele sarcini ale INFOTERRERII constă în pregătirea membrilor rețelei pentru respectarea principiilor UNISIST.

(Din „Revue de l'Unesco pour la science de l'information, la bibliothéconomie et l'archivistique”, nr. 2/1980)

● **Comitetul Internațional pentru Informare și documentare în științele sociale** (CIDSS), organizație internațională nonguvernamentală, a fost creată în anul 1950 sub auspiciile UNESCO.

Cele trei principale sarcini și activități ale sale sînt următoarele:

1. Ca organ executiv, comitetul, în colaborare cu UNESCO și alte organisme nonguvernamentale, depune eforturi pentru a pregăti programe globale destinate ameliorării informării și documentării în științele sociale în lumea întreagă. Ca parte integrantă a acestui program global și în cadrul UNISIST, comitetul pregătește: inventare de date și/sau servicii de informare în științele sociale, servicii existente sau proiectate, ca și studii asupra transferului de informații în științele sociale. Comitetul joacă, de asemenea, rolul de expert consultant și de educator; el a organizat un număr apreciabil de reuniuni și de mese rotunde destinate specialiștilor.

2. Comitetul, ca organ de tehnicizare și de standardizare, este încredințat să promoveze organizarea coerentă și compatibilă internațională a produselor și serviciilor documentare care sînt oferite specialiștilor în științele sociale de către diverse sisteme și țări. Aceasta este rațiunea pentru care comitetul a publicat, din timp în timp, instrucțiuni tehnice, a stabilit diferite formate bibliografice, a pus accentul asupra anumitor principii directoare de genul clasificării pe fațete, a elaborat diverse tezaure de științe sociale.

3. Activitățile operaționale ale comitetului cuprind pregătirea de documente de referință și bibliografii. Printre aceste documente pot fi menționate în mod special următoarele lucrări:

Bibliografii: Bibliografia internațională de științe sociale. Publicată anual de UNESCO pînă în 1960, apoi de Tavistock, Londra; Sociologie. Vol. 1, publicat în 1952, vol. 28, publicat în 1980; Științe politice. Vol. 1, publicat în 1954; vol. 27, publicat în 1980; Științe economice, vol. 1, publicat în 1955, vol. 27, publicat în 1980; Antropologie socială și culturală. Vol. 1, publicat în 1958, vol. 22, publicat în 1979.

Repertorii: Lista mondială a periodicelor specializate în științele sociale, ajunsă la a 6-a ediție; Catalogul surselor de documentare juridică în lume, ajunsă la a 3-a ediție; Inventarul mondial al serviciilor de date în științele sociale, apărute sub egida UNESCO în 1980.

Tezaure: Tezaur pentru prelucrarea informațiilor în sociologie, de J. Viet și colaboratorii, apărută în 1971.

● A apărut în ediția nouă, în limba franceză, lucrarea „Macrotezaur pentru Indexarea Informațiilor relative la dezvoltarea economică și socială” (Macrothesaurus pour le traitement de l'information relative au développement économique et social. Paris, Organisation de coopération et de développement économiques, 1979).

Lucrarea cuprinde patru părți:

1. O listă alfabetică a descriptorilor în franceză, cu echivalentele în engleză și spaniolă, urmată de notițe de conținut, de sinonime și de descriptori generici, specifice și asociați.

2. O prezentare a descriptorilor pe grupe permițînd o apropiere numerică a materiilor.

3. O prezentare ierarhică inclînd descriptorii generici și descriptorii specifice subordonați.

4. Un index permutat al descriptorilor KWDC completînd tezaurul alfabetic din partea 1.

● Sub egida Federației Internaționale a Asociațiilor de Bibliotecari și de Bibliotecii (FIAB/IFLA) a apărut ediția a 2-a din „Mielul ghid al centrelor de împrumut și de fotocopiere” (A brief guide to centers of international lending and photocopying. IFLA, Office of International Lending, Boston, Wetherby, 1979).

Menirea actuală a bibliotecii

Recent, Ministerul Culturii și Educației din Argentina a publicat o interesantă lucrare despre misiunea contemporană a bibliotecii. Desigur, nu este ușor să poți lăsa pe parosul o astfel de zeci de pagini schimbările profunde prin care trece biblioteca, atît la instituție cît și ca un ansamblu de activități sau o concepție. De aceea autoarea abordă un spațiu larg, conceptual, nou de bibliotecă.

În viziunea tradițională, remarcă autoarea, biblioteca semnifică un centru de lectură. Ca atare, ea își centra activitatea pe ceea ce se realizează prin sala de lectură. Biblioteca, în conținutul conceptualului său, cuprindea realizarea de colecții (ziare, reviste, cărți, etc.) și distribuția de materiale (cărți, reviste, planșe etc.). Munca bibliotecarului, în astfel de condiții, însemna mai ales prestarea serviciului de supraveghere de sală, păzitor al cărților și distribuitor de materiale. O muncă unde era relativ puțin implicată comunicarea directă, intervenția eficientă pe linia conținutului în educație, specializarea în mînuirea mașinilor și aparatelor care să sporească substanțial productivitatea lecturii, de fapt a învățării.

Noul concept de bibliotecă este în întregime subordonat misiunii actuale a bibliotecii și anume — un puternic factor de educație a tuturor generațiilor. Conținutul nou al muncii poate fi exprimat, în viziunea autoarei, în două cuvinte — o practică inovatoare. Adică, însăși biblioteca să propulseze mișcarea Idellor și acțiunile umane transformatoare; să treacă din ipostaza de serviciu auxiliar și de cel puțin important din punct de vedere economic, social sau uman, la cel de factor de propulsie în dezvoltarea economică, socială și umană.

Dealtfel, acestei transformări, i-am spus, radicale, i-au fost dedicate în deceniul trecut două importante reuniuni internaționale: Reuniunea experților în activitatea bibliotecilor — organizată de UNESCO la Geneva în 1974 și Congresul internațional privind mediile de învățare care a avut loc la Glasgow în 1975. Autoarea, inspirîndu-se din amplele dezbateri care au avut loc după aceste două reuniuni internaționale și valorificînd experiența argentiniană existentă a reușit să surprindă 10 noi tipuri de activități prin care se relevă menirea contemporană

● Maris Fernández, Stella. La biblioteca escolar. Su misión actual y su organización, CNDIE, Buenos Aires, 1980.

Această lucrare, concepută la început ca lucrare de referință pentru serviciile de împrumut internațional, furniza adresele utile pentru cereri de împrumut și lămuriri asupra modalităților de plată, durata împrumuturilor, procedeele de prelungire, restricțiile în materie de împrumuturi etc. Noua ediție mai conține informații asupra serviciilor de reprografice — în special asupra celor existente în centrele naționale și în bibliotecile universitare. „Regulile pentru împrumut internațional”, stabilite de Oficiul de împrumut internațional din FIAB/IFLA și ratificate de federație în 1978 fac, de asemenea, parte din această publicație.

● A apărut a doua ediție din lucrarea semnată de Andrée Chauver și intitulată „Bibliotecile și arhivele: cum să ne documentăm?” (Bibliothèques et archives: comment se documenter? Paris, 1980).

Lucrarea este un ghid practic adresat alt studenților, profesorilor și cercetătorilor, cît și documentariștilor și arhiviștilor. Ea analizează categoriile, structurile, colecțiile și cataloagele diverselor biblioteci și centre de documentare din Franța și în special din regiunea pariziană.

Istoria și organizarea arhivelor sînt tratate în a doua parte a publicației. O bibliografie detaliată, bazată pe „Manualul de bibliografie” al celebrității L.-N. Macles a fost inserată în locul introducerii existente în prima ediție din 1978.

Antoaneta Corvătescu

a bibliotecii, oricare ar fi profilul acesteia. Iată-le în ordine propusă de autoare: biblioteca — componentă integrală a programului de educație; manifestarea ei ca o reală forță educativă, biblioteca — laborator de învățare; centru de utilizare a diferitelor tipuri ale mediilor de instruire; planificarea și desfășurarea organizată a secvențelor didactice în instruire și educație; munca bibliotecarului devine o muncă de adevărat educator; el utilizează o programă precisă pe care o realizează prin diferite tipuri și clase de mijloace educative; bibliotecarul este un factor de accelerare în alte forme de învățare; el este un colaborator și un specialist în echipa de educatori; munca lui este o intervenție directă în planificarea și desfășurarea perfecționării profesionale a tuturor categoriilor sociale.

Ideea ca biblioteca să își asume tot mai mult rolul de centru multimedia de învățare, de perfecționare profesională, de integrare socială nu se pare de o importanță majoră. Din această perspectivă chiar obiectivele activității bibliotecii suferă modificări importante. În lucrarea susmenționată aceste obiective sînt astfel formulate: biblioteca să dispună de o colecție de cărți, reviste, ziare și alte materiale de învățare pentru a putea asigura satisfacerea cererii de educație, de instruire, de învățare, de recreere a masei de cititori; cei ce frecventează biblioteca să fie inițiați în utilizarea cărților și altor materiale, să poată singuri să desfășoare o activitate proprie de investigare în lumea cărților. Alte obiective importante sînt: orientarea lecturii, dezvoltarea sentimentului de responsabilitate față de patrimoniul comun, organizarea de activități educative cu multimedia (materiale audio-vizuale, scheme, grafice etc.); colaborare cu toți factorii formativi etc.

După cum reiese și din cele prezentate mai sus, menirea bibliotecii contemporane derivă din schimbările intervenite în activitatea pe care o desfășoară beneficiarii acestui important for de cultură. Biblioteca — laborator de învățare, biblioteca — factor de dezvoltare umană, biblioteca — for de îmbogățire a culturii prin participare la creșterea de valori — iată ce se poate spune rezumativ despre noua menire a sa. În edem și totodată o condiție a mersului înainte spre noi orizonturi de cultură și civilizație.

N. Vințanu

СОДЕРЖАНИЕ

ЧИТАТЕЛЬ БИБЛИОТЕК 9-ГО ДЕСЯТИЛЕТИЯ

	стр.
А. Лупу. Требования современности к публичной библиотеке	2—3
Н. Винџану. Библиотека — постоянная учебная лаборатория	3—4
Ливия Немода. Описание изобретений — типичные публикации для требований полезного чтения	5—6
Джордже Петрашкю. Чтение технических книг	6—7
Выбор чтения. Микроинвестия, проведенная Жаном Филиппом	8—10
За круглым столом: Личная библиотека сегодня	10—12
ЗАПИСНАЯ КНИЖКА	13—17

*

Мирча Регнеалэ. Микроформаты — новое библиотечноэкономическое измерение (III). Соотношение микроформаты — калькулятор	17—18
---	-------

БИБЛИОТЕЧНАЯ ТЕХНИКА

Елена Сабадак. Консультации по ЕДС. Некоторые вопросы классификации работ по лингвистике	19—20
6-й класс	21—24
Елена Мария Шатц и Маряна Иова. Нормы каталогирования старинной книги (VIII)	25—26

ИСТОРИЯ КНИГИ И БИБЛИОТЕК

Моника Мария Антон и Ксения Понтелия. Вклад в распространение старинных блажских печатных изданий в 1838—1840 гг.	27—28
Константин Мэлинаш. Библиотека лицей в Бэуше, в 1848 г.	28—29

*

Некролог. Думитру Николеску	29
-----------------------------	----

РАБОТЫ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ

	29—30
--	-------

БИБЛИОЛОГИЧЕСКИЙ МЕРИДИАН

Антоанета Корвэтеску. Читатель 9-го десятилетия — „Homo Informativus“	29—31
Николае Винџану. нынешнее призвание библиотеки	31

SOMMAIRE

LE LECTEUR DES BIBLIOTHÈQUES DE LA 9 ÈME DÉCENNIE

A. Lupu: Les exigences de la contemporanéité vis-à-vis de la bibliothèque publique	p. 2—3
N. Vințanu: La bibliothèque — laboratoire de l'éducation permanente	p. 3—4
Livia Nemoda: Les descriptions des inventions — publications typiques pour les besoins actuels de lecture utilitaire	p. 5—6
George Pătrașcu: La lecture des revues techniques	p. 6—7
Options de lecture. Micro-enquête réalisée par Jean Fillp	p. 8—10
Table ronde: La bibliothèque personnelle, aujourd'hui	p. 10—12
AGENDA	p. 13—17

Mircea Regneală: Les microformats — une nouvelle dimension bibliothéconomique (III). La relation microformats — calculateur	p. 17—18
---	----------

TECHNIQUE BIBLIOTHÉCONOMIQUE

Elena Sabadac: Consultation en CDU. Quelques problèmes concernant la classification des ouvrages de linguistique	p. 19—20
Classe 6	p. 21—24
Elena Maria Schatz et Mariana Iova: Normes concernant le catalogue des livres anciens (VIII)	p. 25—26

L'HISTOIRE DU LIVRE ET DES BIBLIOTHÈQUES

Monica Maria Anton et Xenia Poptelecan: Contributions concernant la circulation des anciennes publications de Blaj, dans la période 1838—1840	p. 27—28
Constantin Mălinaș: La bibliothèque du Lycée de Beușe en 1848	p. 28—29
Nécrologie: Dumitru NICOLESCU	p. 29

OUVRAGES DE BIBLIOLOGIE (Analyses)

MERIDIEN BIBLIOLOGIQUE

Antoaneta Corvătescu: Le lecteur de la 9 ème décennie — „Homo Informativus“	p. 30—31
Nicolae Vințanu: La mission actuelle de la bibliothèque	p. 31

Contents

THE READER OF THE NINETEEN-EIGHTIES LIBRARIES

A. Lupu: Contemporary demands towards public library	p. 2—3
N. Vințanu: The library — laboratory for permanent education	p. 3—4
Livia Nemoda: The inventions descriptions — typical publication for present — day demands in utilitarian reading	p. 5—6
George Pătrașcu: The technical reviews reading	p. 6—7
Optional reading. Microinvestigation achieved by Jean Fillp	p. 8—10
Round table: Private library today	p. 10—12
AGENDA	p. 13—17

*

Mircea Regneală: Microforms — a new dimension in librarianship	p. 17—18
--	----------

LIBRARY TECHNICIS

ADVICES IN UDC

Elena Sabadac: Some problems concerning the classification of linguistics works	p. 19—20
Main class 6	p. 21—24
E.M. Schatz and M. Iova. Standards for Cataloguing Rare and Precious Books (VIII)	p. 25—26

HISTORY OF BOOKS AND LIBRARIES

M.M. Anton and X. Poptelecan: Contributions at the circulation of Blaj old prints during 1838—1848	p. 27—28
C. Mălinaș: Beuș High-School library at 1848	p. 28—29
Obituary. D. Nicolescu.	p. 29

BOOKS REVIEW

BIBLIOLOGICAL MERIDIAN

A. Corvătescu: The nineteen — eighties reader „Homo Informativus“	p. 30—31
N. Vințanu: Present day purpose of the library	p. 31